

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Tema broja:
USKRS

Uskrs – početak
novog stvaranja

Moj križ – moj
put do Uskrsa

Prijelomna
vijest: Isus
je uskrsnuo!

Malenost
kao put prema
Uskrsu

Pozvani smo
biti ljudi
vječnog Uskrsa

Sretan Uskrs!

Željeto dobro

Hodočašće je molitva
i tijela i duše

Po molitvi i postu Bog i
čovjek postaju bliski

Marija i molitva

Jedincatost i
neponovljivost
Kristova lika i osobe

Draga djeco! Ovo je milosno vrijeme. Kao što se priroda obnavlja na novi život i vi ste pozvani na obraćenje. Odlučite se za Boga. Dječice, vi ste prazni i nemate radosti, jer nemate Boga. Zato, molite dok vam molitva ne bude život. Tražite u prirodi Boga koji vas je stvorio, jer priroda govori i bori se za život, a ne za smrt. Ratovi vladaju u srcima i narodima, jer nemate mira i ne vidite, dječice, brata u vašem bližnjemu. Zato se vratite Bogu i molitvi. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: A. H. I. C. M. V.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Medugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Nikolina Šivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Poštovani, zbog značajnog povećanja poštarine, morali smo, na žalost, povećati i visinu godišnje pretplate (12 brojeva) na naš mjesečnik. Od 2019. godine godišnja pretplata za BiH iznositi će 30 KM, za Hrvatsku 130 HRK, za europske zemlje 40 €, za Švicarsku 60 CHF, za USA, Kanadu i Južnu Ameriku 80 USD te Australiju 120 AUD.

Iz sadržaja

Naslovnica: William-Adolphe Bouguereau

Uskrs

Uskrs - početak novog stvaranja, FRA T. PERVAN

Moj križ – moj put do Uskrsa, FRA Z. BENKOVIĆ

Prijelomna vijest: Isus je uskrsnuo!, K. MILETIĆ

Malenost kao put prema Uskrsu, M. MILETIĆ

Pozvani smo biti ljudi vječnog Uskrsa, FRA G. AZINOVIĆ

Gospina Škola

Željati dobro, FRA M. ŠAKOTA

Hodočašće je molitva i tijela i duše, P. TOMIĆ

Hodočasnici od kojih se ima što naučiti?

Po molitvi i postu Bog i čovjek postaju bliski, T. GAŽIOVA

Korizmena duhovna obnova za župu

Osamdeset i pet godina od izgradnje križa na Križevcu

Meditacija

Događanja

Regionalni susret polaznika e-duhovnih vježbi

Izaslanstvo Kluba zastupnika Europske pučke stranke u

Medugorju

Teološki podlistak

Marija i molitva, FRA I. DUGANDŽIĆ

Jedincatost i neponovljivost Kristova lika i osobe, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Tijelo/pūt, život, smrt i uskrsnuće, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Uskrs – svakodnevna čežnja

„Uskrsnuće je svjetlo s druge strane. Nijedno svjetlo na ovome svijetu ne može potpuno osvijetliti čovjeku ovozemaljski put. Bez uskrsnoga svjetla ostaju neosvijetljeni putovi trpljenja, križa, smrti, groba. Onda ni ljubav ni ikoja druga vrjednosta ne mogu izdržati na životnom ispitu. Sve pada i propada u tami ovoga svijeta ako se ne otvorimo svjetlu s druge strane, svjetlu koje je zasjalo iz Isusova uskrsnuća.“ (fra S. Barbarić)

Krist je svojim slavnim uskrsnućem pobijedio smrt i rastrgao zastor nad našom vjerom. Pogled našeg srca usmjerio je prema vječnost i pokazao put spasenja. Uskrsnućem Kristovim otvoren nam je pristup svekolikoj milosti u kojoj se možemo osposobiti i živjeti kao „novi ljudi“, zakoračiti iz tmine na svjetlo Njegovo! Uskrs je postao šansa za novi početak svakomu od nas, za obraćenje i promjenu. Po Kristovu uskrsnuću ojačano je naše dostojanstvo i izvorna ljudska čast. S Njim smo potaknuti živjeti novim životom. Kristov primjer će nam – kao sv. Franji – zauvijek ostati uvjet za sve pozitivno i veliko. Asiški nas je svetac svojim svetačkim primjerom također naučio da je jedino vjerom i kroz vjeru moguće shvatiti i prihvatiti poruku Uskrsa i pobjedničku nadu koju nam ona nosi. Stoga, naš ljudski život nije i ne smije biti uvjetovan smrću i smrtnim svjetskim zakonima, nego mora biti određen radošću, Uskrsom koji neka ovdje i sada, među nama i nad nama, rastjera oblak očaja, umora i obeshrabrenosti.

Krist nikada, pa ni na križu, nije zaboravljao one koje ljubi. Preko Majke i ljubljenoga apostola Ivana grlio je svijet. Nije dopustio da mu Sotona mržnjom i osvetom uništi duh i ljubav. I nama je, posebice zbog duhovne obnove koja se iz Medugorja širi svijetom, ljubiti i biti apostolima mira, razaznavati duhove i prokazivati zlo. Istodobno prema svim hodočasniciima iskazivati pažljivu i milosrdnu ljubav, kršćansko gostoprimstvo i kulturu.

Medugorje je postavljeno usred svijeta da služi dobroti i ljubavi. Svakodnevno se ovdje čuju poruke da se prošlost ne vraća, da je budućnost neizvjesna, i da je sve u Božjim rukama. U Medugorju se posvećuje milijunima hodočasnika da nama pripada današnji dan i da ga valja ispuniti vjerom i smislom. Ne svojim nedoumicama i prkosom, nego voljom Božjom. Poruka je jasna: tko ne zna odgovorno proživjeti sadašnji dan, taj ne će znati živjeti ni budućnost. Ako se u današnjem trenutku ne iskažemo, ima malo nade za bolju budućnost. Današnja sakramentalna praksa ovdje u Medugorju je u službi uskrsne vjere i konkretna vježba za budućnost, put prema vječnoj sreći i miru.

Stoga, uskrsni *Aleluja* nameće se i u ovom času kao jedina utjeha u osobnoj i društvenoj agoniji, u duhovnim i idejnim lutanjima. Pokojni fra Slavko Barbarić nas je ohrabrivao i poučavao: „Svaki milimetar slobode i ljubavi mora se izboriti neprestanim nastojanjem i borbom protiv ropstva i mržnje. U uskrsnuće se ulazi umiranjem sebi i svijetu i njegovim obećanjima, i slušanjem riječi koju je čula Marija, koju su čule žene koje su tražile Isusa mrtva u grobu: Mir tebi! Ne boj se! Ne plači! Ja sam! Idi kaži drugima. Tako dolazimo do jednostavne formule uskrsnuća: Ljubiti, umrijeti, pa onda živjeti u miru!“

Radujemo se i kličimo: *Aleluja, Aleluja!* Neka mir bude s nama i među nama! Svima bio sretan, blagoslovljen i čestit Uskrs Gospodnji!

Sveto je pismo knjiga iznenađenja. Od početnoga „U početku...“ do završnoga „Amen. Dođi, Gospodine, Isuse!“. Divimo se kako je Duh Sveti oblikovao te ostavio Crkvi i svijetu kao istinito svjedočanstvo Božjeg djelovanja u povijesti i s ljudima. I kao djelo Duha Svetoga treba Pismo čitati i iščitavati. Nije ono samo književni spomenik nulte kategorije, nego dar Neba ovoj zemlji. Sad u uskrsnom vremenu napose je zanimljivo dvadeseto poglavlje Ivanova Evanđelja. Izvanredno poglavlje u izvanrednoj knjizi, izazovnoj i sadržajnoj. Toliko je toga sažeto u ovom poglavlju da bi nam bilo dovoljno imati samo to Evanđelje i to poglavlje u rukama kad bismo bili negdje u pustinji, bez drugih suvremenih pomagala. Toga dana, *prvog u tjednu*, Gospodin se ukazao uvečer svojim riječima: „Mir vama!“ Opetovano im govori: „Mir vama! Kao što je Otac poslao mene, i ja šaljem vas!“ Potom udahne u njih Duha Svetoga s riječima: Komu grijeha oprostite, oprosteni su im, kojima zadržite, zadržani su im“.

FRA TOMISLAV
PERVAN

KNJIGA POSTANKA - IVANOVO EVANĐELJE

Na početku poglavlja čitamo: „Prvog dana u tjednu – još zarana“. Cijelo je Ivanovo Evanđelje jeka prvoga poglavlja Knjige Postanka. Oba djela počinju riječima: „U početku...“ U Knjizi Postanka šestoga dana stvara Bog čovjeka na svoju sliku udahnujući mu svoga Duha. U Ivanovu Evanđelju šestoga dana – na Veliki petak – izvodi Pilat Isusa pred svjetinu, žednu krvi. Isus nosi trnovu krunu, obučen u luđačku haljinu s trskom u ruci te pred svjetinom Pilat uzvikuje: „Evo čovjeka! Ecce homo!“ Stari Adam – Novi Adam! Kad Bog dovršava djelo stvaranja, veli se, „Bog dovrši svoje djelo“, a Isus na križu na Veliki petak izgovara iste riječi: „Dovršeno je!“ Kao što je Otac dovršio djelo stvaranja, dovršava Sin djelo otkupljenja!

Sedmoga dana, veli se, otpočinu Bog od svoga djela, a utjelovljeni Sin Božji počiva u subotu, sedmoga dana, u grobu. Dovršio je svoje djelo.

USKRS — POČETAK NOVOGA STVARANJA

Počiva. A onda? „Prvog dana u tjednu, zarana, Marija Magdalena dođe na grob“ i vidje prazan grob. Zašto prazan? To je prvi dan novoga stvaranja, novoga svijeta.

Isusovo uskrsnuće nije samo jamstvo našega uskrsnuća u vječnosti, nego ono zbori daleko više. Poruka je mnogo silnija. Uskrs je početak novog stvorenja. Ono što je učinio Otac u stvaranju svijeta, Sin u otkupljenju, nastavlja se u Crkvi snagom Duha Svetoga u njezinim misijama. Stoga Isus govori: „Mir vama!“ Udahnjuje Duha, odašilje ih u svijet opraštati grijeha! Stvarati novo snagom Duha! I tu je poveznica s Knjigom Postanka.

Mučimo se s vjerom u uskrsnuće. Okovani smo starim svijetom i tijelom. Poruka Uskrsa jest izričaj neizrecive i neiscrpne Božje ljubavi koja se očitovala u Isusu Kristu. U Isusovu nalogu imamo jasno izraženu misiju učenika!

Isusova misija vremenski i prostorno bijaše ograničena na Izrael, dok je misija učenika u snazi Duha usmjerena na cijeli svijet. Isus je bio limitiran ljudskom pojavom, ali od sada Crkva tvori novi Hram u njegove misije u svijetu. Svi su pozvani, nitko nije isključen, ne treba više zatvarati vrata i plašiti se Židova. Treba otvarati vrata svijeta i svijetu. Opraštati grijeha, ne samo tolerirati.

Grijeh je jedina istinska zaprjeka novomu čovjeku, novom stvorenju! Kao što bolesnik želi ukloniti tragove bolesti, i Bog želi ukloniti iz čovjeka svaki trag grijeha u novom stvorenju. Kao što je na Veliki petak dovršeno djelo otkupljenja, tako je Uskrs dobrodošlica u Božji novi svijet, tj. iskustvo oprosta grijeha i novine, oblačenje u haljinu nevinosti.

Jasno, ne ide to lako. Nisu to mogli shvatiti niti povjerovati ni apostoli. Primjer je Toma. Previše je Toma u svijetu, previše je otpora. Živimo u svijetu gdje nema oprosta, gdje su vrijednosti izokrenute.

„ŽENO, ZAŠTO PLAČEŠ?“ (IV 20,15)

Prva riječ koju Gospodin uskrsli upućuje prvi dan novoga stvorenja bijaše oslovljavanje Marije Magdalene na grobu, uskrsnoga jutra, kad je u pramazorje došla na grob i vidjela da je grob otvoren i prazan. Scena se odvija u vrtu. Zorna je poveznica s edenskim vrtom u kome su prarodi-

Isusovo uskrsnuće nije samo jamstvo našega uskrsnuća u vječnosti, nego ono zbori daleko više. Poruka je mnogo silnija. Uskrs je početak novog stvorenja. Ono što je učinio Otac u stvaranju svijeta, Sin u otkupljenju, nastavlja se u Crkvi snagom Duha Svetoga u njezinim misijama. Stoga Isus govori: „Mir vama!“ Udahnjuje Duha, odašilje ih u svijet opraštati grijeha! Stvarati novo snagom Duha! I tu je poveznica s Knjigom Postanka.

telji. Stajala je vani i plakala. Višekratno se spominje kako je Marija plakala. Plakala je jer nema Učitelja. Ugledala je neznanca koji je oslovljava: „Ženo, zašto plačeš?“ (Iv 20,13). Potom je pita u istom dahu: „Koga tražiš?“ Nije znala da je to Isus. Nije ga prepoznala. Zastrt bijaše njezinim očima, kao onoj dvojici na putu u Emaus. Gospodin sam mora preuzeti inicijativu, on se mora predstaviti da bi ga čovjek prepoznao. Proslavljena, Uskrsloga. Tek kad ju je oslovio njezinim imenom „Marijo!“, prepoznala je znani glas Učiteljev, poklonila mu se i pala do nogu.

Ne kaže Isus: „Ne plači, ženo! To sam ja, tvoj, Isus“. Ne tumači Isus narav uskrsnuća, ne dokazuje kako je uskrsnuo, nego je pita spram plača. Što su suze u našim očima? Dokaz da nam nešto ili netko manjka. Nedostaje, nema ga. Isus promatra sebe u Marijinim suzama, zna on za njezin plač, za gubitak Učitelja. Svejedno je pita, jer suze naviru iz dubine duše. Što su u nama suze? Dubinske podzemne vode koje naviru od sreće ili tuge. U Isusa su uvijek bitni upitnici. I Petra nakon čudesnoga ribolova trokrotno pita uskrsli Gospodin: „Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me? Voliš li me? Ljubiš li me?“ (Iv 21,15-17).

„ŠTO TRAŽITE? KOGA TRAŽIŠ?“

„Koga tražiš?“ – pita Isus Mariju. Istim riječima započinje Isus u Ivanovu Evanđelju svoje javno djelovanje, okupljanje i stvaranje novoga Izraela. Kad su dvojica Ivanovih učenika, čuvši što Ivan govori o Isusu kao *Jaganjcu koji oduzima grijeh svijeta*, pošli za Isusom, Isus se okrenu i upita ih: „Što tražite?“ Što želite vas dvojica? Ne odgovaraju mu potvrdno, kako traže učitelja, smisao, mudrost, novi način života, kako traže nešto novo, ne govore kako ih njihov učitelj Ivan ne zadovoljava. Ne, nego imamo protupitanje: „Učitelju – Rabbi – gdje stanuješ?“ (Iv 1,37 sl.). Isus im uzvrat, *dođite i vidjet ćete*, uvjerit ćete se gdje stanujem i što nudim svijetu i vama (usp. Iv 1,39).

Taj je večernji boravak s Isusom promijenio njihov život, postali su novi ljudi koji su za svu vječnost ostali obilježeni Isusom Kristom, tim prvim susretom. Oni su novi, preobraženi izišli sa susreta s Isusom. Prvo što Andrija čini jest da dovodi brata Šimuna Isusu. U prado-ba Kain ubija Abela, imamo bratoubojstvo, ovdje braća

postaju istinski braća, pred Isusom.

Sve počinje znakom pitanja. U židovstvu vlada uvjerenje kako je Bog na početku stvorio znak pitanja i usadio ga u čovjekovo srce. Pitanja kriju u sebi veliko blago i mogu nam otkriti mnogo neistražena i zanimljiva. Tko pametno pita, pametno i umno misli i promišlja. To je umijeće svekolika mudroslovlja.

Isus je u osobi veliki upitnik. Njegov život, smrt i uskrsnuće veliki su upitnik svakomu od nas. „A tko sam ja za tebe? Tko sam ja za vas? Što velite vi?“ Pitanje na koje svatko od nas mora znati dati životni odgovor. Naime, u čemu vidim smisao svog života, konačnu sreću? Uostalom, Isus je sam i odgovor na naše životne upitnike.

PITANJE KAO UDICA

Naš pravopisni znak pitanja, upitnik, nalik je udici kojom se lovi riba. Kao što ribič udicom lovi ribu, tako i Evanđelje, tako i Isus upućuje svakomu od nas pitanja („udice“) da bi nas privukao k sebi, da bi nas „ulovio“, izvukao na površinu iz podmorja i dubina gdje prijete opasnosti. Želi nas izvući na svjetlo da bismo mogli udahnuti punim plućima svježi zrak. Znak pitanja kao Isusov pokušaj privući nas k sebi, obratiti nas. Više od 220 puta postavlja Isus pitanja u evanđeljima, u raznim zgodama, različitim osobama.

Isus je osoba pitanja i upitnika. Postavlja pitanja bez razlike, svima s kojima se susretne. Pitanje je način njegove komunikacije. Ne bismo se smjeli zadovoljiti odgovorima koje spremne sa sobom nosimo, nego smo svi stvoreni za pitanja i propitivanja, cijeloga života. Pitanja nose sa sobom nužnost promjene i obrata, a ako

se čovjek ne mijenja, (p)ostaje fosil, okamina.

Znak pitanja nalik je i na moćne orlovske pandže kojima grabljivica hvata plijen, steže ga i nosi u visine. Ne ispušta ga. Tako nas bitna pitanja, kad nas jednom uhvate, ne puštaju izvan svoga dosega, nego nas suočavaju s istinom, htjeli mi to ili ne. Sv. Augustin uzviknuo je za sebe: „Quaestio magna factus sum mihi! – Sam sam sebi postao velikim upitnikom!“

ISUS – ŽIVOTNI UPITNIK SVIMA

Isus je u osobi veliki upitnik. Njegov život, smrt i uskrsnuće veliki su upitnik svakomu od nas. „A tko sam ja za tebe? Tko sam ja za vas? Što velite vi?“ Pitanje na koje svatko od nas mora znati dati životni odgovor. Naime, u čemu vidim smisao svog života, konačnu sreću? Uostalom, Isus je sam i odgovor na naše životne upitnike.

„Što tražite?“ – pitanje nije upućeno našem umu, trenutnim prohtjevima, željama, nego Isus smjera dublje, u srce. On je učitelj čovjekova srca i želi prodrijeti u našu nutrinu, otkriti što se u srcu krije, koje misli, želje, žudnje, čežnje.

Ona dvojica učenika što pođoše za Isusom očit se nisu kod Ivana udomili. Tražili su novi dom, novog učitelja. Dom za dušu i srce. Ne zadovoljavaju se onim što su stekli pa zato traže nešto više, snažnije. Nezadovoljni su, traže „blago zakopano na njivi“. Jer tko traži i pita, njemu nešto nedostaje. Tko traži, očituje da mu nešto manjka. Dijete po cijeli dan pita jer otkriva svijet. Tako je i svatko od nas, cijeloga života u traganju, traženju. Upravo kao što reče Augustin, da je nemirno srce naše dok se ne smiri u Gospodinu.

BEZ ISUSA – NIŠTAVILO

Marija plače. Nema Ljubljenoga. Suze su podzemne vode duše koje naviru kad nam je teško. Tako i kod Marije. Presretna zbog susreta s Gospodinom javlja učenicima radosnu vijest uskrsnuća. Postaje prvi glasnik Uskrsa. Prozvana je „apostola apostolorum“, prvi apostol.

Slično je s Petrom. Vratio se na stari posao, lovi ribu s drugovima. Cijelu noć lovili – i na kraju veliko NIŠTA. Tek kad im Gospodin doviknu da bace mreže „na desnu stranu“, ulovili su mnoštvo riba. Ljubljeni učenik viknu: „Gospodin je!“ Po glasu je poznao.

Gospodin je već pripremio žeravicu i roštilj, ribu i kruh. Dvapat se spominje u Novom zavjetu „žeravica“. U dvojici Velikoga svećenika gdje se Petar grijao i Gospodina tripud zaniijekao (usp. Iv 18,18) i ovdje, Iv 21,9. Poveznice su zorne. Petar se stidi samoga sebe, propao bi najradije u zemlju, da ga nema, da nestane. Da razbije mučnu, neugodnu šutnju, muk, pita Gospodin Šimuna-Petra spram ljubavi, spram veće ljubavi. Oslovljava ga imenom koje je dobio u obitelji, ne koje mu je dao Gospodin snagom službe – da bude prvak apostolski.

Ne pita ga spram prošlosti, ne daje mu pokoru zbog zatajenja, ne pita ga što je naučio tijekom godina boravka s Učiteljem, što je upamtio, što bi mogao prenijeti kad Gospodin ne bude među njima. Ne. Pita ga trokratno spram ljubavi. Ne pita ga istine vjere, pravovjerna, pitanja glede morala, života, ponašanja. Nego pita izrijeком spram ljubavi, veće ljubavi. Ona vlada svemirom. Ona je pokretač svega. U apostolskom životu te potonjem životu zajednice.

Grieh je jedina istinska zaprjeka novomu čovjeku, novom stvorenju! Kao što bolesnik želi ukloniti tragove bolesti, i Bog želi ukloniti iz čovjeka svaki trag grijeha u novom stvorenju. Kao što je na Veliki petak dovršeno djelo otkupljenja, tako je Uskrs dobrodošlica u Božji novi svijet, tj. iskustvo oprosta grijeha i novine, oblačenje u haljinu nevinosti.

BEZ LJUBAVI NEMA NOVOGA SVIJETA

Ljubav je bitna u prenošenju vjere. Danas se trudimo da nam učenici za sakramente ispovijedi, pričesti i krizme nauče mnoštvo odgovora. Za krizmu treba znati odgovore na više od 200 pitanja. Krizmanici to nauče i doskora zaborave. Zašto? Nije im sjelo srcu. Naučili su jer su morali, jer se traži. Da im se najprije usadila ljubav prema Gospodinu, ljubav prema vjeri, Isusu Kristu, Mariji, Crkvi, euharistiji, da smo ih uveli u kršćansko iskustvo, kao Isus onu dvojicu one večeri, prihvaćali bi cijelim bićem to što im nudimo. Zavoljeli bi svoju vjeru, upjali bi znanje o njoj, imali bismo novi svijet. Vjernike iskusičke, svece. Nerijetko sve ostaje na površini i površno tako da doskora zaborave izmoliti i temeljne molitve, a nekmoli Vjervanje.

Isus nas ne pita što smo i kako vjerovali, nego jesmo li ljubili, jesmo ili imali vjere i povjerenja u njega. Poput naših baka i majki koje imaju samo kronicu u ruci i mole je srcem, s ljubavlju. Naime, na upit što vjerujemo, što je srž naše vjere, možemo odgovoriti riječima Vjervanja, pa i onoga duljega koje molimo (recitiramo) u svetoj misi. „Vjerujemo u Boga... u Isusa Krista... Duha Svetoga ... uskrsnuće mrtvih... život vječni.“

Sveti nam Ivan u Prvoj poslanici (4,16) daje drukčiji odgovor: „Mi smo upoznali Ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tako ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje i Bog u njemu.“ To je srčika naše vjere, središte našega života, a ne vjera u Boga na nebesima, svemoćnoga, vječnoga, sveznajućega itd. Vjerujemo u Ljubav i Ljubavi koja se u Isusu objavila, otišla za nas na križ i uskrsnula. Nije mogla ostati u smrti jer ljubav je jača od smrti.

LJUBAV, ZANOS ILI RAVNODUŠNOST

Naučimo to od mladih, zaljubljenih. Jedno bez drugoga ne mogu. Traže načina kako se susresti, komunicirati, trajno su na mobitelu. Tako je i s Isusom. Ljubiti Isusa. Nemoguće je u životu biti spram Isusa ravnodušan. Ljubiti i prihvatiti Isusa cijelim bićem nosi sa sobom velike i teške posljedice. Biti Isusov prijatelj. Životna je to i sudbinska odluka koja uključuje patnju i križ. Ne ljubiti, biti ravnodušan prema Isusu, danas znači ubiti i sebe i njega u sebi.

Najbolja lekcija iz Isusovih usta i njegova ponašanja. Pita Petra spram ljubavi. Ne daje mu pokoru za grijehe, da uradi ovo ili ono, čini djela milosrđa i obraćenja. Ljubav vjeruje u uskrsnuće. Uskrsnuće pak budi u čovjeku osjećaj ljubavi prema Isusu Kristu, prema bližnjima, prema Bogu i svijetu. To je poruka Uskrsa. To je poruka nade, to je poruka za cijelu Crkvu, preko Crkve, preko nas. To je poruka Isusova. Ljubiš li me? Jesi li mi prijatelj? Koji je tvoj/moj odgovor?

Oprjeka ljubavi nije mržnja nego ravnodušnost. Ona je onaj skriveni otrov iz koga izvire zlo. Ravnodušnost (indiferentnost) čini od nas ljude kojima je svejedno što se drugomu oko nas zbiva. Za ravnodušna čovjeka bližnji ne postoji, on je mrtav. Tako biva ako smo ravnodušni prema vjeri, Bogu, Isusu Kristu, Mariji. Mnogi žive kao da Boga nema, ravnodušni su, a onda kad „zagusti“ dali bi sve da im se Bog smiluje, da im Bog pomogne, napose ako ili kad obole. Slobodno možemo reći da je ravnodušnost, indiferentizam smrt kršćanstva na Zapadu. Hoćemo li izdržati u ovoj kušnji koja nam se nameće u javnosti, preko medija, zavisi od nas. Jer, na pomolu su neki drugi kojima nije svejedno, koji nisu ravnodušni prema svojoj vjeri i uvjerenjima. Uskrs Isusov istinski je prevrat i kvantni iskorak u povijesti čovječanstva. Sve što je vrijedno u našoj kulturi i civilizaciji plod je vjere u Krista uskrsloga i živoga. Hoćemo li dopustiti da se to uruši?

MOJ KRIŽ — MOJ PUT DO USKRSA

Kakav je tvoj križ? Je li ti težak? Govoriš li samo o svojoj patnji, bolesti, nedostacima ili se boriš iz dana u dan? Jesi li ljut na Boga što ti je dao toliko tereta, jer ga više ne možeš nositi? Bježiš li od svoga križa ili ga ustrajno podnosiš? Kada bi imao prigodu zamijeniti ga, bi li odabrao lakši da ga možeš nositi u jednoj ruci cijeli život ili neki teži, koji bi nosio samo jedan dan, ali bi te satrio do zemlje? Imaš li snage moliti Boga za ustrajnost do kraja, da ti samo malo olakša teret ili da znak kako ima smisla sve to što činiš? Jesi li ikada promislio možda tvoj križ nije samo teret, nego je blagoslov koji te čvrsto drži na zemlji? Što ako je tvoj križ tvoj put do Boga?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

PRIČATI O MEĐUGORJU MOŽE- MO IZ RAZLIČITIH PERSPEKTIVA I SVAKA OD NJIH JE POSEBNA.

Pojedini hodočasnici dolaze kako bi obavili svoje zavjete, preporučili se Gospi u molitve i obavili vlastite pobožnosti. Drugi dolaze kako bi se ispovjedili i u sakramentu pomirenja potražili snagu za novi početak. U preduskršnom vremenu osobito je gužva pred tridesetak ispovjedaonica s lijeve strane međugorske crkve.

Vjernici satima čekaju u redovima pa sam tako i ja poželjela doći na uskrsnu ispovijed. Tamo mi je uvijek lijepo. Ponekad mi je tako dobro da zaboravim na sve. Imam osjećaj kao da mogu sama hodati dok me tata gura u kolicima. Tad sam sva ponosna što sam opet došla na meni najljepše mjesto na svijetu. Zamisli, imam čast biti u mjestu koje je moja Gospa, Isusova Mama, odabrala da bude mjesto susreta s njom. U Međugorju ti nitko ne kaže jadna ti, niti te gleda ispod oka da vidi tko su ti roditelji, nego se svako bavi svojim mukama i moli Gospu da mu pomogne.

Bude mi ponekad žao fratra kod kojeg ti ja dođem na ispovijed. Prvo mu bude šok kad me majka ili otac uvezu u ispovjedaonicu. Ne znam je li ga strah ili ne zna što bi sam učinio, kako bi sa mnom govorio i što to ja imam ispovjediti. Dodatno ga iznenadi kad kažu da će oni izaći vani da nas dvoje sve to riješimo, jer meni ispovijed ide jako dobro. Fratrovom čudu nema kraja. Ovaj put sam imala sreće kao da me je Bog sam čuo i poslao mi fratra koji je plakao i smijao se. Nije ništa puno govorio. Svem mu je bilo jasno. Gledao me je s poštovanjem i dostojanstveno, dok sam mu pripovijedala o svome životu:

„Ne znam kako to u životu kod Vas ide, ali imam osjećaj da me Bog na poseban način ljubi. Dao mi je toliko tereta da ne znam kako ga iz dana u dan nosim, ali idem dalje. Guraju me svakodnevno naprijed. Previše se ne pitam, nego često šutim i gledam, dok drugi pokušavaju razumjeti što sam im željela reći. Oprostite! Nisam se predstavila. Zovem se Lucija.

Imam nešto više od dvadeset godina. Davno sam završila školu, a moj jedini posao je da budem što manja briga mojim ukućanima.

MOJA KORZIMA

U ovoj korizmi nastojala sam se što bolje pripremiti za Uskrs. Svi su govorili o nekom odricanju, učestalijoj molitvi, korizmenom postu i uzdržavanju od nekih stvari, a ja sam ih samo gledala. Nije mi bilo lako. Htjela sam barem jednom u životu učiniti nešto više, odlučiti sama, ali ni ovaj put mi nije polazilo za rukom. Kada bih samo uspjela reći da bih postila, svi bi se obradovali mojim riječima, iako bi me možda nagovarali da odustanem od svoje nakane. Svjesna sam da bi to bila ludost, da moje tijelo to ne bi moglo izdržati, ali sam željela barem pokušati. Međutim, u mojem životu ne mogu previše birati. Jedem što mi serviraju, a toliko sam željela postiti cijelu korizmu. Žudila sam za tim danima kad ću postom zahvaliti

Bogu za svu milost koju mi daruje.

Kako mi post nije polazio za rukom, odlučila sam biti dobra, malo više strpljiva i malo manje govoriti o svojoj mucu. Htjela sam roditeljima olakšati teret, ublažiti svakodnevnu muku i razvedriti im ionako neizvjesne dane. Probavala sam skrivati bol, izdržati minutu više da ih ne zovem, da ih ne prekinem u važnom razgovoru, igranju sa sestrama i zajedničkom obroku. Pokušavala sam ne ispuštati krikove kako ne bih najavila novi val neizvjesnosti, bolove koji ne popuštaju i dolazak hitne pomoći. Susprezala sam suze da ne vide kako patim.

U pojedinim danima nije mi to polazilo za rukom, ali sam ustrajala. Borila sam se, jer sam svaku svoju neizgovorenu patnju prinosila Bogu kao zahvalu što me toliko ljubi. Boljelo me je od podnošljivog do toga da mi ni tablete nisu mogle pomoći. Ali, dobro je. Nisam odustala. Nije mi teško što sve to moram podnositi, nego mi je žao mojih roditelja. Vidim kako se trude. Daju mi sve što mogu, čine čuda uskraćujući sebi sekundu odmora, kavu s prijateljima i odlazak od kuće. Moja patnja je preoblikovala njihove živote. Teško

im je, iako to od mene često skrivaju. Navikla sam iščitavati položaj njihovih očiju, količinu suza i težinu ruku, dok me grle i govore da izdržim još malo da će biti bolje za koju minutu, sat, dan ili godinu. To je njihova nada. Vapaj Bogu da

križ još malo nose, iako beskrajno pate. Boje se kraja, a on je sve bliži.

KRIŽ LJUBAVI

Godinama slušam kako su drugi govorili ocu i majci da su hrabri i da im se dive, jer se ne boje prihvatiti i nositi svoj križ. U početku mi ništa nije bilo jasno. Dugo mi je trebalo da mi se sve posložilo u mojoj glavi. Shvatila sam da pod tim križem misle na mene. Zapravo, ja sam križ koji oni hrabro nose. Uh! Nisam znala da je tako. Sva sam se zbunila. Pitala sam se kako ja mogu biti njihov križ kad su me rodili iz ljubavi? Bili su mladi i zaljubljeni. Voljeli su se najviše na svijetu, vjenčali se i mene dobili nakon nešto malo manje od devet mjeseci. Bili su sretni. Onda sam došla ja i sve komplikacije, nedostatak kisika i moja dijagnoza. Njihova ljubav kao da se odjednom raspala ili su bili kušanih hoće li se i dalje ljubiti i biti sretni.

Stigao je križ, iako ga nisu očekivali na takav način. Bili su puni života, kao Isus na početku svoga križnog puta. Imao je snage i lako je nosio križ sve do prvog pada. Onda je teret postao pretežak. Njegovo tijelo se lomilo, dok je svijet uživao gledajući patnju nedužnog. Možda su očekivali čudo, a on je pao pod teretom udaraca, ljudskog bijesa i grede koja se usjekla u njegovo desno rame? Moji su padali od umora i učestalih boravaka sa mnom u bolnici. Možda su ponekad bili ljuti na Boga, jer na njega se najlakše naljutiti. Sigurno su ga pitali zašto baš njih dvoje, zašto baš njima sve to, jer Bogu je najlakše reći sve što ti smeta i okrenuti glavu u drugu stranu kako ne bi čuo što ti odgovara. A kad ga čuješ, shvatiš da tvoje križ može biti i blagoslov.

MOJ PUT DO USKRSA

Ovih dana promišljala sam kako bi to bilo da se malo provozam uz Isusa, dok bude prolazio kroz tjeđan veličanstvenog ulaska u Jeruzalem, blagovanja Posljednje večere s učenicima, samotne molitve u Getsemanskom vrtu, velike muke i žrtve koju je podnio za nas na križu. Pratila bih ga u stopu gurajući kolica uz njegov križ. Dopustila bih mu da se odmori, kad bi mu križ postao pretežak. Primila bih ga u svoje krilo da se malo odmori, dok bih mu brisala krvavo i izmučeno lice. Tješila bih žalosne i govorila im da križ nije kraj, nego tek početak.

Na Isusovu križnom putu gotovo mi je sve jasno, osim pitanja kako netko može ne voljeti Ljubav, ne vidjeti dobrotu drugog? Kako može dopustiti da Zlo zatire dobro? Kako su mogli razapeti ruke koje su činile samo dobro? Možda su samo bili ljubomorni ili su se bojali da i sami moraju mijenjati svoje živote? Isus nije mislio o teretu koji su mu navalili na leđa ni što je u njihovim glavama, nego kako će doći do kraja. Ponižavali su ga, a Isus je bio dostojanstven i u svojoj patnji. Tješio je druge. Bio im je oslonac, jer je njegove prijatelje boljela njegova iznemoglost.

Unatoč svemu, ljubio ih je do kraja, baš kao što moji roditelji nose mene. Dobili su križ koji nisu ni mogli sanjati, ali ga nose iz dana u dan. Često se pitam kako je mojim roditeljima? Ma, dobro im je, imaju mene – ponekad kažem, a onda opet nastavim – jesu ti se usrećili sa mnom. Muka tamo, muka ovamo, ali se i dalje bore. Uz mene su dobili tešku dijagnozu i dvadeset i četiri sata grčeva koji od vremena do vremena popuste, bolesnički krevet u dnevnom boravku i nekoga koga ne mogu ostaviti nigdje, osim kod bake i u bolnici.

Znam da ne bih ništa promijenila na njegovu križnom putu, iako sam o tome često mislila. Boli me i sama pomisao da Isus, moj prijatelj, može patiti. Unatoč svemu pokušala bih biti samo malo strpljivija, malo više bih ljubila i svoje patnje prikazivala na čast Bogu za sve one koji su zaboravili da se put s Isusom ne završava pod križem, nego u radosti uskrsnoga jutra.“

PRIJELOMNA VIJEST: ISUS JE USKRSNUO!

KREŠIMIR
MILETIĆ

Neki dan sam gledao TV i na jednom stranom programu je u dnu ekrana pisalo: 'BREAKING NEWS' i skraćeni opis te vijesti koja je navodno bila prijelomna. Sjećam se kako mi je ta vijest, koju su proglasili prijelomnom, meni djelovala potpuno beznačajna. Toliko da se niti sada ne sjećam o čemu se zapravo radilo. No, dogodilo se nešto zanimljivo. Počeo sam razmišljati upravo o tom nazivu – 'Prijelomna vijest'. O vijestima koje mediji predstavljaju kao prijelomne, važne, ključne. Kojima nam pokušavaju zaokupiti pažnju. O vijestima ili sadržajima kojima i mi kao gledatelji, čitatelji ili slušatelji pridajemo toliko

veliku važnost da za to odvajamo dragocjeno vrijeme ili o tome pričamo kasnije s našim prijateljima. Temama koje nas zaokupljaju, koje pokreću naše osjećaje, utječu na naša raspoloženja.

Razmišljao sam što je meni zapravo prijelomna vijest ili događaj u mom životu. Je li ih bilo više? Koji su to događaji? Prisjetio sam se svojih prvih koraka u vjeri, koji su se dogodili nakon povratka s ratišta gdje sam sudjelovao kao maloljetni dragovoljac. Sjećam se kako me je brat, koji je tada išao na pripremu za sakrament braka u našoj župi, nagovarao i poticao da i ja krenem na susrete koje su organizirali za mlade.

Da, dolazak u zajednicu mladih u mojoj župi je za mene bio prijeloman događaj. Upoznao sam mlade koji su bili drugačiji, koji su imali drugačije teme o kojima su razgovarali, drugačije načine zabave. Započela je duboka promjena mog života.

Taj period mog života je bio prilično turbulentan. Negdje iz dubine srca je izvirala silna čežnja da se stvari poslože u mom životu, da pronađem mir, osobu s kojom ću osnovati obitelj. No, hoću li takav kakvog sam tada sebe poznao, prepunog granica, s različitim iskustvima neuspjeha i lutanja, uspjeti pronaći djevojku koja će me zavoljeti baš takvog i – ako me zavoli – hoće li me moći vo-

ljeti cijeli moj život? Ne par mjeseci, godinu ili dvije, nego cijeli moj život? Hoće li pobjeći od mene, kad me vidi kakav zaista jesam? I dok sam tako razmišljao, drugo pitanje koje je uslijedilo nakon ovog prvog mi je bilo još mučnije: 'A što ako i pronađem takvu osobu, ali ja budem taj koji će to uništiti? Hoću li ja moći voljeti tu osobu potpuno do kraja mog života?'

I upravo tada sam prvi put u životu susreo Isusa. Možda bi točnije bilo reći da sam Ga prvi put upoznao, prepoznao. On je bio cijelo vrijeme tu. No ja sam bio taj koji Ga nije primjećivao niti poznao. Sjećam se kako sam doslovno 'gutao', uživao čitati njegove riječi, divio se njego-

ki strah. Čak i onaj da ne ću pronaći osobu koja će me voljeti cijeli moj život. Pa Isus me već ljubi i upravo On može mijenjati moje srce, osposobiti me za ljubav. On će učiniti mogućim da mogu ljubiti svoju suprugu potpuno. Da mogu biti dobar otac, dobar muž. On će nas oboje osposobiti za potpunu ljubav u sakramentu braka. Kakva prijelomna vijest! Kakva radosna vijest! Jer Isus je uskrsnuo! On je prošao, pobijedio! I sada baš svatko od nas može baš sve u Njemu!

Danas, kada pogledam unatrag i naših predivnih 18 godina braka u kojem smo blagoslovljeni s petero djece, osjećam neizmjernu radost. I vidim da je On taj koji me je ospo-

Vijest da je Krist pobijedio smrt. Da smo oslobođeni grijeha! Da je Gospodin oprostio naše grijeha. Da je Otac toliko ljubio svijet da je dao svoga sina jedinorođenca da se svijet po njemu spasi. Da te Bog neizmjerno ljubi i da želi biti s tobom zauvijek. Baš tako, ne par mjeseci, godinu ili dvije, već čitavu vječnost. Nije li to prijelomna vijest?

vu stavu, mudrosti, načinu kako je vodio razgovore. U tom periodu sam pročitao valjda stotine kršćanskih knjiga, životopisa svetaca. Otkrivao sam i dubine katoličkog socijalnog nauka, čitao enciklike i upijao jedan potpuno nov i drugačiji pogled na stvoreni svijet u kojem živimo. Bio sam potpuno zaokupljen tom novom i za mene iznenađujućom mudrošću, potresen riječima koje su me rasijecale i rastvarale iznutra. Zaista sam osjetio kako je njegova riječ drugačija od svega što sam do tada imao priliku doživjeti, kako je zaista živa, kako u meni pokreće toliko toga drugačijeg i novog. I više od svega drugog me je dodirnuo Isusov govor o ljubavi. I možda najprijelomnija vijest u mom životu – da me neizmjeno ljubi i da je baš za mene trpio i umro na križu!

Jednostavno više nisam mogao nastaviti živjeti na isti način. Nakon što sam u srcu osjetio njegovu ljubav, njegov pogled. Pa Ti si Isuse trpio za mene! Dao si svoj život za mene! Ti si uskrsnuo! I želiš biti zauvijek sa mnom. I tada je u jednom trenutku, nevjerojatnom lakoćom izbrisao sva-

sobio za sve ono što danas jesam. Unatoč svim mojim slabostima i granicama. Unatoč svim životnim protivštinama. Eto, to je za mene Uskrs. Ovaj plamen koji osjećam u srcu, a znam da nisam ja izvor tog plamena. Ovaj mir i radost koje osjećam, koji me nose i radi kojih mogu biti sve što jesam i u mojoj obitelji, župi, na radnom mjestu, u društvu. U svim svojim životnim ulogama. Da kada god padnem, dobijem snagu da se podignem. Da ljude oko sebe gledam drugačijim očima. Da sve više i sve dublje razmišljam o onome što Gospodin želi činiti u meni, u mojim bližnjima, u današnjem svijetu u kojem živim. Zato je Uskrs sam po sebi prijelomna vijest! Vijest da je Krist pobijedio smrt. Da smo oslobođeni grijeha! Da je Gospodin oprostio naše grijeha. Da je Otac toliko ljubio svijet da je dao svoga sina jedinorođenca da se svijet po njemu spasi. Da te Bog neizmjerno ljubi i da želi biti s tobom zauvijek. Baš tako, ne par mjeseci, godinu ili dvije, već čitavu vječnost. Nije li to prijelomna vijest?

TVOJ I MOJ USKRS

ISUSE, hvala Ti iznova što si uskrsnuo i za mene, hvala Ti što si koraknuo iz tame Velikog petka u svjetlo nedjelje – Uskrsa.

Da Ti nisi uskrsnuo, mi ne bismo bili Tvoji. Da Ti nisi uskrsnuo, naše uskrsnuće bi bilo kao balon sapunice.

Zraka Tvog Uskrsa neka otopi oklop egoizma dugo stvaran oko moga srca, iz kojeg će kao bujica poteći nova vjera, nada, mir i ljubav. Bože, molim Te za moje bližnje koji su stali na zimi Velikog petka i ne osjećaju proljeće Tvoga Uskrsa. Pomozi im da dogođena toplina otopi led daljine od Tebe.

Pomozi nam Isuse da poput desnog razbojnika smognemo snage oprostiti, kako bismo kao i on vječno uživali u Tvome obećanju.

Neka se već sada dogodi Uskrs u Tvom srcu i duši. Neka nježnost, ljubav i toplina drugoga razbije oklop iznutra za novi život potaknut izvana.

Miroslav Radić

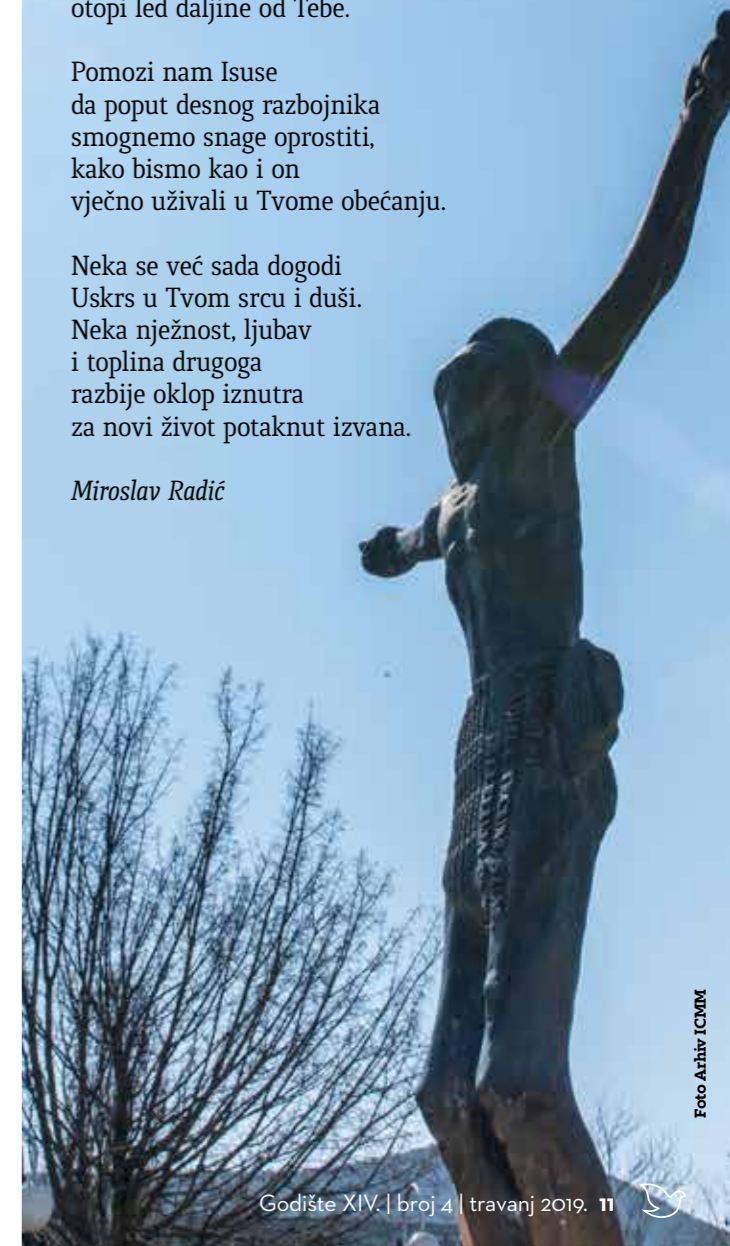

Foto Arhiv ICM

MALENOST KAO PUT PREMA USKRSU

MIRTA MILETIĆ

SVETO KORIZMENO VRIJEME JE IZA NAS.

Ako ste ozbiljno i ponizno ušli u nju, vjerujem da je Gospodin „radio na vama“, da vam je otkrivao „gdje niste“ i davao snagu za borbu i ustrajnost. Vjerujem da vam je korizma donijela obraćenje srca i veću prisnost s Gospodinom. Prijateljstvo s Njim, Spasiteljem svijeta. Isus ljubi našu iskrenost i želju za promjenom.

Voljela bih zajedno s vama, u ovom broju, promišljati o malenosti kao putu prema Uskrsu. Isus je spomi-

njavao malene kao one kojima je Bog objavio tajnu Kraljevstva Božjeg. Kaže Isus: „**Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče, tako se tebi svidjelo.**“ (Mt 11,25-28)

Maleni koje Isus spominje u evanđeoskom odlomku nisu djeca, neuki i neškolorani. Nisu niti glasni fanatici i 'duhovnjaci'. Maleni se oslanjaju na Providnost i svoj smisao traže u Bogu. Maleni su duboki, a opet tako jednostavni. Žive nogama na zemlji,

ali su i te kako svjesni svojih nebeskih korijena. Svoje staleške dužnosti izvršavaju odgovorno. Duhovnost im nije izlika za lijenost i bijeg od odgovornosti. Oni sve događaje svog zemaljskog života promatraju kroz prizmu Vječnosti. Ne vjeruju da postoji usud, loša ili dobra sudbina. Ono što svijet zove sudbinom, oni zovu Providnost! Providnost je za njih konkretna Osoba, a ne neka energija. Maleni ne trube o svojim dobrim djelima i uspješnim projektima u Crkvi. Ne hvale se titulama, završenim fakultetima i položajima u župnoj zajednici. Znanje i vještine koje imaju daruju za izgradnju Isusova Kraljevstva. Besplatno primiste, besplatno dajte! Maleni se često nalaze negdje „iza kulisa“, u pozadini. Ne traže pohvalu, divljenje i tapšanje po leđima. Trude se svojim talentima izgrađivati Kristovu zaručnicu, Crkvu. Oni su svjesni da su samo prolaznici na ovoj zemlji i da je njihov cilj Nebo.

Imate li iskustvo ovakvog načina življenja kršćanstva? Trudite li se ovako živjeti? Put malenosti uopće nije jednostavan. Ovako na papiru, poticajno zvuči, ali u konkretnim prilikama često odabiremo put velikih. Volimo sebe isticati, volimo tuđe pohvale i divljenja. Volimo naglasiti što smo sve napravili. Jako smo osjetljivi na tuđe ignoriranje i neodobravanje. Trudimo se svim silama pokazati da smo netko, da o svemu imamo ispravno mišljenje i da smo uvijek u pravu. Rjeđe odabiremo „zadnje redove“, a volimo biti viđeni u prvim. Biti malen doista boli, jer je to strano našoj ljudskoj naravi. Traži od nas „umiranje“! Opiremo se tome! No, ako se vratimo na evanđeoski tekst, Bog se objavljuje jedino malenima. Isus ove riječi izriče neposredno prije nego što će čovječanstvu obećati svoje Otkupljenje. On čovjeku nudi jedan paradoks, ali i smisao Njegove cjelokupne evanđeoske poruke. Bog radije ulazi kroz ljudsko srce, nego kroz njegovu pamet i inteligenciju. Maleni lakše nalaze Boga od velikih. Bolje ga razumiju.

I naša nebeska majka, uzor malenosti, zna koliko nam je teško biti malen. *Apostoli moje ljubavi, učinite se malenima. Svoja čista srca otvorite mome Sinu da može djelovati preko vas* – poručila nam je u svibnju prošle godine. Biti apostol njezine ljubavi. Kako je to predivno zvanje, predivan poziv, predivan sadržaj za naš život.

A da bismo to mogli, upravo moramo biti maleni. I ako nismo maleni, ne možemo niti razumjeti ovaj poziv i njegov sadržaj. Ne mogu osjetiti niti razumjeti ljepotu, radost i mir ovog poziva ako živim oholim životom, ako se Gospodin teško probija do mog srca zaokupljenog brojnim nebitnim stvarima. Zato nam je svima potrebna snaga Uskrslog, potrebno nam je živo iskustvo Uskrsa u našim srcima. Snage Duha Svetoga koji može pokrenuti i oživiti sve što je u nama mrtvo ili gdje možda ne vidimo mogućnost promjena. O ovom Uskrsu se zato radujem trenutcima kada sam osjetila nemoć, kada sam se našla pred brojnim zidovima i preprekama u životu. Jer tada sam upoznala svoju nemoć, a otkrila i susrela ljubav i snagu Uskrslog Krista, koji je mijenjao i preobražavao moje srce. Možda sam tada i bila najmanja, upravo u tim trenutcima slabosti i nemoći.

Uskrs je pred nama. Čitamo u Pavlovoj poslanici Korinćanima: „Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista naše propovijedanje, uzalud i vjera vaša“ (1 Kor 15,14). Katekizam Katoličke Crkve nam govori kako je *uskrsnuće prije svega potvrda svega onoga što je sam Krist činio i naučavao. Sve istine, pa i one najnedostupnije ljudskom duhu, nalaze svoje opravdanje ako je Krist, uskrsnuvši, dao konačni dokaz svoje božanske vlasti koji je bio obećao.* (KKC br. 651) Uskrsnuće se dogodilo nakon Velikog Petka. Isus je prošao kroz muku, ismijavanje, ruganje i tako dao smisao ovome „biti malen“. Ako smo odlučili slijediti Njega, onda je sastavni dio našeg puta mrtvljenje, križevi i odricanja. Ali to nije kraj! To je samo dio puta, priprema za Uskrs. Ne možemo učiti u iskustvo Uskrsa ako nismo prošli kroz muku Velikog tjedna. Uskrs stoji na kraju naših odricanja i mrtvljenja. Uskrs je nada i obećanje da je vrijedno izabrati put malenosti na ovoj zemlji. Budimo maleni! I budimo radosni u Kristu! Sretan vam Uskrs!

SRETAN USKRS, HRVATSKA!

„Čuješ li, Hrvatska, uskrsna zvona? Nekako otužno ječe ti zvuci. Prošlost su tvoju haraćili stranci, a danas te trgaju domaći vuci.

Čuješ li uzdahe ribara, težaka... ima li nade za malene ljude? Tako si radosno zibala zipku, a u njoj odzibala domaće Jude.

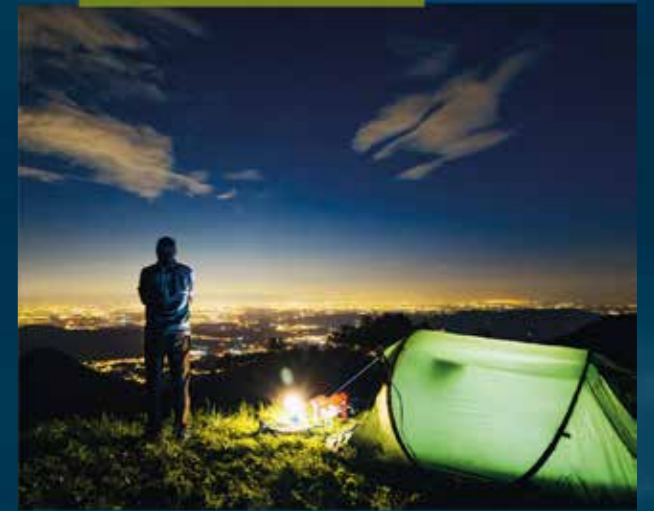
Bila si ovita plaštem slobode, satkanim znojem i krvlju heroja. A danas za njega bacaju kocku, kome ćeš pripasti, Hrvatska moja?

Plače nad tobom puk izigrani, jer on i dalje suosjeća s tobom. I briše ti rupcem golgotske suze, dok oni drugi plešu ti nad grobom.

Pa ipak, počuj Uskrsna zvona, i Krista su tako mučili, do bola. Al' kad su pijetlovi najavili zoru, On živ, lomi kruh božanskoga stola.“

Marijan Culjak

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Ljudski je život divna pustolovina. Usprkos bremenu patnje i razočaranja što ih sa sobom nosi, nudi nam razvitak svih naših sposobnosti za ljubav i radost. Zato nemojmo pokušavati programirati svoju sreću, nego učimo prepoznavati i prihvaćati pozive.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

POZVANI SMO BITI LJUDI VJEČNOG USKRSA

BLIŽIMO SE KRAJU KORIZME I PRI-PREMAMO ZA LITURGIJSKA SLAVLJA KROZ ČITAV VELIKI TJEDAN. Osobito će u Međugorju biti dojmljivo vrijeme od večeri Velikoga četvrtka do Uskrsne nedjelje. I ove će se godine vjernici od ranih jutarnjih sati u većim ili manjim skupinama uspinjati na Križevac, moleći na različitim jezicima križni put, a molitveni prostor oko crkve sv. Jakova bit će ispunjen mnoštvom hodočasnika iz cijelog svijeta.

Veliki tjedan je posebno i povlašteno vrijeme gdje otkrivamo otajstvenu milost Božjega otkupljenja za naš život. Mi vjernici koji živimo u vremenu u kojem se sve više niječu istine u koje vjerujemo osobito danas moramo dublje vjerovati u otajstvo Kristova uskrsnuća. Papa Franjo upozorava: „Bez te vjere u Isusovu smrt i uskrsnuće naša će nada biti slaba, ne će, štoviše, ni biti nada, a upravo su Isusova smrt i uskrsnuće središte naše nade.“ Apostol kaže: „Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima.“ Zato nam Veliko trodnevlje, odnosno sam Uskrs trebaju iznova probuditi žar vjere u Onoga koji nas je po svojoj žrtvi od mrtvih rodio za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu. U tom posebnom vremenu moramo se učvrstiti u nadi Isusove spasenjske žrtve.

Veliki četvrtak označit će posljednji dan korizme te početak Vazmenog ili Svetog trodnevlja, najznačajnijeg vremena u liturgijskoj godini, kada slavimo otajstvo muke, smrti i uskrsnuća Kristova. Ta tri dana su povezana, i neodvoljiva jedan od drugoga. Crkva poziva svoje vjernike da pohode liturgiju Svetog trodnevlja, jer ti dani su bogati liturgijskim smislom i za naš život imaju spasenjsku važnost.

Veliki četvrtak ima posebno značenje. Riječ je o spomenu na Kristovu Posljednju večeru, kada je ustanovio euharistiju i darovao nam se pod prilikama Kruha i Vina.

FRA GORAN
AZINOVIĆ

VELIKI TJEDAN JE POSEBNO I POVLAŠTENO VRIJEME GDJE OTKRIVAMO OTAJSTVENU MILOST BOŽJEGA OTKUPLENJA ZA NAŠ ŽIVOT. MI VJERNICI KOJI ŽIVIMO U VREMENU U KOJEM SE SVE VIŠE NIJEČU ISTINE U KOJE VJERUJEMO OSOBITO DANAS MORAMO DUBLJE VJEROVATI U OTAJSTVO KRISTOVA USKRSNUĆA.

To je i dan svećenika, Kristove uspostave svetoga reda. Toga dana u prijedodnevrim satima slavi se misa posvete ulja – bolesničkog i katekumenskog, ulja za svetu potvrdu odnosno krizmu, kao i ulja za ređenje svećenika. Nakon što svećenik u četvrtak zapjeva Slavu zvona se gase sve do Uskrsa.

Veliki petak označava spomen na Kristovu smrt, jedini dan kada se ne slavi misa, nego se odvija poseban liturgijski obred. Uskrsa nema bez Velikoga petka! Radost Kristova i našega uskrsnuća neodvojiva je od njegove muke i smrti, jer tek iz Kristove žrtve na križu sve poprima dublji i novi smisao. Zato i vjernici na Veliki petak pristupaju ljubljenu križa. A taj obred počinje tako da se donese platnom prekriveni drveni križ i u tri koraka postupno otkriva, uz pjevanje svećenika, svaki put višim glasom, zazivom: *Evo drvo križa na kom Spas je svijeta visio*, na što narod u šutnji poklekne, te uzvraća pjevajući: *Dođite, poklonimo se!* Nakon toga svećenik i ministranti pokleknu i poljube križ, a potom to čine i svi ostali vjernici. U križu je naš spas. Po križu smo spašeni, Kristovom žrtvom.

Nakon Velikog petka dolazi tišina Velike subote, spomen na Kristov počinak u grobu. Vazmeno bdijenje je spomen na Kristovo osloboditeljsko djelo, spomen na Kristovu muku i smrt, te njegovo uskrsnuće, po kojima smo i mi vjernici spašeni. To se na poseban način osjeti kada se pjeva svečani hvalospjev svijeći. On nam između ostaloga vraća pozornost na teologiju prijelaza iz smrti u život, iz žalosti u radost, iz neraspadljivosti u neraspadljivost, te nam u tom smislu svjedoči zašto je Vazmeno bdijenje vrhunac svega liturgijskoga slavlja tijekom cijele crkvene godine.

Pozvani smo biti ljudi vječnog Uskrsa, ljudi nedjelje, gdje će naš život uvijek izova biti okupan uskrsnim svjetlom. Svjetlom Uskrsloga.

Sveto trodnevlje u Međugorju

MEDUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEDUGORJE

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

„KAŽITE, DJEČICE, SVAKOMU: JA TI ŽELIM DOBRO I ON ĆE TI UZVRATITI DOBRIM I DOBRO ĆE SE, DJEČICE, NASTANITI U SRCU SVAKOG ČOVJEKA. Ja vam, dječice, večeras nosim dobro svog Sina koji je dao svoj život da vas spasi. Zato, dječice, radujte se i ispružite ruke Isusu, koji je samo dobro.“ (25. 12. 1997.)

Uvijek iznova sam se vraćao ovoj poruci. Fascinira me njezina jednostavnost i istovremeno dubina. Gospa ne filozofira već nudi jednostavan način širenja mira. Dinamika je jasna: Otvarati se Isusu, koji je sama dobrota, primati Njegovu dobrotu, kako bismo je nosili u sebi i širili je drugima. A jedan od načina širenja te dobrote je i preko izgovorene riječi: Želim ti dobro!

Gospa sve čini iz svoga iskustva, svojim primjerom. Prije nego nas poziva, Ona nama želi dobro. A tu želju pokazuje tako da nam donosi samu Dobrotu – svoga sina Isusa.

Isus nama želi dobro. Toliko nam želi dobro da je spreman dati sebe, svoj život za nas. Toliko mu je stalo da nama bude dobro, da zaboravlja sebe i žrtvuje sebe za naše dobro. Njegova dobrota je plod i izraz Njegove ljubavi. „U trpljenju gledamo Isusa koji se potpuno predaje volji Očevoj i prihvaća trpljenje do smrti na križu. Istina da je prihvatio osudu a nije sudio, prihvatio križ a nije bio ogorčen, umro na križu a imao snage moliti za neprijatelje i praštati, te da je mislio na svoga učenika i na svoju majku dok je visio na križu, najjasnije govori o dobroti njegova srca.“ (fra Slavko Barbarić)

Što bi značile Gospine riječi „radujte se“? Zašto se radovati? Zbog Isusove dobrote! On je sama dobrota i On nama želi dobro! To treba biti razlog za našu veliku radost.

Slično je to onomu što Isus kaže učenicima: „Ali ne radujte se što vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima.“ (Lk 10,20) Isus želi da učenici otkriju taj neuništivi razlog svoje

Foto Arhiv ICMM

Željati drugima dobro u svom srcu i izgovaranje riječi „Želim ti dobro“ upućenih osobi koja nas je povrijedila, djelovat će najprije na nas. U nama će se probuditi želja za dobrom i otvarati prostor za dobro. Ako u sebi ne bismo osjećali nikakvu promjenu, molimo se Duhu Svetom da dotakne naša srca i da u nama probudi tu želju.

radosti – jer su njihova imena zapisana za vječnost! Svi drugi razlozi za radost – poput onog kad im se duhovi pokoravaju, dakle, uspjesi i slično – su prolazni i krhki na temelju.

Isto tako Gospa želi da i mi otkrijemo Isusovu dobrotu kao trajni razlog za radost. Otkrivši Isusovu dobrotu, uvijek ćemo imati razloga za radost, a posebno onda kad ljudi prema nama ne pokazuju svoju dobrotu.

Gospa nas poziva da ispružimo svoje ruke Isusu. To otvaranje, pružanje ruku Isusu može nam biti od velike pomoći. Znamo, naime, za međusobno prožimanje tijela i duha, vanjštine i nutrine. Pružiti ruke Isusu je izvanjski znak otvaranja srca Njegovoj dobroti. Kad otvorimo ruke, mi smo spremni primati, ali i davati; primati i davati Isusovu dobrotu.

Mnogi kršćani malakšu i umore se biti kršćani, biti dobri i nositi dobro drugima, a posebno kad drugi nisu dobri prema njima. Jedan od razloga takvu umoru može biti gledanje u krive uzore i nadahnjivanje njihovim primjerom. „Ljudska dobrota, ljubav, povjerenje, prijateljstvo zacijelo nam pomažu na našem putu, ali ako one izostanu, mi ne smijemo stati, jer Bog treba biti naša ljubav, izvor naše nade, našega mira i radosti.“ Potrebno je da počnemo „odvažno gledati Isusa i Mariju i činimo ono što su oni činili“ (fra Slavko Barbarić).

GOSPA NAS POZIVA DA ISPRUŽIMO SVOJE RUKU ISUSU. TO OTVARANJE, PRUŽANJE RUKU ISUSU MOŽE NAM BITI OD VELIKE POMOĆI. ZNAMO, NAIME, ZA MEĐUSOBNO PROŽIMANJE TIJELA I DUHA, VANJŠTINE I NUTRINE. PRUŽITI RUKU ISUSU JE IZVANJSKI ZNAK OTVARANJA SRCA NJEGOVOJ DOBROTI. KAD OTVORIMO RUKU, MI SMO SPREMNI PRIMATI, ALI I DAVATI; PRIMATI I DAVATI ISUSOVU DOBROTU.

„Ne oglušimo se, nego prihvatimo poziv i počnimo danas, jer se dobro koje danas propustimo ne može nikad nadoknaditi. Svako sutra, svaki novi dan nosi sa sobom nove prilike da se čini dobro, a nikad ne možemo biti tako dobri da ne možemo biti bolji.“ (fra Slavko Barbarić)

Mislio sam da je najvažnije da Isusovu dobrotu nosimo u svom srcu. Sigurno da jest, ali Gospa želi i da izgovaramo riječi: „Kažite, dječice, svakomu: Ja ti želim dobro...“

Naravno da Gospa ne misli kako bismo mi trebali ostati samo na tim riječima. To je početak i minimum. Tu želju možemo izraziti i na razne druge načine, a posebno tako što se dajemo za druge – kao Isus. Ali i kada Isusa nosimo drugima – kao Marija.

Lako je željeti dobro ili reći „Želim ti dobro“ prijateljima pa čak i osobama koje ne poznajemo ili površno poznajemo, ali teško je shvatiti i prihvatiti i samu pomisao da poželimo dobro, a kamoli da to kažemo, osobi koja nas je povrijedila.

Razumljivo je to, jer u nama u trenutcima povrijeđenosti i razum i srce protestiraju protiv nanesene nepravde ili uvrjede. Duh je uznemiren i pomućen pa nije moguće očekivati da bismo u takvu stanju mogli išta drugo poduzeti osim osjećati bol, ljutiti se ili mrziti.

Kraljica Mira, međutim, nikoga nije izdvojila nego je rekla da svakomu kažemo „Želim ti dobro“. Svakomu – a to znači i osobama koje nama ne žele dobro ili su nas povrijedile.

Ponekad čujemo prigovore kako su „dobar i lud braća“. To se posebno događa kada netko nekoga rani, povrijedi. Tada je ranjeni u napasti da preuzme logiku onoga koji ga je ranio i da odbaci Kristov put. Što znači biti dobar i može li se biti dobar i onda kada su ljudi oko nas zli i kada nas pokušavaju raniti? „Dobrota je dio duhovne odjeće, po kojoj se u svakom stvorenju vidi i otkriva dobro. Dobrotom čovjek prihvaća sebe kakav jest i ne odbacuje nikoga. Dobrota je ona duhovna moć po kojoj čovjek nadvladava zle pobude u sebi. Nikome ne sudi i nikoga ne prezire. A spreman je sa svima dijeliti svoja

duhovna i imovinska dobra.“ (fra Slavko Barbarić)

Valja nam stoga otkrivati Božju dobrotu koja je poput sunca i kiše: „A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone da budete sinovi svoga oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima.“ (Mt 5,44-45)

Tako naše srce postaje slobodno od uvjeta. „Dobro je postati svjesnim kako je uvjet naše ljubavi dobrota drugih. To znači, ako su dobri, mi ih prihvaćamo i ljubimo. Međutim, ljubav ne smije biti samo nagrada za dobrotu drugih. Ona mora bit odvažna te prihvatiti drugoga da bi drugi mogao postati bolji. Ljubav mora biti materijal koji ulažemo jedni u druge da bismo rasli prema Božjemu planu s nama.“ (fra Slavko Barbarić)

Kraljica Mira zna da to na što nas poziva ne možemo sami ostvariti. Stoga nas usmjerava prema Isusu: „Zato, dječice, radujte se i ispružite ruke Isusu, koji je samo dobro.“

Gospa nas vodi k Isusu da se njegovim primjerom nadahnemo. „Ja vam, dječice, večeras nosim dobro svog Sina koji je dao svoj život da vas spasi.“ Može to biti u molitvi pred križem, u euharistiji, ispovijedi, klanjanju, u čitanju evanđeoskih tekstova ili u nekom drugom molitvenom susretu. Gospa želi da gledajući u Isusa, koji je „prošao zemljom čineći dobro“ (Dj 10,38), upoznajemo dobrotu njegova srca. Pritom je važno spoznati da je Isusovo srce bilo slobodno, jer je želio, govorio i činio dobro i onda kada su njemu činili zlo. I ne samo u ono vrijeme nego i danas postupa prema svima nama na isti način. Tu Isusovu dobrotu najbolje možemo doživjeti u euharistijskom kruhu. Primamo li ga srcem, osjetit ćemo kao da svakome od nas tiho i nježno govori: „Želim ti dobro!“

Dublje poniranje u iskustvo Isusove dobrote u euharistijskom kruhu donijet će dobre plodove, djelovat će na nas i mijenjati nas. Tako ćemo shvatiti istinitost riječi: „Temelj naše ljubavi nije dobrota ljudska, nego ljudsko postojanje, a ono nam govori o Božjoj ljubavi, jer mi postojimo i sve postoji zato što Bog ljubi.“ (fra Slavko Barbarić)

Teško možemo zamisliti da ćemo riječi „Želim ti dobro“ moći direktno reći osobi s kojom smo u sukobu,

koja nas je povrijedila, koju ne volimo ili mrzimo. I sve kad bismo joj to i rekli, a to ne bi bilo izraz stvarne želje, te riječi ne bi imale onaj učinak o kojem Gospa govori. Možda je bolje te riječi najprije izgovarati u sebi. U srcu je uvijek početak, a kad je dobrota u nama, pronaći će ona načina kako se prelići u riječi. Možda će nam te riječi „Želim ti dobro“, koje bismo u sebi izgovarali, u danom trenutku izgledati besmislenima, ali nemojmo odustati nego vršimo taj Gospin savjet. Ponavljajmo ih više puta u danu. Nemojmo odustati od tog izgovaranja pa makar bilo mehaničko i suho.

Željati drugima dobro u svom srcu i izgovaranje riječi „Želim ti dobro“ upućenih osobi koja nas je povrijedila, djelovat će najprije na nas. U nama će se probuditi želja za dobrom i otvarati prostor za dobro. Ako u sebi ne bismo osjećali nikakvu promjenu, molimo se Duhu Svetom da dotakne naša srca i da u nama probudi tu želju.

Željati dobro pomoći će nam da vidimo ono što je dobro u drugome u kojemu smo prije toga vidjeli „čudovište“, samo negativne osobine, slabosti i pogreške. Željati dobro otvarat će nam oči da u neprijatelju vidimo ubogog čovjeka koji i sam zavrjeđuje sažaljenje. S takvim stavom staviti ćemo se na stranu dobra i dobro će odnijeti pobjedu – barem i najprije u nama.

Kraljica Mira nam, međutim, kaže da naše riječi „Želim ti dobro“ ne će djelovati samo na nas nego i na drugu osobu: „...i on će ti uzvratiti dobrim i dobro će se, dječice, nastaniti u srcu svakog čovjeka.“ I ta osoba, na samo Bogu i njegovoj ljubavi znan način, počet će se mijenjati i mi ćemo shvatiti istinitost riječi: „Tko ljubi, u drugome budi ljubav.“

Željati dobro drugomu buditi će ljubav u nama i buditi će ljubav u osobi kojoj želimo dobro. U nama će se stvarati pozitivno raspoloženje prema Dobru. Otvarat će se i oslobađati prostor za razumijevanje druge osobe. Ljubav će u nama i među nama početi djelovati. Bog će se u nama i među nama nastaniti.

Možda nam sve ovo sada izgleda nevjerojatno, ali vjerujemo Majci koja nam kaže: „Draga djeco, ljubavljete ćete postići sve, pa i ono što mislite da je nemoguće.“ (28. 2. 1985.)

„Bog je upisao uskrснуće u duh i srce svakoga čovjeka, kao što je upisao u svaki list svakoga stabla koje u proljeće podcikujući opet dolazi u život.“ (Phil Bosmans) Željati dobro drugima upisano je u srce svakog čovjeka. Samo je pitanje hoće li ta želja u nama proklijati...

26. međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje.

HODOČAŠĆE JE MOLITVA I TIJELA I DUŠE

U petak 22. ožujka svetom je misom, koju je predslavio međugorski župnik fra Marinko Šakota, završila 26. međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje. Bila je to i prva ovogodišnja međunarodna duhovna obnova u Međugorju, a tema susreta na kojem je prisustvovalo 360 sudionika iz 28 zemalja bila je: „Idi za mnom!“ (Mk 10,21).

PAULA TOMIĆ

Iako je ovo bio nešto veći broj sudionika nego ranijih godina, ipak ostaje dojam da se puno organizatora hodočašća i molitvenih grupa ipak redovito ne odaziva na ovaj susret, što je svakako šteta, jer kako su sudionici u svojim iskazima na kraju posvjedočili: osim informativnog karaktera, ovaj susret je doista postao prava duhovna obnova koja osobno mijenja i osnažuje sve prisutne.

Osobitost ovogodišnje duhovne obnove je bila i velika prisutnost sudionika iz Južne Koreje, njih šezdesetak. U siječnju 2018. godine u Koreji je boravio fra Danko Perutina koji je tamo u šest biskupija održao različite edukativne i molitvene susrete sa vjernicima koji su članovi međugorskih molitvenih skupi-

na. Tada im je dao u zadatak da slijedeće godine (tj. 2019.) donesu u Međugorje zastavu na kojoj će biti slika ujedinjenih Koreja – cijelog Korejskog poluotoka. I evo, oni su je sada donijeli kao vidljivi znak njihove molitvene nakane da Sjeverna i Južna Koreja postanu jedno. A s tom nakanom korejski hodočasnici su poklonili i Gospin kip koji se nalazi na Podbrdu. Među njima je bila gospođa Tereza osnivateljica međugorskih molitvenih skupina koje se zovu UBI CARITAS i u Koreji ih ima 58, u 58 gradova. Na ovoj duhovnoj obnovi bilo je prisutno 32 voditelja. Svi ovi voditelji molitvenih skupina imali su brojne životne poteškoće i križeve, ali su ovdje u Međugorju pronašli veliku utjehu i snagu za živjeti ih. Stoga sve ono

što rade, djeluju iz zahvale Gospi.

Većinu predavanja i tumačenja imao je koordinator obnove fra Marinko Šakota. Trudio se sudionicima približiti međugorsku duhovnost, odnosno bit Gospine škole koja se sastoji u molitvi, šutnji i žrtvi. Teorijska predavanja kroz tumačenje Gospinih poruka dobro su se nadopunila s konkretnim primjerima molitve klanjanja, molitve krunice na Podbrdu te molitve križnog puta na Križevcu. Sudionici su mogli upravo od fra Marinka vidjeti ispravan način molitve koji teži jednostavnosti, bitnom, sposobnosti povući se s pozornice – kako bi se ostavio prostor Bogu da može djelovati kroz šutnju i osobni susret u srcu hodočasnika.

Cilj hodočašća je pobožanstvenje čovjeka!

S posebnim su zanimanjem polaznici seminara pratili predavanje mons. Hosera na temu „Cilj hodočašća je pobožanstvenje čovjeka“.

Mons. Hoser je govorio o povijesnim počecima hodočašćenja te o razlozima zašto su ljudi uopće počeli hodočastiti. Kao i u svim svojim interventima, mons. Hoser temama pristupa antropološki, odnosno uvijek teologiju i filozofiju pretočava u konkretan poziv i poslanje čovjeka. Tako je i sada rekao kako smo uronjeni u svjetovni život, a na cilju hodočašća se nalazi drugi svijet – svijet koji pripada Bogu.

„Pronalazimo ono što smo izgubili, a izgubili smo taj intenzivan kontakt sa svojim Bogom Spasiteljem. To je otkriće onoga za što je sposoban samo čovjek, a to je transcendencija – ulazak u kontakt s Bogom. Ovdje otkrivamo ono što se često ponavlja u Međugorju, da

je Bog Ljubav i da nas ljubi. Ako smo u kontaktu s Njim, onda je i naš odnos s ljudima bolji. Ljubimo druge i otkrivamo da su Božja slika. Cilj hodočašća je pobožanstvenje čovjeka. Ulazimo u Božju narav i postajemo mu sve sličniji. To vrijeme i prostor preobražava našu nutrinu, naše srce. To onda više nije kameno, nego osjećajno srce i taj proces promjene zove se obraćanje“, rekao je između ostaloga u svom predavanju mons. Henryk Hoser, govoreći i kako je međugorski fenomen obraćanje putem sakramentalne ispovjedi, koja već nestaje u nekim zemljama pa se ljudi u mnogim gradovima više i ne mogu ispovjediti.

Završio je govoreći o sv. Josipu i upućujući sve voditelje hodočašća kako i oni sami trebaju biti primjeri, uzori i odgovitelji svojih hodočasnika – baš poput sv. Josipa.

Kroz ove dane smo nastojali upoznavati Isusa

Predavač na ovogodišnjoj duhovnoj obnovi, župnik fra Marinko Šakota, istaknuo je kako nas Gospa poziva da čitamo Sveto pismo.

– Čitajte ga srcem. Kroz ove dane smo mi nastojali upoznavati Isusa. Poznavati Isusa u klanjanju, upoznavati Isusa u Svetoj misi, u molitvi pred križem, upoznavati Isusa u Svetom pismu, u čitanju Božje riječi... Upoznavati Isusa znači pitati se: „Što Isus želi?“ Tu možemo zamijeliti neke stvari – što ja mislim da Isus želi, što ja mislim da Isus misli, govori... i ono što zaista Isus želi. Sjetimo se učenika Isusovih koji su imali taj problem. Oni su Isusa razumjeli na svoj način i oni su mislili da Ga poznaju, da znaju njegove namjere, rekao je fra Marinko i naveo dvojicu braće, sinova Zebedejevih Jakova i Ivana koji „misle da će Isus uspostaviti kraljevstvo i žele se naći uz njega ispred drugih. Uz Isusa, ali na jedan pogrješan način – sjesti zdesna i slijeva“.

– Na jedan pogrješan način biti blizu Isusu. Vidite kako se može biti blizu Isusu, ali na jedan pogrješan način. I trebat će onda vremena i vremena da shvate da Isus tako ne misli, da Isus potpuno drugačije razmišlja. Božja volja je nešto potpuno drugo. Na takav način čitati Božju riječ, ponirati, oslušivati... Zato je slušanje važno, ali slušanje srcem, pitati se što Bog želi, ne što ja mislim, nego što

Bog zaista želi, rekao je fra Marinko i pojasnio kako Bog želi preobraziti i transformirati sve ono što nam se događa.

– Kamen što ga odbaciše graditelji. E, upravo taj kamen Bog uzima, preobražava i postavlja ga da bude kamen na kojem će On graditi svoje Kraljevstvo. To se ponovilo bezbroj puta. To se dogodilo s Josipom. Odbačen od braće. Odbacila ga braća... Upravo taj Josip, odbačeni, postaje temelj preživljavanja, temelj života za čitavu njegovu obitelj i čitav njegov narod. Učenici Isusovi... Isto tako... Možda ih mi nikad ne bismo izabrali, ne samo Judu nego sve druge, a Isus izabire upravo njih, zaključio je fra Marinko Šakota, u svojoj povijesti na kraju 26. međunarodne duhovne obnove za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje.

Predsjednica Društva vodiča Međugorje Marija Čarapina upoznala je sudionike o povijesti nastanka Društva te također istaknula razliku između turističkog vodiča i vodiča za hodočasnike koji prije svega treba biti čovjek od vjere i sakramentalnog života.

Marijana Juričić predstavila je rad Ureda za hodočasnike pri župnom uredu koji stoji na raspolaganju svim voditeljima hodočašća za savjete, pritužbe, probleme i svjedočanstva koja će susresti u svom radu.

Ravnatelj ICMM Vedran Vidović predstavio je prisutnima Informativni centar Mir Međugorje, pokazao je sudionicima statističke podatke koji govore o veličini multimedijске podrške koja prati svakodnevni međugorski program (video prijenos, internet prijenos, usluge prevodnje te izdavaštvo) i upoznao ih je s programom slijedećih planiranih duhovnih obnova u Međugorju. U sklopu obnove bilo je vremena i

za rad po jezičnim skupinama iz kojeg su se izrodila mnogobrojna pitanja i potrebe. Na sve njih su župnik fra Marinko i Vedran Vidović pokušali dati odgovore koje su mogli.

Iz svega je vidljivo da se u organizaciji mjesta i programa svake godine ide pomalo naprijed. Najvažnije je sačuvati Međugorje mjestom molitve, obraćenja i osobnog susreta svakog čovjeka s Bogom, a za to je ključno da svi mi župljani, a i svi oni koji vode bilo koju aktivnost vezanu za Međugorje, najprije vlastite živote živimo kao vjerodostojni svjedoci Gospinih apostola ljubavi.

Foto Arhiv ICMM

Društvo vodiča Međugorje

Za većinu hodočasnika vodič je prvo lice koje će vidjeti u Međugorju, a možda i posljednje prije napuštanja Međugorja. Vodič je onaj koji hodočasnika odvodi daleko u prošlost, pojašnjava što se to zbivalo ovdje kroz stoljeća i godine i tako dovodi do 1981. kad se Nebo po prvi put otvorilo u Međugorju. Vodič dovodi hodočasnika do Podbrda, uvodi ga među ono šestero djece koji su bili prvi svjedoci Gospine prisutnosti, prenosi njihove riječi i riječi Majke Riječi. Vodič je taj koji se penje s hodočasnikom, s njim moli kronicu na Podbrdu ili križni put na Križevcu, on je taj od koga možete čuti da njegovim venama teče krv onih koji su gradili taj križ koji već tolike godine bdije nad župom Međugorje. Vodič je taj koji svakog hodočasnika poziva i potiče na sudjelovanje u večernjem molitvenom programu koji je kruna svakog dana ovdje u Međugorju. Vodič je tu ako se hodočasnik ozlijedi ili padne, on organizira pomoć, on pomaže ako ste izgubili dokumente ili osobne stvari, on je taj koga zovete u pola noći ako imate problem. Svaki posao ima satnicu zato ovo nije posao jer vodič je vama na raspolaganju 24 sata na dan.

Ono što je najljepše, vodič je onaj kome tako često hodočasnici otvori i svoju dušu i svoje srce i vodič sluša i o patnji, ranama i križevima, ali i o radostima, milostima i miru obraćenja. Vodič je svjedok tolikim čudesima i ozdravljenjima što fizičkim što duhovnim.

Društvo je osnovano 1991. od strane međugorskih franjevac fra Leonarda Oreča, fra Slavka Barbarića, fra Ivana Landeke i fra Jozefa Zovka. Ideja je bila da se oformi skupina vodiča koji ne bi bili samo turistički vodiči. Htjelo se na tu osnovu vodiča nadograditi ono duhovno, ono što bi oslikavalo posebnost Međugorja i prisutnost Gospe i mir koji Ona donosi. Vodič nije više mogao biti samo izvor šturih informacija nego ispružene ruke naše Majke koje grle, miluju, slušaju, tješe i ljube. Iskreno gledajući vjerojatno ni danas nismo to u punini postigli, ali imamo cilj, imamo viziju koju su nam u nasljeđe ostavili naši fratri iz 1991. ali i svi koji su došli poslije njih.

Tijekom rata u našoj zemlji, Društvo nakratko prestaje s radom. Godine 1995. zajedno s fra Miljenkom Mićom Stojićem i tadašnjom predsjednicom Društva Marijom Dugandžić Društvo se ponovno formira i nastavlja s radom. Danas Društvo koje broji 115 članova nudi usluge vođenja na 10 jezika: francuski, engleski, poljski, talijanski, njemački, španjolski, mađarski, ruski, češki i slovački. Svi članovi imaju položen državni ispit s kojim mogu obavljati posao vođenja u cijeloj našoj županiji, ali što je još važnije, svi članovi imaju položen i Župni ispit što je glavni uvjet da netko postane član Društva. Svaki kandidat koji pristupa polaganju Župnog ispita za vodiče mora

ili vidioci, a prevoditelji su najčešće bili članovi Društva. Suradujemo i sa različitim molitvenim skupinama i humanitarnim organizacijama koje su nastale kao plod Međugorja. Sve to Društvo vodiča čini uz podršku i pomoć međugorskih svećenika, u ovom mandatu župnika fra Marinka koji je i duhovni asistent Društva i član Upravnog odbora i fra Miljenka Miće Stojića koji je savjetnik i počasni član Upravnog odbora.

donijeti, ako nije župljanin župe Međugorje, potvrdu da je pristupio svim sakramentima i da je praktičan vjernik i tada prisustvuje seminaru koji organizira Društvo u suradnji sa svećenicima koji su predavači na tom seminaru. Kandidati polažu ispite na teme: Biblije, Katekizma Katoličke Crkve, povijesti Crkve, povijesti Međugorja i međugorskih zbivanja, Gospinih poruka, statistika o dolascima hodočasnika, ozdravljenjima, zvanjima dobivenima ovdje u Međugorju i sl., te što znači biti vodič u Međugorju.

Pored tog teorijskog dijela organizira se i praktični dio ispita gdje se kandidatima omogućuje da budu dio hodočasničke skupine i tako vide i nauče što znači biti vodič u Međugorju u praksi. Nakon što polože ispit i budu primljeni u Društvo njihova edukacija i izgradnja kao i edukacija i izgradnja svih ostalih članova ne prestaje.

Ostvarena je suradnja sa službenim međugorskim centrima u svijetu tako da su naše kolege zastupnici određenih centara, a u nekim drugim centrima članovi Društva djeluju kao suradnici. U skladu s potrebama u Međugorju Društvo se profiliralo i na području simultanog prijevoda tako da su danas većina prevoditelja i članovi Društva vodiča. U proteklih 37 godina brojni molitveni susreti su organizirani u svim krajevima svijeta na kojima su govornici bili međugorski svećenici

Mi smo neizmjerljivo zahvalni Gospi i Bogu što smo izabrani za ovu misiju i ovaj poziv. To je za nas ogroman dar, ali i velika odgovornost. Znamo da nismo savršeni, ali trudimo se da budemo bolji svaki dan i borimo se na putu obraćenja. Društvo je bogatstvo i to bogatstvo stoji vama i vašim hodočasnici na raspolaganju.

Ovim putem zahvaljujem svim svećenicima koji su nas vodili i podržavali, svim bivšim predsjednicima Društva, članovima Upravnih odbora. Posebno se zahvaljujem Informativnom centru Mir Međugorje i Uredu informacija na suradnji, svi smo mi zajedno s našim svećenicima tim koji je tu za hodočasnika. I na kraju se zahvaljujem svima vama koji surađujete s Društvom vodiča i pozivam sve na suradnju za isti cilj, a to je dovesti što više duša bliže ovom izvoru ljubavi koja liječi, iscjeljuje, podiže, jača i kruni i da to činimo na najbolji mogući način.

Privedila: Marija Čarapina

Svjedočanstva sudionika 26. međunarodne duhovne obnove za organizatore hodočašća, voditelje centara mira i međugorskih molitvenih i karitativnih skupina

Foto Arhiv ICMM

GOSPA IMA 'NEBESKI INTERNET'

SYLVIA & PETER KELLER IZ CENTRA „MEDJUGORJE - SCHWEIZ“

Zovem se Silvia Keller. S obitelji živim u Švicarskoj, u mjestu Arlesheim blizu Basela, pokraj Njemačke granice. Dolazim u Međugorje od 1986. godine i već sam bila ovdje više od 170 puta. Mi smo već bili katolici, ali kad smo čuli za Međugorje, željeli smo doći kako bi svoj život i svoj brak povjerali u Gospine ruke. Ona nas je pozvala i mi smo odgovorili tako što sada radimo za nju.

Danas surađujemo u centru „Međugorje – Schweiz“ koji je započeo s radom 1985. godine. Tada, na početku, izdavao se samo jedan list na kojem je bila Gospina poruka. Od 2000. godine to je preraslo u mjesečni časopis koji izdajemo za vjernike iz Švicarske, njemačkog govornog područja. U Centru nas ima sedmero, susrećemo se 3 puta godišnje, a u svakodnevnom smo kontaktu preko Interneta.

Najviše radimo na širenju i štampanju Gospine poruke. A kako se sve više informacija širi internetom, razmišljamo i o novim načinima „dohvaćanja“ ljudi – možda preko slanja poruke na WhatsApp?

Jedino hodočašće koje organiziramo kao Centar je hodočašće mladih za Mladifest. Njime se posebno bavi Jean-Marie Duvoisin, iako je njegov glavni posao dizajniranje mjesečnika koji izdajemo. Nitko od nas nije zaposlen u Centru, nego sve to radimo volonterski.

Zadnjih godina barem pet puta godišnje organiziram hodočašća u Međugorje. Preko agencije organiziram put, ali program ovdje uglavnom je moja organizacija.

Mi uvijek dolazimo ovdje na jedan tjedan. I kad ljudi pitaju zašto moramo ostati tako dugo, ja im kažem: „Idemo na duhovnu obnovu i za nju treba vremena. Ako želite da bude kraće, onda idite u vlastitoj organizaciji.“ I obično mi na kraju hodočašća kažu kako bi rado ostali još duže. Ponekad muševi dođu i kažu kako su došli samo zato da udovolje svojoj ženi, a poslije upravo oni budu najviše „uvučeni“ u sve i inzistiraju na ponovnom dolasku. To je uistinu misterij i to je naša Gospa koja radi na svoj način. Ponekad imam ljude koji cijelo vrijeme hodočašća plaču, osjećaju kako se nešto iz njihova srca oslobađa, odlazi... I to je za njih jedno vrlo duboko iskustvo. Zatim imam ljude koji dolaze u „se-

rijama“ – odnosno redovito idu na hodočašće u isto vrijeme jer će tamo susresti opet iste ljude od prošlog puta i tako se ponovno susreću i družu. Ja uvijek kažem kako naša Gospa vodi NEBESKI Internet i nitko tko ne želi, ne može ostati „neumrežen“!

Kroz sve ove godine vidjela sam tako puno „čuda“ odnosno kako se ljudi mijenjaju. Kad oni dođu ovdje, budu tužni, s problemima... I ja im uvijek kažem: „Pogledaj kako kad negdje ideš nosiš svoj ruksak, svoju prtljagu. Tako sad svu svoju tugu spremi u svoj duhovni ruksak koji nosiš sa sobom. I taj ruksak sad ostavi Gospi da se Ona za njega brine, i sve brige ili ljude koji ti dođu u pamet pospremi u svoj „ruksak“, a ti se moli za njezine nakane. Tako ćeš biti slobodan za ono što ti Gospa želi dati!“ I na kraju mi ljudi kažu: „To je bila najbolja stvar koju sam mogao učiniti!“

Foto Arhiv ICMM

PRAVI VODITELJ HODOČAŠĆA JE ZAPRAVO GOSPA

NIKOLA ĐUKIĆ, VODIČ I ORGANIZATOR HODOČAŠĆA ZA ŠPANJOLSKO GOVORNO PODRUČJE

Na ovu duhovnu obnovu dolazim zadnjih 5-6 godina. Inače sam bio član zajednice Cenacolo nekih 5 i pol godina. Ovdje u Međugorju upoznao sam svoju suprugu koja je inače Španjolka. Godine 2009. jedni naši prijatelji su nas pitali bismo li počeli s organiziranjem hodočašća iz Špa-

njolske, i tako smo u svibnju 2010. godine organizirali to prvo hodočašće. Naš zadatak je bio španjolskim hodočasnicima približiti Gospinu poruku i duhovnost Međugorja. I od tada se samo time bavimo i organiziramo 25-30 hodočašća godišnje.

Mogli bismo reći da je Španjolska među zadnjima saznala za Gospin dolazak u Međugorje pa stoga svake godine sve više i više Međugorje dolazi do Španjolske koja je nekad

bila katolička zemlja, a koja nažalost danas to više nije u onolikoj mjeri. I zahvalan sam Bogu da zaista Međugorje koje je „pluća Crkve u ovom vremenu“ sve više i više u Španjolskoj postaje poznato i sve više i više je plodova Međugorja koja dolaze u Španjolsku. Osnivaju se molitvene grupe KRALJICE MIRA koje sada postoje skoro u svakom gradu. Sada npr. u Madridu, na dosta mjesta župnici koji su bili u Međugorju i doživjeli Međugorje na pravi način, te osjećaju želju da se taj međugorski duh živi i tamo, organiziraju jednom tjedno ili jednom mjesечно dan molitve kao ovdje u crkvi: krunica, sv. misa i klanjanje. Baš u duhu Međugorja, sa međugorskim pjesmama... tako da oni koji žele mogu doživjeti Međugorje i tamo. I sve je više i više molitvenih grupa i svećenika koji žele da se živi ovaj duh Kraljice Mira.

Španjolci su po sebi pristojan narod i žele da dožive pravo Međugorje. I mi u organizaciji hodočašća pazimo da u programu nema puno vanjskih, senzacionalističkih događaja. Više težimo omogućiti hodočasnicima taj unutarnji susret s Bogom na pravi način. Pokušavamo im pokazati kako Međugorje nije mjesto na koje se dolazi ostaviti križeve, nego da je Međugorje mjesto na kojem se uči kako te križeve dalje nositi. Puno njih to shvaća i na taj način doživljava Međugorje. Osobno mislim da je to prava poruka Međugorja i da je to ono na što nas Gospa poziva. Rad sa hodočasnicima iz Latinske Amerike je već malo drugačiji, jer se oni od Španjolaca prije svega razlikuju kulturološki. Oni su previše emotivni i žele doživjeti sentimentalnost molitve, žele sve osjetiti... što nekad zna biti teško, osobito onda kad se susretnu s našim tvrdim hercegovačkim mentalitetom... Ali većina ih na kraju shvati da susret s Bogom nije samo osjećaj, da je to nešto više od toga: puno puta treba kleknuti na koljena iako ništa ne osjećaš, samo u vjeri – a to je ona prava vjera.

Za mene osobno ova duhovna obnova puno znači i pomaže mi. Ova mi se svidio govor mons. Hosera koji je uistinu bio jedan mali priručnik za sve nas organizatore hodočašća. Znamo da je za hodočasnike važno čuti svjedočanstva prisutnih zajednica ili svjedoka ukazanja, ali vidimo koliko je važno da im i mi kao vodiči damo svjedočanstvo našeg vjerničkog života. Važno je prije svakog rada u molitvi zatražiti svjetlo Duha Svetoga da nam pomogne razlučiti što je to zaista Božje što im trebamo reći. Naime, puno puta dođemo u napast da mi hoćemo nekoga promijeniti ili obratiti, a tada mi na pamet dođe jedna riječ s. Elvire koja kaže: „Mi smo pozvani voljeti! Isus je taj koji spašava!“ Eto po tome pokušavam živjeti, zahvalan Gospi što me uzela kao taj neki mali instrument preko kojeg Ona djeluje. Svjestan sam toga kako nisam ja onaj koji organizira hodočašće, ja sam taj koji samo treba da odsluša, odsluži, riješi organizacijske stvari hodočašća zahvaljujući godinama iskustva, a pravi vodič koji sve vodi je zapravo Ona.

PRVI KORAK SVAKOG HODOČAŠĆA JE SLUŠANJE

MARCO VIGNATI, RIM, ITALIJA. PRATITELJ HODOČAŠĆA

U Međugorje dolazim od 1987. godine. Prvo kao hodočasnik, učenik u Gospinoj školi, a zatim sam imao priliku voditi različita hodočašća pa i živjeti neko vrijeme ovdje sa svojom obitelji. Pripadam jednoj talijanskoj zajednici koja se zove „CASA DI MARIA“ u kojoj žive laici, svećenici i redovnici i koja ima svoje kuće u Rimu, Lurdu, Fatimi i Loretu, a također smo aktivni i ovdje u Međugorju na način da pratimo hodočašća koje organizira talijanska agencija Rusconi Viaggi.

Ovim duhovnim obnovama prisustvovao sam već prije, ali prije puno godina – 1999., 2000. i 2001., a zatim zbog svojih drugih poslanja u Zajednici nisam imao prilike biti tu. Sada sam opet u Međugorju pa koristim priliku sudjelovati. Po meni vrlo je važna poruka koja se naglasila, prije svega u predavanjima i osvrtima župnika fra Marinka Šakote, poruka koju trebamo ponijeti svojim kućama: VAŽNOST SLUŠANJA. To je za mene prvi korak svakog hodočašća – slušanje, prva cigla svakog svetišta, prvi element koji nam pomaže rasti u ovoj velikoj Marijinoj školi kako je fra Marinko sam rekao pozivajući se na riječi fra Slavka Barbarića: naučiti slušati!

Ove Duhovne obnove su doista vrlo korisne, kako u onom informativnom dijelu, duhovnim katehezama o slušanju, tako i u molitvenom dijelu koji sve kompletira.

Odaziv voditelja hodočašća na ovogodišnji susret veći je nego ikada? Naime, među prisutnima se suška kako na ove susrete dolaze uvijek iste i na kraju ne tako važne osobe, dok veliki organizatori ili agencije koje organiziraju hodočašća zapravo nikad ne dolaze.

Velike agencije već imaju unutar svojih struktura edukacije svojih vodiča i mnoge od njih, vjerujem, još se nisu susrele sa stvarnošću Međugorja. Koliko god bile velike, mnoge od njih još ne poznaju Međugorje na odgovarajući način. Dolaze uvijek isti, jer su već od prije odlučili da će hodati

Foto Arhiv ICMIM

i slijediti Gospinu školu. Polako oni uvlače i druge osobe u taj hod. Ide se na način osobnog svjedočanstva. Možda će vrijeme u kojem će se uključiti i velike agencije tek doći, ali važno je da oni koji su sada tu budu sigurni i postojani u ovom hodu.

Naše iskustvo ovdje je da malo talijanskih organizatora hodočašća traži ovdje lokalnog vodiča!

Koliko poznajem hodočasnički svijet u Italiji, traženje lokalnog vodiča, kako je npr. običaj u Lurdu i Fatimi (u Lurdu je lokalni vodič jako tražen) je uobičajen, jer se s vremenom shvatila važnost njihove podrške i pomoći. Ovdje je možda slučaj da puno talijanskih organizatora dolazi ovdje već dugi niz godina pa već imaju neku ideju i neki orijentir hodočašća, a kad Međugorje dobije jedan svoj hodočasnički identitet, odnosno kada ga priznaju svetištem, možda će onda i ovi strani organizatori shvatiti važnost lokalnog vodiča kao glavnog orijentira u svetištu.

Koliko su vjernici u Italiji informirani o svemu što se ovdje u Međugorju događa?

Na žalost ne dovoljno. To konkretno možemo vidjeti na ovom primjeru. Naime, mediji su jako malo izvještavali o prisutnosti mons. Hosera u Međugorju. To znamo mi koji smo već na neki način povezani s Međugorjem, ili koji slijedimo međugorske kanale koji su prenijeli ovu vijest. Primijetio sam da kada je mons. Hoser u srpnju prošle godine slavio svetu misu kojom je započinjao svoje poslanje ovdje, u Italiji su bila izašla samo dva članka o tome. Jedno u Vatican news, i to vrlo lijep i kompletan članak, koji je

onda prenio Avvenire. Nakon toga više ništa.

Razgovarao sam s puno hodočasnika i sa puno svećenika koji su mjesecima nakon te inauguracije došli u Međugorje, i nisu imali pojma o prisutnosti mons. Hosera ovdje ili su o njoj bili čuli, ali na pogrešan način. Naime smatrali su ga nekim policajcem, optužiteljem ili čistačem, onakvim kakvim su ga mnogobrojna tiskana štampa, TV ili Internet prikazali. Dakle moramo puno raditi i na tome da svi shvate ispravnu važnost njegove prisutnosti koja je ključna za hod Međugorja u slijedećim godinama.

Suradnja sa župom je svakako jedna specifičnost Međugorja. Naime nikada prije Gospa nije tako inzistirala na uključivanju u život jedne župe. Ovdje nikada ne ćemo imati svetište negdje tamo, a župu ovdje; kako to nalazimo drugdje – dva objekta potpuno različita koja je npr. sama BDM zatražila i u Lurdu i u Fatimi. Ovdje je međutim tražila da se izabere jedna župna zajednica. Dakle ako mi, u organiziranju hodočašća, slijedimo upute koje je Gospa dala u porukama, suradnja sa lokalnim vodičem kao znak ujedinjenosti sa župom je evidentan i ne može se zaobići.

Na seminaru se govorilo o važnosti razlikovanja termina hodočasnik/hodočašće i turist/turističko putovanje.

Čini mi se da je najvažnija svrha, odnosno cilj. Civilni zakon u Italiji kaže: Tko god ide posjetiti neku crkvu u svrhu razgledavanja umjetničkih djela koja su u njoj, može se smatrati turistom. Tko god ide u crkvu kako bi tamo slavio misu ili molio je hodočasnik. Znači, prije svega važan je cilj, koji onda određuje i način na koji se koristi vrijeme koje imaš na raspolaganju. Stvara se određena klima putovanja, bude se pažljiv na detalje kojima ćeš posvetiti vrijeme bilo za neke zajedničke aktivnosti, bilo kako se koristi slobodno vrijeme. Naravno da će u hodočašću naglasak biti stavljen na molitvu, sakramentalni život, šutnju, odlazak na svetu misu... i druge aktivnosti koje će za cilj imati produbljanje osobnog susreta s Bogom. Vjerujem da će u budućnosti biti sve važnije razlučivati ove dvije stvari, na način da će se i kategorija religioznog turizma koja je vrlo raširena, a koja zapravo nije ni hodočašće ni turizam (nedefinirana) konačno rascijepiti. Na način da tko želi raditi hodočašće, bude potpomognut hodočastiti, a tko želi turistički obilazak, dobro se provede kao turist.

Foto Arhiv ICMIM

HODOČASNICI OD KOJH SE IMA ŠTO NAUČITI?

U Međugorju je na 26. međunarodnoj duhovnoj obnovi za organizatore hodočašća, voditelje centara mira i međugorskih molitvenih i karitativnih skupina sudjelovao jedan veći broj sudionika iz Koreje, što za sada predstavlja svojevrsni fenomen. Zbog čega se to dogodilo i kakav je rad s vodičima i hodočasticima iz Koreje, upitali smo Jelu Odak, službenog međugorskog vodiča koja je s nama podijelila svoje dugogodišnje iskustvo rada s njima.

Jele, ti si službeni vodič ovdje u Međugorju i iza tebe su godine iskustva i rada s hodočasticima iz brojnih zemalja svijeta. Suraduješ i u vođenju korejskih hodočasnika, a za ovdje prisutnih 60-tak vodiča hodočasničkih i molitvenih grupa iz Koreje održala si jedno uvodno predavanje o Međugorju i Gospinim ukazanjima. Budući da je broj hodočasničkih skupina iz Koreje u porastu, koristimo priliku upitati te kakvo je tvoje iskustvo rada s njima i u čemu je njihova posebnost?

Moje iskustvo rada s Korejancima je jedno prekrasno iskustvo, iskustvo življenja hodočašća. To su ljudi koji imaju drugačiji mentalitet od nas Europljana koji trčimo što više vidjeti, čuti, posjetiti, saznati... Oni traže nešto drugo. Dolaze na više dana i žele živjeti svoje hodočašće dan po dan, polako. Skloni su šutnji i meditiranju Božje riječi. Kod molitve na brdima, otprilike 90% njih idu bosu, i to ne samo kad je toplo, nego i hladno, a nekad čak i po snijegu. Drugi hodočasnici koji ih susretnu ostaju dirnuti i gledaju ih s puno divljenja. Nerijetko se i njihova djeca već od 5, 6 godina također penju bosa. Ta njihova spremnost za žrtvu je naprosto zadivljujuća i ona nekako spada u njihovu kulturu koja se evo

kod nas u zapadnom svijetu pomalo zaboravlja. Mislim kako doista i drugi hodočasnici u Međugorju imaju što naučiti od ovog naroda: npr. njihov pristup i način molitve. Kad oni kažu idemo danas proživljavati Božju riječ, čita se službeno sveto Pismo i nitko ne će sa strane nešto propitkivati, ubacivati... oni šute, slušaju... Isto tako ako kažemo da će dan biti u šutnji, hodajući kroz polje ili penjući se na brda, oni stvarno ne kažu ni jednu riječ.

Ove je godine na Duhovnoj obnovi prisutno šezdesetak vodiča iz Koreje. To je svojevrsni rekord. Kakva je njihova suradnja s lokalnim vodičima?

Suradnja je vrlo dobra. Oni stvarno uvijek uzmu lokalnog vodiča, apsolutno surađuju sa župom i Uredom informacija onako kako je župa to tražila. Među ovih šezdesetak prisutnih Korejanaca, jedna je mala grupa hodočasnika koji su sudjelovali na obnovi, a zatim će ostati još 3-4 dana na hodočašću u Međugorju kao grupa, tu su zatim voditelji ili predstavnici molitvenih grupa, a neki su predstavnici agencija što je novost ove godine i pokazuje kako raste interes za Međugorje. Prošlih godina mogli smo vidjeti kako najčešće agencije vode svoje grupe kroz cijelu Europu, s tek kratkim zaustavljanjem u Međugorju. Međutim najčešće se baš ti ljudi opet vraćaju na hodočašće želeći sad produbiti svoj dolazak ovdje.

Oni kažu da su oko 10% Korejanaca katolici, što znači da je to oko 6 milijuna ljudi. Broj ljudi koji dolazi je svake godine sve veći. Njihove skupine nisu velike, nekada broje 70 – 100 ljudi, ali većinom ih je dvadesetak hodočasnika koji obilaze i druga svetišta u Evropi, no u Međugorju se zadrže barem 4 dana. Najprisutniji su u siječnju, veljači i ožujku, ali i pred Božić, jer im se jako sviđaju ova vremena kada u Međugorju nema puno ljudi pa mogu kvalitetnije živjeti svoje hodočašće. Ne traže nikakve senzacije i ne traže previše programa, nisu grupe koje trče za destinaci-

jama, nego u prvom redu traže molitvu – to je za njih jako karakteristično. I njihovi svećenici ih uvode u taj duhovni program. Vrlo su zainteresirani i za našu povijest kao i za povijest ukazanja. Dive se opstanku vjere i svim poteškoćama koje je prošao hrvatski narod u ovim područjima BiH, i tu nalaze poveznice i sa svojom povijesti. Oni su ljudi koji nisu površni, koji žele konkretno saznati podatke i činjenice. Uvijek imaju pitanja – što pokazuje kako sve prate i žele produbiti.

Još jedna interesantna stvar je da među hodočasticima ima puno mladih ljudi. Tijekom cijele godine, ali posebno za Festival mladih. Njima Međugorje jako puno znači.

Kakve su njihove reakcije na ovu duhovnu obnovu?

Koliko ja čujem, oni su prezadovoljni, dojmovi su maksimalno pozitivni. Vjerujem da ćemo u nadolazećim vremenima imati puno više hodočasnika ovdje. Oni su narod koji jako poštuje pravila i s obzirom kako Međugorje nije bilo podržano od strane službene Crkve, njihovi biskupi su bili suzdržani u prihvaćanju međugorskog fenomena, pa njihovi svećenici nisu imali adekvatnu podršku za organiziranje hodočašća. Sada nakon dolaska mons. Hosera, puno se toga može otvoriti.

Priredila: Paula Tomić

PO MOLITVI I POSTU BOG I ČOVJEK POSTAJU BLISKI

TEREZA GAŽIOVA

SEMINAR POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE JE JOŠ JEDNA POSEBNA MILOST U MILOSNU VREMENU O KOJEM NAM GOVORI GOSPA U PORUCI OD 25. OŽUJKA 2019. Mnogo toga u životu ovisi o tome je li se nešto dogodilo u pravo vrijeme. I u duhovnom životu je važno uhvatiti taj pravi trenutak.

Ponekad nam se dogodi da smo toliko preplavljeni zemaljskim brigama da uopće ne primjećujemo da je proljeće. I upravo je u to razdoblje godine Božja ljubav za nas ugradila milosno vrijeme korizme. Gospa nas majčinski poučava: „Kao što se priroda obnavlja na novi život, i vi ste pozvani na obraćenje... Dječice, vi ste prazni i nemate radosti, jer nemate Boga... Tražite u prirodi Boga koji vas je stvorio, jer priroda govori i bori se za život, a ne za smrt.“

Ako zanemarimo rad na njivi u proljeće, ne će biti uroda. Tako je i s našim srcem. Ako izgubimo milosno vrijeme korizme, izgubili smo milost i ostali prazni, bez radosti, bez

Boga, mrtvi.

Kako je lijepo promatrati oči i lica sudionika seminara posta, molitve i šutnje i primjećivati ogromnu promjenu njihovih srdaca, novi život koji se budi.

Snaga Božje ljubavi na tom seminaru doista nikoga ne može ostaviti ravnodušnim.

Po molitvi i postu Bog i čovjek postaju bliski. Klanjanje Isusu preobražava ono što se prepoznaje kao loše, ozdravlja rane, sve stavlja na svoje mjesto.

Riječ Božja nalazi otvoreni put točno tamo gdje je njezin odgovor najpotrebniji. O tome svjedoče mnogi sudionici tih seminara.

Marcela, Sliac

Tako su se – obasjani licem Gospodnjim, preobraženi i s odgovorima na mnoga svoja pitanja u srcu, kući vraćali i hodočasnici iz Slovačke. Seminar je od 10. do 15. ožujka 2019. vodio fra Marinko Šakota a na kraju je grupu posjetio i nadbiskup Henryk Hoser i sudionicima uputio riječi ohrabrenja.

Svjedočanstva sudionika

MARCELA, SLIAČ

Prvi put sam sudjelovala na seminaru posta 2000. godine. Tada ga je još vodio pokojni fra Slavko Barbarić, koji se ubrzo nakon toga rodio za nebo. Nikad ne ću zaboraviti njegovo oduševljenje s kojim nam je prenosio Gospine poruke. Na tom seminaru sam ih odlučila živjeti. Prvi korak je bila odluka osnovati molitvenu skupinu. Ona se sastaje sve do danas

Marcela, Diviaky nad Nitricou

svaki tjedan. Jednom mjesečno u našoj župi organiziramo i klanjanje. Ovaj put sam došla zahvaliti Gospi za sve milosti primljene tijekom svih ovih godina. Osjetila sam da su post i molitva uz Gospinu pomoć otvorena vrata po kojima Isus dolazi u naše živote i mijenja nas, čini od nas svoje učenike, ohrabruje nas i obnavlja.

MARCELA, DIVIAKY NAD NITRICOU

Na seminar sam došla moliti za muža jer u našem odnosu ponestaje ljubavi. Post mi je bio težak jer sam ovisnica o kavi te sam imala glavobolje i bila nervozna i nemirna. Odlučila sam sve žrtve prikazati za obraćenje supruga. No, za vrijeme klanjanja sam u jednom trenutku duboko osjetila da se ne smijem usredotočiti samo na muževu obraćenje, već da moram više raditi na svome srcu. Shvatila sam da je puno toga do mene i napravila sam temeljitu svetu ispovijed.

Jana, Prievidza

JANA, PRIEVIDZA

Nisam znala što me čeka. Nikad u životu nisam toliko molila kao ovih dana.

Prvo sam shvatila da sam vrlo osjetljiva i da se lako uvrijedim te kako to nije dobro.

Moje je obraćenje počelo prije dvije godine kad me je Bog dotaknuo.

Imala sam teško djetinjstvo, u odnosima s roditeljima sam jako izranjena – moj me je otac htio silovati. Naravno, takva iskustva ostavljaju duboke rane. Nikad nikome to nisam mogla reći. Tijekom seminara sam sve počela govoriti Gospi. Post mi je dao unutarnju snagu da predam prošlost Božjemu milosrđu, a budućnost Bogu s pouzdanjem da će se On brinuti o svemu. Prvi put sam se susrela s pozivom da živim sadašnji trenutak.

Također sam prepoznala ljepotu molitve krunice. Osjećala sam kako je sa svakom Zdravomarijom Gospa iz mog srca ispirala bol koja se u njemu taložila cijeloga života. Još jedna stvar koja mi je bila vrlo važna bila je tišina. Volim puno pričati i zabavljati druge, smijati se. U tišini sam shvatila da je to moja maska i da ja uopće ne poznajem sebe. Na klanjanju mi je Gospodin otkrio tko sam. Nastojala sam mu sve potpuno predati, dopustila Mu da uđe u moj život do kraja. Izuzetno sam zahvalna za ove dane, puno sam naučila.

PETAR, PREŠOV

Često pratim hodočasnike u Međugorje jer imamo obiteljsku hodočasničku agenciju. Ovo mi je treće sudjelovanje na seminaru. Seminar je mjesto gdje mogu šutjeti i raditi na produblivanju osobnog odnosa s Bogom. U normalnom životu sam previše opterećen raznim brigama. Ovih sam dana ponovno uspio produbiti prijateljstvo s Isusom. Shvatio sam da ako želim druge dovesti u Međugorje, moram sam biti prvi koji će ga jako dobro poznavati.

ŠTEFAN, BYTČA

Najviše od svega me dotakla šutnja, pogotovo za stolom. Na zajedničkom ručku sam shvatio koliko je važno sjediti za stolom i ne žuriti. Ja sam u prošlosti uvijek bježao od stola jer nisam imao hrabrosti pogledati drugima u oči. Bivši sam ovisnik o kockanju. Hvala Gospodinu koji me prije nekoliko godina dotaknuo i oslobodio tog strašnog ropstva. Roditeljima sam izazvao mnogo boli i želim im to nadoknaditi posvećujući im više vremena i pažnje.

Petar, Prešov

Štefan, Bytča

Obraćanje mons. Henryka Hosera polaznicima seminara posta i molitve

Hvaljen Isus!

Preživjeli ste od kruha i vode, vode iz izvora kao u Pieniny i dobroga ovdašnjega kruha. U dobrom ćete se raspoloženju i vratiti u vaš dom, u vašu lijepu i vjerničku Slovačku.

Uvijek se divim kako su Slovaci zadržali svoju vjeru, a Česi je izgubili. U Češkoj samo 2% vjernika prakticira vjeru. Nekada je Češka bila velika katolička zemlja te je Poljska primila krštenje upravo od Čeha sv. Adalberta Praškog. Danas su u Češkoj crkve prazne. Budući da ste vi bili u istoj državi s Česima, sada je red da vi budete ti koji će evangelizirati Čehe.

Neki ste prvi put u Međugorju, a neki već više puta. Međugorje privlači onoga tko je jednom došao da se želi opet ovamo vratiti.

I ovdje, naravno, slavimo Boga u Presvetom Trojstvu, u Sinu Božjem, Isusu Kristu i njegovoj Majci, Djevici Mariji pod imenom Kraljica Mira. Mir je ono što je svakom ljudskom biću potrebno za normalan život.

Bog je obećao Izraelcima da će ih dovesti u zemlju gdje teku med i mlijeko. Što je pod time mislio? Mislio je na zemlju u kojoj će vladati mir te će zahvaljujući tomu biti meda i cvijeća, na pašnjacima će se moći pasti ovce, moći će se uzgajati voćnjaci, vinogradi i pšenica te od nje peći dobar kruh.

U Poljskoj se nakon Litanija Svih svetih pjeva zaziv: da se udostojiš svijet sačuvati od vjetrova, kuge, vatre, gladi i rata.

U davna vremena, osobito u srednjem vijeku, u Europi su postojale zaraze poput kuge koje su desetkovale stanovništvo ili su ga čak potpuno zatrlle. Strašna nesreća bila je i vatra, požari, osobito tamo gdje su kuće bile drvene. Čak su i kamene kuće djelomično stradavale jer su imale drvene grede. Bilo je požara koji su izazvani višom silom,

MAJKA BOŽJA UVIJEK UPUĆUJE NA SVOGA SINA

Foto: Arhiv ICMM

npr. munjom, ali bilo je i namjernih paljevina sela i gradova. Bilo je i ratova, a rat je uzrokovao glad. Kako? Seljaci više nisu mogli obrađivati zemlju jer su bili unovačeni ili su bili prisiljeni bježati pred neprijateljem. Glad je uzrokovala bolesti i normalnog života više nije bilo.

I danas vidimo kako u zemljama gdje nema mira, također postoji glad i razne bolesti, nema obiteljskog života, postoje i logori. Danas u svijetu prevladava rat – ili onaj vođen oružjem ili politički.

Zato je važan ovdašnji kult štovanja Kraljice mira. Mir je evanđeoska vrijednost, jedno od osam blaženstava zabilježenih u petom poglavlju svetoga Evanđelja po Mateju: „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati.“ I Isus dok se molio u gornjoj sobi, ostavio nam je svoju oporuku kada je rekao ono što mi izgovaramo prije svake svete pričesti. „Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem.“ Mir je, dakle, evanđeoska vrijednost zbog toga što je zapisan u evanđelju, ali mir je i obilježje samoga Boga. Proroci su najavlivali dolazak Isusa Krista kao Kneza mira. Mir ima i bliski odnos s nečim drugim, naime, s pravdom. Gdje nema pravde, nema mira, a pravda je to kada čovjek živi prema Božjim zapovijedima jer iz njih slijedi da se ne ubija, da se ne krade, da se ne laže, da se ne žudi za tuđim vlasništvom ili za tuđom ženom. Sve je to nepravedno i ne može donijeti mir.

Mir se mora promatrati i kao lančana reakcija. On počinje u čovjekovu srcu, a srce je gotovo kao duša, ono je unutar čovjeka tamo gdje mislimo, gdje se molimo, gdje odlučujemo. Ono što je važno u čovjeku je u njegovu srcu i taj mir u ljudskom srcu je polazna točka. Čovjek koji živi mir u harmoniji s Bogom, živi sa samim sobom, ne razdire ga unutarnji sukob, taj čovjek je čovjek mira. Tko god je primio taj Božji mir, zrači ga u svoju okolinu i na svoju obitelj. On ne živi sa svojom suprugom poput psa i mačke već oni žive kao dvije voljene osobe i ta je ljubav vrlo važna, pogotovo za djecu. Kad djeca vide da se roditelji vole, osjećaju se sigurno i vjeruju im. Vrlo je važno da je obitelj izgrađena na ljubavi i miru. Tada obiteljski mir zrači i na susjede, na članove proširene obitelji, na primjer i na svekrvu. On zrači i tamo

gdje radimo. Ljudi jako pate ako na poslu postoji ljubomora, borba za položaje ili novac itd., i u takvim im je uvjetima teško raditi. Mir se zato treba širiti na cijelu zajednicu, na sve ljude koji žive u određenoj zemlji.

Danas u svim zemljama nedostatak mira često navodi političke stranke da se bore za vlast što razara socijalni mir. Protivnika se pokušava poniziti, optužiti i pogrditi kako bi se ostvarila moć koja je potrebna ne samo za kontrolu drugih već i za pristup novcu.

Upravo zato Majka Božja nosi naziv Kraljice Mira, jer prava kraljica ne samo da vlada ljudima, već istovremeno uvodi mir. Boravak u Međugorju nas uči miru. Ljudi koji dolaze ovamo kažu da tu pronalaze mir, da ovdje postoji jako dobro duhovno ozračje gdje je lako moliti te je za mnoge boravak ovdje učinkovitiji nego odlazak u neko lječilište. Jer ako ovdje čovjeku ozdravi srce, bolest prolazi. Zato svatko tko se odavde vraća kući, pa tako i vi, mora obogaćivati okolinu u koju se vraća. Prije svega u svoje podneblje treba donijeti mir ljudskim odnosima, učiti ljude moliti i postiti da bi i oni mogli postati velikodušni prema drugima.

Kad sam radio u Africi u Ruandi, upoznao sam liječnika iz Kameruna kojeg je u Ruandu poslala Svjetska zdravstvena organizacija, a koji se tamo nije mogao snaći. Rekao mi je: „U Kamerunu svi imamo otvorene ruke, a ovdje su svima one zatvorene.“ To je razlika između onih koji žive mir, koji su otvoreni drugima i onih koji ga žele prisvojiti samo za sebe.

Drago nam je da po cijelom svijetu postoje lokalni centri gdje hodočasnici po povratku iz Međugorja u svojoj kući „grade“ malo Međugorje.

Prošlu sam jesen bio pozvan na molitvenu večer u bečku katedralu gdje je bio organiziran duhovni i liturgijski program na način kao ovdje u Međugorju. Kardinal Schoenborn, koji me je pozvao, rekao mi je da tijekom cijele godine katedrala u Beču nije bila tako ispunjena kao na tu međugorsku večer. Bilo je vrlo lijepo vidjeti večernji program koji se odvijao točno kao u Međugorju. U Njemačkoj pak, gdje su crkve zatvorene jer nema vjernika koji se žele moliti u njima i gdje nema svećenika koji bi trebali predvoditi molitvu, u zemlji gdje svećenici više uopće ne

žele ispovijedati ljude postoji čak i zemljovid mjesta gdje se molitve provode u skladu s međugorskim programom! U takvoj Njemačkoj, dakle, u mnogim župama i gradovima postoje međugorski molitveni centri!

Još lakše to isto možete organizirati i vi u Slovačkoj gdje vam ništa ne stoji na putu moliti kao ovdje.

Poslao sam fra Marinka u Južnu Koreju jer su i tamo organizirali molitvene susrete povezane s duhovnošću Međugorja. Fra Danko, koji je gvardijan u Mostaru, vratio se prije nekoliko dana iz Hondurasa iz Južne Amerike, gdje je također bio tjedan posvećen duhovnosti Međugorja.

I ja sam opet pozvan na jednu takvu večer po uzoru na Međugorje te za tjedan dana putujem u Treviso u sjevernu Italiju.

Važno je znati da je sve to dobro i da nema nikakvih odstupanja u duhovnom smislu u onome što mi ovdje u Međugorju činimo.

Stoga, ako budete stvarali takva mjesta štovanja Majke Božje, Kraljice Mira, uvijek morate paziti da, kao i ovdje, Majka Božja uvijek upućuje na svoga Sina. Kao u Kani Galilejskoj, ona u Međugorju ponavlja: „Što god vam rekne, učinite!“

Majka Božja je bila prvo svetohranište i prva pokaznica Gospodina Isusa. O tome su govorili mnogi sveti pa i sveti papa Ivan Pavao II. Dakle, Majka Božja, koja nas dovodi k Isusu, također nas približava Riječi Božjoj koja je zabilježena u Svetom pismu. U mjestu Kibeho u Ruandi gdje su Gospina ukazanja također započela 1981. godine Majka Božja se predstavila kao Majka Božje riječi.

Sve su ovo važni detalji koji dokazuju da je štovanje Majke Božje autentično ako je upućeno na Isusa, ako crpi inspiraciju iz Biblije i ako koristi model molitava iz pobožnosti crkvene liturgije. Liturgija je provjeren izraz kršćanske vjere. Ne znam kako ćete vi nastaviti u Slovačkoj, ali sigurno postoje takva mjesta na kojima možete nastaviti s Gospom.

Želim vam sretan put natrag u Slovačku, ali i povratak u Međugorje u koje posebno pozivam mlade na festival početkom kolovoza kada je jako toplo ne samo vani nego i u srcima.

Na kraju želim na sve vas i na sve vaše koji vas čekaju kod kuće zazvati Božji blagoslov: „Blagoslovio vas Sve-mogući Bog, Otac, Sin i Duh Sveti.“

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA ZA ŽUPU

Duhovne obnove su postale zaštitni znak korizmenog vremena. Mnogobrojni župnici su u svojim župama organizirali ili organiziraju duhovnu obnovu kako bi potaknuli svoje župljane na jedan ozbiljniji, zreliji i predaniji hod u vjeri. Tako se već više godina i korizmena duhovna obnova organizira u Međugorju.

1. DAN: POMIRITI SE S BOGOM I VLASTITOM NESAVRŠENOŠĆU

Ovogodišnji suvoditelj, uz mons. Henryka Hosera, fra Zvonko Benković je nakon krunice i svete mise koju je predslavio u crkvi sv. Jakova, u dvorani Ivana Pavla II. sve prisutne upravo to i upitao:

„Zašto duhovna obnova župe? Nema li župa previše obnova? Što to govori o župi? Je li ova župa ogrezla u grijehu više nego neke druge župe? Znači li to da je zajednica krenula u pogrešnom smjeru pa joj treba pomoć? Ili imate dobrog župnika koji je svjestan da u svetom mjestu najprije treba posvetiti one koji tu žive kako bi se drugi osjećali još ugodnije, kako bi osjetili toliko potreban mir i utjehu, kako bi zajednica mogla rasti u vjeri i uvidjeti da je na mjestu milosti često prisutno i dosta grijeha?“

Želio je naime da se svatko od prisutnih sam preispita i sagleda gdje se nalazi i što mu je potrebno mijenjati u vlastitom životu. Jer, naglasio je predavač: „Korizma nas poziva da pojednostavimo svoj život i vidimo što

je suvišno po uzoru na vinogradara koji odlazi s nadničarima u vinograd ne bi li lozu pripremio za proljeće. On odsijeca sve suviše grane i ostavlja dva do tri pupa, koji bi mogli donijeti dobar urod. Vrijeme je čišćenja i odbacivanja suvišnog.“

Za sobom često vučemo mnoge terete, stare rane i uvrjede. To bismo trebali pokušati izbaciti van da nas više ne slabi. Isusova smrt na križu znači čišćenje ljudi. Svojom smrću na križu Isus nam daje udjela u svojoj ljubavi. Kad nas Bog čisti, bivamo spremni prihvatiti njegov duh i ljubav i tada naš život donosi bogat rod.

Na tom putu pojavljuju se brojne krize. One su poput vatre kroz koju treba proći kako bismo se pročistili. Mnogi imamo krizu:

Druženje i razgovor nastavili su se nakon predavanja uz zajedničko „blagovanje kruha i čaja“ koje su izdala i s ljubavlju priredili župljani iz Miletime.

2. DAN: O VAŽNOSTI OBITELJI

I drugi dan duhovne obnove započeo je krunicom iza koje je slijedila večernja sveta misa koju je predslavio predavač ove večeri: Mons. Henryk Hoser. U svojoj propovijedi razmatrao je o korizmi kao vremenu u kojem trebamo rasti u krjepostima. Između ostalog je rekao:

Korizma, to blagoslovljeno i tako potrebno vrijeme darovano nam je kao šansa. To je vrijeme obnove, vrijeme preporadnja i obraćenja u punom smislu riječi. Kršćanski život između ostaloga pretpostavlja ispovijedanje grijeha i prakticiranje krjeposti, odnosno sposobnost da se čini dobro. Među krjepostima postoje tri koje nazivamo teološkima. Što to znači? To znači da je njihov predmet sam Bog. Prva teološka krjepost je vjera. Vjerujemo – kao što stoji u Apostolskom vjerovanju – da Bog u tri Osobe postoji,

da je Stvoritelj svijeta i naš Spasitelj. Vjerujemo da je On uspostavio Crkvu, sveopći sakrament Spasenja. Isto tako vjerujemo da Bog govori Istinu i u njega se uzdamo. Vjerujemo da nam je dao Majku – Blaženu Djevicu Mariju.

Druga teološka krjepost je nada (ufanje). Ona proizlazi iz Vjere i znači da se Božja obećanja ostvaruju i da će se ostvariti. Nada (ufanje) nam kaže da ćemo poslije ovoga zemaljskoga života naći vječno prebivalište u Božjoj prisutnosti, u prisutnosti Blažene Djevice Marije i svih svetih.

Ove dvije krjeposti nestat će kad umremo. Vjera više ne će biti potrebna jer ćemo Boga gledati takvog kakav jest. Nada (ufanje) će prestati jer obećani život postaje stvarnost.

Ostaje treća teološka krjepost. To je ljubav, a ona je vječna jer Bog je vječan i Bog je Ljubav. U našem svakodnevnom životu, prava ljubav uvijek znači i prisutnost ili očitovanje Boga poput zraka svjetlosti. Kako, dakle, u ovoj Korizmi možemo rasti u teološkim krjepostima? Odgovor smo dobili na samom početku Korizme: uz pomoć molitve, posta i milostinje (dobrih djela).

Nakon mise program se nastavio u dvorani Ivana Pavla II. Predavanje Mons. Hosera bilo je na temu obitelji. Nabiskup je naglasio kako je obitelj crkva u malom..., prava crkvice. I upravo zbog te njezine duhovne dimenzije istaknuo je kako bi svaka obitelj trebala imati svoj molitveni kutak (oltar, križ, Gospin kip, Bibliju, mali tepih, klupicu...).

Nadbiskup je zatim prisutnim roditeljima uputio neke konkretne savjete i pouke o odgoju djece. Posebno je naglasio koliko djeca uče iz onoga što vide – iz našeg primjera:

molimo li mi, idemo li na misu, klanjanje... „Nije važan naš govor, koliko naš primjer!“ – istaknuo je Mons. Hoser te nastavio: „Vi imate bogatstvo i blago koje se ne zna uvijek dobro živjeti. To je blago koje je dio vašeg identiteta. Hrvatski identitet je, između ostaloga, kršćanska vjera i jaka vezanost za obiteljski život. Svjedoci smo kako se u svijetu degradira i raspada obiteljski život. Kultura obiteljskog života koju vi još uvijek imate je cjelovita. U Međugorju i okolici vidim obitelji koje su još uvijek cjelovite. Ne obitelji od oca, majke i jednog djeteta, nego obitelji od nekoliko naraštaja. Ako to izgubite, izgubit ćete svoje nacionalno jedinstvo i svoju vezanost uz Crkvu. Obitelj – to je nešto što je strogo i čvrsto vezano uz Crkvu. Obitelj je starija od Crkve. Stvorio ju je Bog Stvoritelj još u zemaljskom raju. Obitelj je škola zajedničkog života. Obitelj je zajednica koja vjeruje i evangelizira. Ne samo unutar sebe nego i prema vani. Obitelj je kao zajednica u neprestanom razgovoru s Bogom i na koncu to je zajednica koja je u službi čovjeka. Ne bavi se samo svojim problemima i uključena je u razne karitativne djelatnosti. Proročka uloga i poslanje obitelji je, ne samo naviještati nego tumačiti znakove vremena u svjetlu evanđelja. Roditelji sudjeluju u svećeničkom poslanju Isusa Krista. Oni zajedno sa svima koji stanuju pod istim krovom trebaju slaviti vjeru, između ostaloga, i putem zajedničke obiteljske molitve. Kristova uloga je i kraljevanje – funkcija upravljanja. Tako da bračni par ima Kristovu funkciju upravljanja obiteljskom zajednicom. Želio bih čestitati svim bračnim parovima koji su ovdje, jer oni imaju veliko dostojanstvo. Ivan Pavao II. govorio je da je dostojanstvo mjera čovjekove vrijednosti. Veliko dostojanstvo – velika vrijednost, malo dostojanstvo – mala vrijednost. Čestitam vam što ste nasljednici takve obiteljske tradicije i tog hrvatskog i hercegovačkog identiteta!“

3. DAN: MOŽEŠ LI OPROSTITI?

Treći dan duhovne obnove za župu Međugorje predvodio je fra Zvonko Benković. Nakon molitve krunice, slijedila je sveta misa, a zatim molitva križnog puta. Pod svetom misom fra Zvonko je nastavio sa svojim direktnim pristupom, kakav je pokazao i prve večeri obnove stavljajući pred župljane konkretna pitanja kako bi sami preispitali gdje se nalaze i što trebaju mijenjati kroz ovo milosno vrijeme korizme.

Odmah na početku mise fra Zvonko je upitao sve prisutne: *Je li vas danas netko upitao kako ste? Je li Vam ugodno ovdje u Međugorju i kod Vaših kuća? Evo prošao je prvi tjedan korizmene pripreve. Jeste li se umorili? Jeste li se razočarali zbog vlastite slabosti i odustajanja od danih zavjeta i obećanja čega ćete se odreći, koliko ćete moliti i nastojati činiti dobro?*

Također ih je upitao: *Jeste li pitali za oprostjenje prije nego što ste krenuli na misno slavlje ili prije nego što ste upalili svoj radio prijemnik? Jeste li se pomirili sa svojim ukućanima, jer kako ćete spremna i otvorena srca slaviti ovu svetu misu? Jeste li spremni slušati Riječ Božju, riječ koja traži od nas da ju i čujemo?*

Zatim je nastavio tumačenjem evanđeoskih odlomaka.

Fra Zvonko je direktno i konkretno pokušavao doprijeti do ljudi koji u sebi nose zapreke neopraštanja, sukoba i svađa oko možda nebitnih situacija ili materijalnih dobara, i na kraju ih je pozvao: *Probajmo ostaviti svoje terete ovdje pred oltar. Prinesimo ih kao našu žrtvu da ju Isus svojom milošću otkupi.*

I molitva križnog puta, koju je fra Zvonko također vodio, bila je nadahnuti i spontana. Pozvao nas je da se ugledamo na Isusa i slijedimo njegov primjer žrtve i ljubavi, jer tako ćemo najbolje i najkorisnije iskoristiti još ovo preostalo korizmeno vrijeme za obraćenje i obnovu vlastita srca. A to je onda svakako naš vlastiti Uskrs!

Ovime je završila teoretska korizmena obnova za župu. Na župljanima je sada koliko će je u praksi oživjeti i utjeloviti u svojim životima i tako najbolje posvjedočiti hodočasnicima koliko su revni učenici Gospine škole ljubavi!

Priredila: P. Tomić

OSAMDESET I PET GODINA OD IZGRADNJE KRIŽA NA KRIŽEVCU

U subotu 16. ožujka navršila se 85. godina od završetka izgradnje križa na Križevcu i slavlja prve euharistije na brdu koje je u posljednjim desetljećima postalo glasovito u cijelom svijetu.

Ideju tadašnjeg župnika fra Bernardina Smoljana o izgradnji križa na brdu Šipovac (nazvanog tako po brojnim divljim šipcima koji na njemu rastu), u spomen na 1900. obljetnicu muke i smrti Isusove (33.-1933.) župljani su radosno prihvatili. Uz neviđen trud i novčane priloge križ je podignut 1934. godine. Od odluke da se križ gradi (21. siječnja 1934.) do dovršetka njegove izgradnje protekla su samo 52 dana. A gradio se od 12. veljače do 10. ožujka 1934. godine.

U sjecištu dvaju krakova križa „uzidane su svete moći“ koje je župnik „dobio ad hoc iz Rima“. Nakon toga župnik je zamolio biskupa Mišića da mu dopusti jednoga radnog dana blagosloviti križ, što je biskup rado učinio. Križ je blagoslovljen u petak 16. ožujka 1934. godine, a župnik je zapisao kako se „vijest o podignuću spomenika proširila brzo po svoj župi i svi su nestrpljivo

vo očekivali skori početak izvođenja toga narodnoga zavjeta i zaključka“.

„Svaki poziv s oltara nailazio je na odziv, i svi su se natjecali tko će više doprinijeti za tu stvar. Doprinosi su pritjecali, a pojedine su kuće dale potrebitu radnu snagu te je posao mimo očekivanja napredovao. (...)“

Na 16. ožujka u 9 sati pošla je iz crkve impozantna povorka, u kojoj uzeše učesća trećari pod zastavom bratovštine Imena Isusova s barjakom, školska djeca, svećenstvo i brojni narod. Uz neprekidno zvonjenje crkvenih zvona, pucanje mužara, moljenje sv. krunice te pjevanje litanija i Gospina plača pomicala se je dugo procesija prema brdu čiji se je vrh već crnio od mnoštva, koji je motrio pridolaženje naroda sa svih strana i uzlaženje procesije na brdo. (...) U 10 sati počeli su sveti obredi. Održao sam prigodni govor narodu, pročitao pisma preuz. biskupa i druge prispjele pozdrave i čestitke. Nakon toga sam obavio svečani blagoslov sv. Križa i uz burno odobravanje naroda promijenio ime Šipovac u Križevac. Poslije blago-

slova odslužio svečanu svetu misu i izrekao propovijed studenački župnik o. Grgo Vasilj“, napisao je župnik u svom izvješću, a 1988. godine, nakon Velike Gospe, započela je temeljita obnova križa na Križevcu. Uređena je betonska podloga, obnovljen križ i prostor oko njega.

Danas je Križevac neizostavna postaja mnogih međugorskih hodočasnika iz cijelog svijeta, a svakoga petka popodne župljani i hodočasnici uz Križevac obavljaju i redovitu pobožnost križnoga puta. Svaki kamen do vrha Križevca izlizan je i tako živo svjedoči molitvama, zahvalama, zavjetima... milijuna hodočasnika koji su se popeli na ovo brdo iznad Međugorja.

Sveta misa na Križevcu tradicionalno se slavi svake godine prve nedjelje nakon blagdana Male Gospe (8. rujna) kada se u Međugorju proslavlja blagdan Uzvišenja svetog Križa. Ove godine to će biti 15. rujna.

PRIRODA I USKRS

Kad razmišljamo o Uskrsu, misao se zaustavi kod groba. Naša nas Majka uči da o Uskrsu učimo iz prirode.

„Kao što se priroda obnavlja na novi život, i vi ste pozvani na obraćenje. Odlučite se za Boga.“
„Tražite u prirodi Boga koji vas je stvorio, jer priroda govori i bori se za život, a ne za smrt.“

Uskrs ima sličnosti s onim što se u prirodi događa u proljetnom vremenu. I nije slučajno da Uskrs slavimo baš u proljeće, u godišnje doba kada se u prirodi događa „uskrsnuće“, kada se iz života koji je zimi bio takoreći stao i umrtvio se javlja život. Sve što je u jesen i zimi umrlo u proljeće oživljuje.

To je Uskrs – buđenje iz mrtvila, iz sna, otvaranje očiju i srca. Kao što u prirodi u proljetnom vremenu sve oživljava, tako je i Uskrs oživljavanje, novi život u nama i među nama.

Gospa želi da promatrajući prirodu učimo o poruci Uskrsa za nas. „U ovom proljetnom vremenu kada se sve budi iz zimskog sna, probudite i vi vaše duše molitvom da bi bile spremne primiti svjetlo uskrslog Isusa.“

Uskrs je buđenje ljubavi u čovjeku.

Ljubav je poput Uskrsnog svjetla koje je obasjalo tamu u grobu. Kad se u nama probudi ljubav i kad ona obasja našu nutrinu, tada je Uskrs u nama.

To nam i Majka kaže:

„U svakom trenutku, u radosti i u tuzi nek ljubav prevlada, i tako će ljubav zavladati u vašim srcima. Uskrsli Isus bit će s vama, a vi njegovi svjedoci.“

Ansambl Kolbe u Međugorju

Ansambl Kolbe, umjetnička udruga koja stoji iza postavljanja i kreiranja triju uspješnih mjuzikala („Život za život“, „Uskrsli“, „Svetac svega svijeta“), početkom ožujka boravio je u Hercegovini. Naime s mjuziklom „Svetac svega svijeta“ gostovali su na Humcu (8. ožujka), a u nedjelju 9. ožujka gostovali su u Mostaru u franjevačkoj crkvi sv. Petra i Pavla. Svaki put crkve su bile dupkom napunjene, tako da se među fratrima rodila pošalica da kad nekome subratu od sada želiš neku najljepšu želju, kažeš: „Dao Bog da ti bilo ljudi, k'o na mjuziklima u Hercegovini!“

Ipak, kako su oni prije svega udruga mladih katolika koji žive svoj vjernički život pod budnim okom svojih duhovnika, franjevača konventualaca sa Svetog Duha, nisu propustili priliku iskoristiti ovo vrijeme u Hercegovini i za kratko molitveno hodočašće u Međugorje. S fra Vladimirom Vidovićem, koji je u njihovoj pratnji i kao glavni urednik Veritasa, na Podbrdu su izmolili kronicu te preporučili sve svoje izvedbe nebeskoj Majčici.

Statistike za ožujak 2019.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
85 000
Broj svećenika koncelebrana:
1 767 (57 dnevno)

Održan koncert korizmenih napjeva

U međugorskoj župnoj crkvi u subotu 16. ožujka 2019. iza večernje svete mise gostovao je mješoviti katedralni zbor sv. Cecilije s članovima bratovštine Presvetog oltarskog sakramenta župe Marijina Uznesenja iz Jelse na otoku Hvaru, koji je ostvaren zauzimanjem prof. Miljenka Kapovića iz Rijeke.

Na početku koncerta don Stanko Jerčić, župnik Jelse na Hvaru, predstavio je procesiju „Za križen“ i pjevače iz njegove župe. Pod ravnanjem dirigenta Slavka Reljića izveli su oratorij

„Za križe“, sastavljen od bogatstva napjeva muke Gospodnje, Gospina plača i korizmenih pjesama s otoka Hvara. Uz glazbeni dio nije nedostajao ni scenski prikaz procesije Velikog četvrtka i Velikog petka koja prolazi kroz pet mjesta otoka Hvara: Jelsu, Pitve, Vrisnik, Svirče, Vrbanj i Vrbosku.

Spomenuta procesija „Za križen“ je hodočašće vjere i odanosti, pobožno meditiranje o odnosu s ljudima i Bogom, čin produbljenja sabranosti, pokajanja i pokore.

Mjesečni susret Zajednice „Vjera i svjetlo“

U subotu 16. ožujka s početkom u 15.30 sati u Majčinu selu održan je redoviti mjesečni susret za članove Zajednice *Vjera i svjetlo*, Međugorje. Okupljenih četrdesetak članova na početku se uputilo prema Vrtu sv. Franje u kojem se molio križni put.

Bio je to *križni put* koji nije napisan na papiru, u zraku ili u riječima, nego je utjelovljen u suzama majke dok se prisjeća svake proživljene borbe za svoje dijete, u bolnim leđima oca koji gura djetetova invalidska kolica, začuđenom i privrženom pogledu brata ili sestre, u bolnim i zgrčenim tijelima djece u kolicima na čijim licima unatoč svemu blista čisti osmijeh radosti

samo zbog činjenice da su tu... Nisu mogle ne poteći suze svim okupljenima kad se sagledao vlastiti križ u odnosu na ove križine. A tu je bila i priroda koja se budila u pokojnoj proljetnici i pupoljku, sunce koje je milovalo ruke koje su pokretima pokazivale Isuse volim Te, slavim Te, hvalim Te...

Sve ovo bolno i radosno iskustvo fra Zvonko Benković prikazao je u misnoj žrtvi iz koje je slijedio bljesak zajedništva u pjesmi i druženju.

Zahvaljujemo svima koji su došli i koračali s nama. Posebno članovima udruge *Susret* iz Čitluka i udruge *Vedri osmijeh* iz Mostara.

Nadbiskup Hoser na duhovnoj obnovi trećarima: Bog progovara u tišini

Pod geslom „Za onim gore težite, ne za zemaljskim“ u Međugorju je 9. ožujka 2019. godine održana područna duhovna obnova svjetovnih franjevaca. Duhovna obnova je započela u 15.30 uvodnim pozdravom duhovnog asistenta franjevačkog svjetovnog reda župe Međugorje fra Zvonimira Pavičića. Nakon njega prisutne je pozdravio i područni duhovni asistent fra Dane Karačić koji je rekao kako je „treći red (je) cvijeće naše vjere“.

„Kada ne bi bilo trećega reda, Crkva bi bila siromašna“, rekao je fra

Dane, a potom apostolski vizitator za župu Međugorje, mons. Henryk Hoser održao predavanje na temu „Rast u duhovnosti“. U svome predavanju između ostaloga naglasio je zabrinutost zbog nedostatka svećenika u pojedinim zemljama zapadne Europe, jer su se u tim zemljama vjernici počeli navikavati na Crkvu bez svećenika.

„A Crkva bez svećenika je Crkva bez euharistije. Crkva bez euharistije je Crkva bez hrane“, rekao je mons. Hoser progovorivši i o važnostima sakramenata.

„Krizma je sakrament duhovne zrelosti, ali u mnogim zemljama kažu da je to sakrament kojim se čovjek pozdravlja s Crkvom. Kada mladi prime taj sakrament, onda više ne dolaze, a to je mesijanski sakrament po kojem postaju, i pozvani su i poslani da budu, svjedoci

Isusa Krista“, rekao je nadbiskup Hoser spomenuvši i kronicu, te je naglasio kako je „veliko bogatstvo Međugorja to da se svaki dan mole sva otajstva. To je svaka kateheza, zato što su otajstva krunice, otajstva života Krista i Marije.“

Na kraju predavanja mons. Hoser je rekao kako je primijetio da ljudi danas hodaju sa slušalicama u ušima te se ne obaziru na zvukove oko njih, a predavanje je zaključio riječima: „Ljudi se danas panično boje tišine, a Bog progovara u tišini. Tu tišinu vam preporučam i želim. Amen.“

Godišnje ukazanje Mirjani Dragičević-Soldo 18. ožujka 2019.

Vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo imala je svakodnevna ukazanja od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svakodnevnom ukazanju Gospa je, povjerivši joj desetu tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje i to 18. ožujka. Tako je i bilo tijekom svih ovih godina. Više tisuća hodočasnika okupilo se na molitvi krunice. Ukazanje je započelo u 13.41 sati i trajalo do 13.46 sati.

„Djeco moja, kao majka, kao Kraljica Mira, pozivam vas da prihvatite moga Sina da bi vam mogao udijeliti mir duše, da bi vam mogao udijeliti ono što je pravedno, što je za

vas dobro. Djeco moja, moj Sin vas poznaje. On je živio život čovjeka, a u isto vrijeme Boga, čudesan život – ljudsko tijelo, božanski duh. Zato, djeco moja, dok vas moj Sin gleda svojim Božjim očima, prodire u vaša srca. Njegove blage, tople oči u vašem srcu traže sebe. Može li naći sebe, djeco moja? Prihvatite ga pa će trenutci bola i patnje postati trenuci blagosti. Prihvatite ga i imat ćete mir u duši, širit ćete ga svima oko sebe, a to vam je sada najpotrebnije. Poslušajte me, djeco moja. Molite za pastire, za one čije je ruke moj Sin blagoslovio. Hvala vam.“

8. MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S INVALIDITETOM

Međugorje, 6. – 9. lipnja 2019.

Tema: „Idi za mnom!“ (Mk 10,21)
U Gospinoj školi

PROGRAM

ČETVRTAK, 6. LIPNJA 2019.

15.00 – 17.00 Dolazak i smještaj sudionika
18.00 Večernji molitveni program u crkvi

PETAK, 7. LIPNJA 2019. DVORANA IVANA PAVLA II.

9.00 Predstavljanje sudionika po skupinama
12.30 Ručak
15.30 Molitva križnog puta za one koji ne mogu na Križevac
16.00 Molitva križnog puta na Križevcu sa župom (za roditelje i prijatelje)
18.00 Večernji molitveni program

SUBOTA, 8. LIPNJA 2019. DVORANA IVANA PAVLA II.

9.00 Molitva krunice za one koji se ne mogu popeti na Brdo ukazanja
9.00 Molitva krunice kod Gospinog kipa na Brdu ukazanja
12.30 Ručak
15.30 Predavanja i svjedočanstva
18.00 Večernji molitveni program u crkvi
22.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u crkvi

NEDJELJA, 9. LIPNJA 2019., VANJSKI OLTAR CRKVE SV. JAKOVA

10.30 Svjedočanstvo
11.00 Župna sv. misa na vanjskom oltaru

Koordinator seminara: fra Marinko Šakota, župnik
Prijava za sudjelovanje na hodočašću primat će se od 1. do 20. svibnja 2019. na e-mail adresu: <mailto:gospina.skola@gmail.com>.

U MAJČINU SELU ODRŽAN REGIONALNI SUSRET POLAZNIKA E-DUHOVNIH VJEŽBI:

BUDI SOL ZEMLJE I SVJETLO SVIJETA

PREKRASAN NEDJELJNI SUNČANI DAN SIGURNO JE PRIPOMOGAO TOME DA JE DVORANA SV. JOSIPA U MAJČINU SELU U NEDJELJU 31. OŽUJKA 2019. BILA DUPKOM ISPUNJENA SUDIONICIMA PROŠLIH, SADAŠNJIH I BUDUĆIH E-DUHOVNIH VJEŽBI. Zanimljivo je da je od oko šestotinjak prisutnih sudionika bilo njih iz okolice, ali i iz udaljenijih krajeva Lijepe Naše, poput Istre i Zagreba.

Program je tekao prema predviđenom rasporedu. Od 10.00 sati preda-

vanje o duhovnom životu govorio je fra Josip Vlašić koji je bio i predsjedatelj svete mise koja je započela u 14.00 sati. Razmatranje o evanđeoskom ulomku koji govori o tome kako su vjernici pozvani biti sol zemlje i svjetlo svijeta imao je brat fra Marinko Klaič.

Nakon stanke za ručak koji je svaki sudionik provodio za sebe, uslijedila su pitanja i svjedočanstva koja su pokazala važnost i vrijednost i ovakvih živih, a ne samo virtualnih susreta i razmatranja. Za polaznike e-duhovnih vježbi bilo je važno uživo vidjeti lica onih čija su razmatranja čitali i divili su se njihovoj mladosti i svježini te miru i postojanosti kojom zrače. A za voditelje e-duhovnih vježbi bilo je također značajno vidjeti lica onih kojima pišu kako bi znali bolje spoznati profile i potrebe ljudi kojima pišu.

Nakon svete mise uslijedilo je tzv. blagoslov: svaki sudionik primio je na jednu ruku sol, a na drugu svijeću uz riječi: „Ti si sol zemlje, ti si svjetlo svijeta“, i poslanje: da se to doista trude živjeti u sredini u kojoj žive!

Puni lijepih dojmova i topline zajedništva, susret su završili iza 15.00 sati. Već danas, svatko od sudionika na svom mobitelu ili kompjutoru dobio je novo razmatranje koje treba primijeniti u životu. Hod kroz korizmene e-duhovne vježbe nastavlja se do Uskrsa.

IZASLANSTVO KLUBA ZASTUPNIKA EUROPSKE PUČKE STRANKE U MEĐUGORJU

U SUBOTU 30. OŽUJKA IZASLANICI KLUBA ZASTUPNIKA EUROPSKE PUČKE STRANKE (EPP) POSJETILI SU MEĐUGORJE. Izaslanstvo predvođeno zastupnicom u Europskom parlamentu Željansom Zovko nakon Brda ukazanja, posjetili su i zajednicu Cenacolo, susreli su se s apostolskim vizitatorom za župu Međugorje nadbiskupom Henrykom Hoserom kao i provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenkom Štekom, a posjetili su i Informativni centar Mir Međugorje.

U izaslanstvu su bili europski zastupnici iz Italije, Njemačke, Nizozemske, Slovačke i Hrvatske te djelatnici Europske pučke stranke koji intenzivno već dugi niz godina rade na interkulturalnom i vjerskom dijalogu.

Rad Informativnog centra Mir Međugorje eurozastupnicima predstavili su ravnatelj Vedran Vidović i glavna urednica Radiopostaje Mir Međugorje Sanja Pehar. Vidović je posebno istaknuo veliku slušanost večernjeg molitveno-liturgijskog programa, zahvalio im na posjetu te im darovao knjige iz izdanja Informativnog centra Mir na njihovim jezicima.

„Presretan sam da sam u ovom svetom mjestu, vrlo sam impresioniran. Upoznat sam s poviješću onoga što je Gospa učinila ovdje i dojmila me se pobožnost u ovom mjestu“, rekao je zastupnik Europske pučke stranke Europskog parlamentu iz Nizozemske Wim van de Camp, koji je prvi put posjetio Međugorje.

Zastupnica Željana Zovko rekla je kako je cilj vidjeti situaciju u BiH koja se tiče Hrvata katolika u BiH i na koji način mogu pomoći da se ta pozicija popravi.

„Alarmirani smo posljednjih godina jer je veliki broj katolika napustio BiH. I kardinal Vinko Puljić rekao je kako je 10 000 katolika napustilo BiH. Kako djelujem

Foto Arhiv ICMV

u skupini koja se bavi položajem kršćana u svim zemljama u kojima su manjina, i mi ostvarujemo aktivan dijalog u EP sa svim drugim vjerskim zajednicama pokušavajući popraviti taj položaj i vidjeti na koji način vjerske vođe mogu utjecati na politička promišljanja da se ta pozicija popravi“, rekla je Željana Zovko naglašavajući kako se u BiH jako malo napravilo kada je u pitanju položaj Hrvata, što pokazuje i posljednji izbori. Rekla je kako zbog pesimizma mladi ljudi masovno napuštaju BiH i da se nešto mora brzo promijeniti da bi oni ostali.

Nakon posjeta Radiopostaji Mir Međugorje izaslanstvo Europske pučke stranke sudjelovalo je na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova u Međugorju.

Održana donatorska večer za Udrugu 'fra Slavko Barbarić'

U okviru programa znanstveno-stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem koji se održava 14. i 15. ožujka u Neumu, u četvrtak navečer održana je donatorska večer s aukcijom slika za Udrugu 'fra Slavko Barbarić' iz Međugorja.

Cilj je donatorske večeri prikupljanje sredstava koja će pomoći u stipendiranju studenata slabijeg imovinskog stanja, priopćeno je iz Ureda za informiranje HDZ-a BiH.

Naime, Udruga 'fra Slavko Barbarić' već godinama materijalno i duhovno skrbi za mlade talentirane, ali i materijalno ugrožene studente.

Donatorska večer održana je pod pokroviteljstvom predsjednika HDZ-a BiH i Hrvatskog narodnog sabora Dragana Čovića.

On je tom prigodom istaknuo da je ovo treća donatorska večer, podsjetivši da je puno darovitih i u potrebi koji zaslužuju potporu.

- Ostanimo i dalje privrženi našoj Udruzi 'fra Slavko Barbarić', ostanimo privrženi dobrim djelima i ovom našem zajedništvu – poručio je uz ostalo Čović, obračunajući se prisutnima.

Fra Karlo Lovrić, predsjednik Udruge 'fra Slavko Barbarić', zahvalio je svima koji su odlučili za dobro djelo u korizmi i koji su sudjelovali u kupnji umjetnina za siromašne nadarene studente.

U zabavnom dijelu programa nastupili su Tonči Huljić, Petar Grašo i sestre Ramljak.

Leonardo Boff

Majčinsko lice Božje

Leonardo Boff

MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

MARIJA I CRKVA MOLITELJICA

Evandelist Luka, nakon što je u svom evanđelju donio povijest Isusova života, njegove smrti i uskrsnuća, odlučio je napisati i povijest prve Crkve, i to pod naslovom „Djela apostolska“. Po naslovu bi se moglo zaključiti da mu je namjera opisivati velika djela dvanaestorice Isusovih apostola u službi njihova poslanja i navještaja evanđelja. Ipak, sadržaj Lukina djela nam otkriva da je on u prvome redu usredotočen na ono što Duh Sveti čini po apostolima. Oni su samo poslušno sredstvo njegova djelovanja, njegovi svjedoci u svijetu, točno prema Isusovu obećanju koje im je dao prije nego što se rastao od njih: *Primit ćete snagu pošto Duh Sveti dođe na vas, pa ćete mi biti svjedoci u Jeruzalemu, u svojoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje.* (Dj 1,8)

Odmah nakon što je podsjetio na to Isusovo obećanje, Luka predstavlja malu zajednicu Isusovih učenika kako moli za ispunjenje danog obećanja. Nabrojivši poimence dvanaest apostola, on nastavlja: *Svi su ovi bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i braćom njegovom.* (Dj 1,14) Tu u kratkim crtama imamo sliku prve Crkve. Uz apostole, spomene su „neke žene“ koje su Isusa pratile za vrijeme njegova života, te „njegova braća“, to jest njegova šira obitelj koja je iz straha od posljedica za vrijeme njegova djelovanja bila distancirana od njega, štoviše nastojala ga u tome spriječiti (usp. Mk 3,21).

Osim dvanaestorice apostola, imenom je spomenuta jedino Marija, Isusova majka, što govori o njezinu velikom značenju u toj maloj zajednici vjere. Ona je središte njezina okupljanja, i to u molitvi. Iako ju je samo spomenuo, Luka je time puno rekao o mjestu i ulozi Isusove majke u Crkvi svakog vremena. Ona je glavna moliteljica u Crkvi moliteljici. Prateći snažan rast te male prazajednice vjere u Jeruzalemu,

Luka ovako opisuje njezine glavne crte: *Oni su bili postojani u apostolskoj nauci, zajedničkom životu, lomljenju kruha i u molitvama.* (Dj 2,42)

Jedan ugledni njemački kršćanski publicist, zamoljen da jednom prigodom održi predavanje o mjestu i ulozi Isusove majke u životu Crkve,

iskreno priznaje: „O Isusovoj majci puno je teže nešto reći nego sam mislio. Zašto? Tko god o njoj želi nešto reći, stoji pred tajnom, doduše vrlo privlačnom, ali ipak pred tajnom...O njoj nam je malo toga poznato, ali to malo jest sve, u dvostrukom smislu riječi. U Svetom pismu ona je uvijek u pozadini, ali kad je potrebno s malo gesta reći nešto bitno, ona je tu. Ne govori puno riječi, ali u onima koje kaže toliko je toga sadržano, kao

da želi našem vremenu u kojemu se živi tako brzo i površno dati kratak oblik božanske poruke. Marija je božanski mikročip za naše vrijeme.“ (M. Lohmann)

STANJE DANAŠNJE CRKVE

Ako se načas osvrnemo na Isusovu

riječ apostolima da će mu biti svjedoci od Jeruzalema pa do kraja zemlje (Dj 1,8), možemo reći da su se te riječi u punom smislu već odavno ispunile. Danas nema ni najzabitnijeg kutka na kugli zemaljskoj u koji nije prodrila Isusova Radosna vijest. Gotovo polovica žitelja naše zemlje pripada nekoj kršćanskoj zajednici. Katolička crkva sa svojih gotovo milijardu i pol članova daleko je najveća i najbolje organizirana. To je najbolje došlo

...Međugorje je već odavno prepoznato kao „Gospina škola molitve“. Oni koji Međugorje prate površno ili su mu možda posve neskloni učestalost govora o molitvi u Gospinim poru kama ističu kao nešto problematično. Za njih je to tek puko ponavljanje, da bi se samo nešto reklo, ako se ukazanja trebaju nastaviti i ako se očekuje neka nova poruka.

Foto: Aahiv / CIMM

MARIJA I MOLITVA

do izražaja prije više od pola stoljeća na Drugom vatikanskom saboru, na kojemu su se tijekom četiriju godina u Rimu okupljali biskupi sa svih kontinenata, svih boja i rasa, kako bi u svojim raspravama i zaključcima Crkvi trasirali siguran put u budućnost.

No, oduševljenje izazvano Koncilom nije potrajalo dugo, a velika očekivanja doskora su se počela pretvarati u razočaranja. Što se dogodilo? Samo pet-šest godina po završetku rada Koncila, veliki teolog i nepotkupivi svjedok vremena Hans Urs von Balthasar ovako vidi stanje Crkve: „Pokoncilaska Crkva je u velikoj mjeri izgubila svoje mističke crte, pretvorivši se u Crkvu neprestanih razgovora, organiziranja, savjeta, kongresa, sinoda, komisija, akademija, partija, funkcija, struktura, socioloških eksperimenata, statistika“. Takav razvoj se nažalost nastavio sve do danas. Može se reći da današnjoj Crkvi ne manjka aktivnosti i organizacije, teoloških učilišta i učenih profesora, na raspolaganju su joj dosada neviđena sredstva društvenih komunikacija, a ipak proživljava vrlo duboku krizu vjerskog života.

Zašto? Mnogi će se u tome složiti: zato što je u njoj zamro molitveni duh, koji je resio prvu Crkvu, što se izgubio smisao za mistično. A veliki koncilski teolog Karl Rahner je na tu opasnost upozoravao odmah po završetku Koncila. Prepoznajući negativan razvoj u svijetu i izazove koje to stavlja pred Crkvu, on je već tada tvrdio da će kršćanstvo buduć-

nosti biti moguće samo s mističnim crtama na licu, ili ga uopće ne će biti.

Podsjećajući na te Rahnerove riječi, jedan suvremeni njemački biskup, svjedok lošega stanja današnje Crkve u svojoj zemlji, dodaje: „Onda je to po mom mišljenju bitno povezano s našim iskustvom, kako je Marija prisutna u našem duhovnom životu. Kako dopuštamo da Marija, koja je pralik Crkve, bude pomoćnica u našem životu. Ja smatram dijelom svoga poslanja uvijek iznova upozoravati na tu tajnu. Isus je u Mariji uzео tijelo i krv. Kako bi mene promijenio, on mora i u meni uzeti tijelo i krv. A to je moguće samo ako sam povezan s Marijom, ako u njezinoj blizini učim ono što inače činimo u euharistiji, primati Boga i nositi ga u svijet... Ako kažemo da čitavim svojim životom želimo biti euharistijski ljudi, to ne znači ništa drugo već: primiti Boga i dati ga svijetu – kao Marija i zajedno s njom.“ (S. Oster)

MARIJA I DANAS CRKVI UČI MOLITI

Bez obzira na nesklone okolnosti života današnje Crkve u uvjetima sekulariziranog i materijaliziranog svijeta, očito je da njezina duboka kriza nije uvjetovana čimbenicima izvana već iznutra. Suvremena kriza Crkve kriza je njezina unutarnjeg života, točnije njezina odnosa s Gospodinom u molitvi. Zato je Crkvi danas kao nikad prije potrebna Marija moliteljica i učiteljica molitve koja, kao i u njenim počecima, Crkvu okuplja i ujedinjuje u molitvi. Samo ona može pružiti taj „božanski mikročip za naše vrijeme“.

U počecima ukazanja u Međugorju neki je svećenik po vidiocima pitao: „Zar nije jednako moliti u svakoj crkvi, zašto bi za to trebalo dolaziti u Međugorje?“ Gospa je na to odgovorila: „Nije jednako moliti u svakoj crkvi, jer se u svakoj crkvi ne moliti jednako.“ Nakon toga je strpljivo poticala i okupljala na molitvu, tako da je Međugorje već odavno prepoznato kao „Gospina škola molitve“. Oni koji Međugorje prate površno ili su mu možda posve neskloni učestalost govora o molitvi u Gospinim porukama ističu kao nešto problematično. Za njih je to tek puko ponavljanje, da bi se samo nešto reklo, ako se ukazanja trebaju nastaviti i ako se očekuje neka nova poruka.

Foto Arhiv CMM

Ako poruke pratimo u njihovu neprekinutom slijedu, lako ćemo uočiti da molitva na koju pozivaju nije neki pobožan čin koji se tiče nekoliko trenutaka u danu, već želi prijeći u molitveno raspoloženje koje će obilježiti čitav dan. Molitva u župi stoji u službi dubokog procesa promjene što ga je Gospa započela pozivom na pomirenje i obraćenje. Ona je zapravo jedno od više sredstava što imaju isti cilj: mir kao dar od Boga.

Sve to dobiva posve drukčiji smisao, ako iza brojnosti poruka s temom molitve gledamo plan koji Bog ima s ovim ukazanjima za Crkvu i svijet – kako je Gospa sama u više poruka naglasila. U sklopu toga plana čest je govor o putu na kojemu treba izdržati kušnje kako bi se sigurno išlo prema cilju. A to nije bilo kakav put, već put obraćenja i svetosti na koji su svi pozvani, a na kojemu Gospa obećava svoju pomoć. Riječ je dakle o prepoznatljivoj dinamici puta, što je jedna od temeljnih biblijskih metafora, a nju prati Gospina mudra pedagogija.

Ta dinamika puta u Gospinoj školi molitve posebno je bila uočljiva u porukama koje je Gospa kroz nešto više od dvije i pol godine svakog četvrtka davala za župu Međugorje, pripremajući je za ulogu koju joj je namijenila. Ako te poruke pratimo u njihovu neprekinutom slijedu, lako ćemo uočiti da molitva na koju pozivaju

nije neki pobožan čin koji se tiče nekoliko trenutaka u danu, već želi prijeći u molitveno raspoloženje koje će obilježiti čitav dan. Molitva u župi stoji u službi dubokog procesa promjene što ga je Gospa započela pozivom na pomirenje i obraćenje. Ona je zapravo jedno od više sredstava što imaju isti cilj: mir kao dar od Boga.

Tako je govor o molitvi često povezan s govorom o postu, čitanju Svetoga pisma, slavljenju euharistije, klanjanju Presvetom, čašćenju križa Kristova i dr. Isto tako nije lako povući granicu između osobne, obiteljske ili liturgijske molitve. Gospa

stalno i naizmjenično pozivlje na molitvu i pojedince i obitelji i čitavu župu. Molitva u tim porukama nije shvaćena kao „dobro djelo“ uz druga dobra djela, već predstavlja stav poslušnosti i zahvalnosti Bogu koji u ljubavi traži čovjek i želi mu se darovati. Zato je Gospin poziv na molitvu uvijek praćen poticajima da se srce otvori Bogu, da mu se preda život i da ga se ljubavljaju prihvatiti.

MOLITVA KAO SREDSTVO SVEOBUHVAATNOG PLANA

Pet glavnih međugorskih poruka: mir, obraćenje, vjera, molitva, post, koje je Gospa dala već prvih dana, ne smiju se razdvajati i uzimati zasebno, već ih treba promatrati kao cjelovit proces preobrazbe pojedinca, obitelji, Crkve i svijeta. Do mira s Bogom i ljudima čovjek dolazi osobnim obraćenjem i prihvaćanjem vjere po molitvi i postu. Ako stvari tako postavimo, razumljivo je zašto je molitva najčešća tema Gospinih poruka. Zato što se nje, uz post, trajno hrani naša vjera i omogućuje nam napredak na putu obraćenja, a mir tada dolazi kao dar od Boga. Molitva je, dakle, glavno sredstvo ostvarenja Božjega plana po Gospi za naše vrijeme. Crkva moliteljica, kako je Gospa odgaja u Međugorju, treba postati kvasac preobrazbe cijele Crkve i po njoj svijeta. Marija nam nije ostavila samo primjer vlastitog života, prave vjernice i moliteljice, već i tekst koji može biti trajno nadahnuće i izvor snage na tom putu.

Molitva nije samo jedna od brojnih dužnosti vjernika koju bi mogle nadomjestiti neke druge. Molitva i vjera nisu dvije zasebne stvarnosti koje egzistiraju jedna

Crkva moliteljica, kako je Gospa odgaja u Međugorju, treba postati kvasac preobrazbe cijele Crkve i po njoj svijeta. Marija nam nije ostavila samo primjer vlastitog života, prave vjernice i moliteljice, već i tekst koji može biti trajno nadahnuće i izvor snage na tom putu.

uz drugu ili su donekle međusobno ovisne. Molitva je srž, bit vjere. Ona je najkonkretniji oblik uprizorenja vjere. Kao takva, ona je uvijek i najsigurniji pokazatelj ozbiljnosti našeg obraćenja, našeg priklanjanja Bogu u vjeri. Jer, ako je Bog osobno biće koje traži čovjeka i želi s njime stupiti u zajedništvo, tada vjera može biti samo osobni čovjekov odgovor u molitvi. Bez molitve vjera je tek apstraktan i neodređen svjetonazor.

Današnji čovjek često govori o Bogu samo kao o zadnjem uzroku postojanja, ili kao o najdubljoj zakonitosti svemira, a ne kao o osobnom Bogu Biblije, i zato mu se je teško moliti. Stoga mnogi nastoje molitvu zamijeniti tišinom, razmišljanjem, meditacijom, pri čemu se traži sklad sa samim sobom i s prirodom, ali ne i susret sa živim Bogom koji se pojavio u našoj ljudskoj povijesti i koji čovjeka pozivlje na nasljedovanje, sve do nošenja križa.

7. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA ŽIVOT

Međugorje, od 29. svibnja do 1. lipnja 2019.

S Majkom života: duhovna obnova za liječnike i medicinsko osoblje, branitelje života, molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanim pobačajem, za supružnike koji žele djecu, za pro-life aktiviste, za žrtve obiteljskog nasilja, samohrane roditelje, trudnice...

Tema: „Idi za mnom!“ (Mk 10, 21)

U Gospinoj školi

PROGRAM

SRIJEDA, 29. SVIBNJA 2019.

14.00 Registracija sudionika
16.00 Uvod u duhovnu obnovu
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. Misa, molitva za ozdravljenje

ČETVRTAK, 30. SVIBNJA 2019.

9.00 Jutarnja molitva, predavanje, svjedočanstva
14.00 Molitva uz Križevac
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

PETAK, 31. SVIBNJA 2019.

7.00 Molitva na Brdu ukazanja
9.30 Predavanje, svjedočanstva
12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
15.00 Predavanje, svjedočanstva
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, čašćenje križa Gospodinova

SUBOTA, 1. LIPNJA 2019.

9.00 Molitva
9.30 Predavanje
10.30 Iskustva sudionika
12.00 Završna sv. misa

Koordinator: fra Marinko Škota, župnik župe Međugorje
Predavač na duhovnoj obnovi fra Stanko Mabić, ofm, rođen 1968. na Kočerinu, Široki Brijeg. Član je Hercegovačke franjevačke provincije. Osnovnu je školu pohađao na Kočerinu, a srednju školu - sjemenište u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom. Teologiju je studirao u Sarajevu, Zagrebu i Fuldi. Zaređen je za svećenika 1995. u Fuldi, Njemačka. Poslije ređenja upisuje Institut crkvene glazbe u Zagrebu na kojem je diplomirao 2001. godine. Završio je dvije godine realitetne psihologije. Kao svećenik i crkveni glazbenik djeluje u župama u Hercegovini. Zadnjih devet godina je odgojitelj mladih fratara u postulatori i novicijatu, vodi duhovne vježbe i duhovne seminare za različite skupine.

Napomena: Duhovna obnova će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove je 40 € po osobi. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve sudionike da sami osiguraju smještaj u Međugorju. U prijavi je potrebno navesti: ime i prezime, zanimanje i gdje radite. Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

IŠČITAVAJUĆI ROMANA GUARDINIJA (1885.-1968.)

JEDINCATOST I NEPONOVLJIVOST KRISTOVA LIKA I OSOBE

FRA TOMISLAV PERVAN

KAO MALO TKO GUARDINI JE CIJELOGA ŽIVOTA PROMISLJAO LIK I OSOBU ISUSA KRISTA.

On se stalno pitao i pita: Gdje pronaći Isusa? Odgovor mu je jasan i bjelodan: U Novome zavjetu! U cjelovitom Novom zavjetu, ne samo u nekim njegovim dijelovima. Od prvoga zabilježena *logiona*, zapisa ili izreke o Isusu pa do Knjige Otkrivenja. U Novom zavjetu, ali samo u okviru Crkve i predaje. Isusa ne ćemo otkriti niti vidjeti u znanstvenim, egzegetskim raščlambama pisanih evanđelja, tražeći nekakve „izvore“, skidajući sloj po sloj ili kao kod luka ljušteći dio po dio u evanđeljima, fragmentirajući cjelinu. Cjelokupnost Novoga zavjeta svjedoči o Isusu Kristu, a ne samo neki njegovi dijelovi, kako bi htjeli suvremeni egzegeti.

Naime, zbiljnost, osobu i pojavnost Isusa Krista posređuju nam apostoli, njihovo sjećanje i njihova riječ. Svi apostoli, bez razlike. I Marko kao i Ivan. Autentičnost Isusova lika ne umanjuje se činjenicom da su neki spisi nastali krajem prvog stoljeća. Minulo razdoblje samo nudi priliku pod novim zrenicima promatrati Kristov lik kakav izranja u spisima i vjeri Crkve. Otvaraju se novi pogledi i nove perspektive. Vrijeme je ponudilo nove oblike nasljedovanja kao i nove bogoslužne oblike te iskustvo s tim jedinstvenim likom. *Lex orandi statuit legem credendi*. Ono što Crkva moli, što u bogoslužju slavi, to i vjeruje.

LIK POTRESNE VELIČINE I NESHVATLJIVOSTI

S obzirom na historijsko-kritički pristup te u egzegetsku metodu pristupa Isusovu liku Guardini je krajnje skeptičan i nepovjerljiv. On jasno veli: „Kad bi nam uspjelo gurnuti u stranu sveukupne izvještaje o Isusu te kad bi nam se posrećilo steći neposredni uvid i pogled na Isusa Krista, kakav je On bio na zemlji, tad promatraču ne bi došao ususret nekakav 'obični' povijesni Isus, nego lik potresne veličine i neshvatljivosti. Nepojmljiv! Napredak u prikazivanju Isusova

lika ne predstavlja nikakav dodatak navjestitelja, nego je to stupnjeviti razvitak onoga što je 'od samoga početka' prisutno.“

Što su mogli zapravo shvatiti o Isusu te na kraju i znati o Isusu učenici koje je pozvao, obični ribari, ratari, neuki ljudi? Oni su bili uvijek zatečeni i iznenađivani novinama i neshvatljivostima na Isusovu liku, u njegovim postupcima, riječima, djelima. Trajno im je bio zagonetka, pitali su se: „Pa tko je on? Odakle njemu ta sila da mu se pokoravaju vjetar, more, valovi?“

Oni ga jednostavno nisu mogli staviti u svoje postojeće kategorije. Kako potom siromašnim rječnikom i jezikom prikazati neizrecivo, nepojmljivo, u propovijedi, apostolskoj kerigmi ili pak na pergameni? Stoga su Guardiniju Bultmann i njegova metoda te suvremene egzegetske metode ostale krajnje nezanimljivima. Nikad se nije njime bavio niti je o njemu i njegovoj školi bilo što (na)pisao.

Isusovo značenje nije u onome što govori ili što čini, što se s njim događa, nego što on zapravo jest, što u sebi nosi, što krije u svome biću. Ne kako i što on o Bogu govori, nego na koji je način Bog prisutan u njemu i preko njega. Nije on ondje gdje je pobožnost, nego ondje prema kome ona smjera, prema Ocu. Sve što Isus jest, nalazi se i počiva u onome što on jest od Oca iz kojega se rađa.

ISUS KRIST - POSREDOVAN PREKO APOSTOLA

Apostoli govore prema svome sjećanju. Trebamo imati na umu, oni nisu privatne osobe, nego govore i naviještaju u ime Crkve. Oni su nositelji, stupovi i temelji Crkve. Oni tvore jezgrenicu Crkve, oni su Crkva. Oni su Crkva u svojoj prvoj, neposrednoj misiji samoga Krista i s autoritetom iskustva na Duhove, dakle, oni nose u sebi objavu od prvoga 'logiona' do Knjige Otkrivenja. Nemoguće je zanemariti apostole, nemoguće je doprijeti do Isusa onkraj njihova navještaja, doprijeti do nekakva „autentična“ Isusa mimo apostola.

Autentični Isus je posredovan samo u apostolima i preko apostola, u cjelovitosti navještaja cijele Crkve svih vremena. Djelo je to Duha Svetoga na Duhove i od vremena Duhova te u potonjim naraštajima. Nije li se to,

niječe se pojam objave. Gleda li se na sve kao na potonje filozofske dodatke, metafizičke primjese helenističke filozofije, kršćanstvo se i Isusov lik gube u magli.

Stoga treba jasno istaknuti: Kad bi nam uspjelo „prodrijeti do 'izvornoga', tj. još uvijek ne u apostolskim glavama 'reflektiranog', promišljanog Isusa Krista, dakle, još uvijek ne razrađenog u kerigmi i prihvaćenog u vjernačkom životu zajednica, tada bi On bio i zasjao u daleko snažnijem svjetlu, bio bi daleko silniji i neshvatljiviji od svih najsmionijih Pavlovih ili Ivanovih izričaja o Njemu“. Sve ljudsko pa tako i apostolsko daleko zaostaje za onom puninom koju nosi Isus u sebi. Pavao je mogao samo uzviknuti: „O dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznaje Božje...“ (Rim 11,33)

Apostoli nikad ne govore o Isusu više, nego uvijek manje od onoga što je i tko je Isus bio. Oni su trajno i uvijek u čudu nakon njegovih riječi i znamenja koja je činio. U njih uvijek vlada zaprepaštenje, iznenađenje, stotine upitnika, tko li je taj lik, ta osoba, neobična pojava. Isusova je zbiljnost daleko silnija, moćnija, veća od onoga što nam nude spisi o njemu.

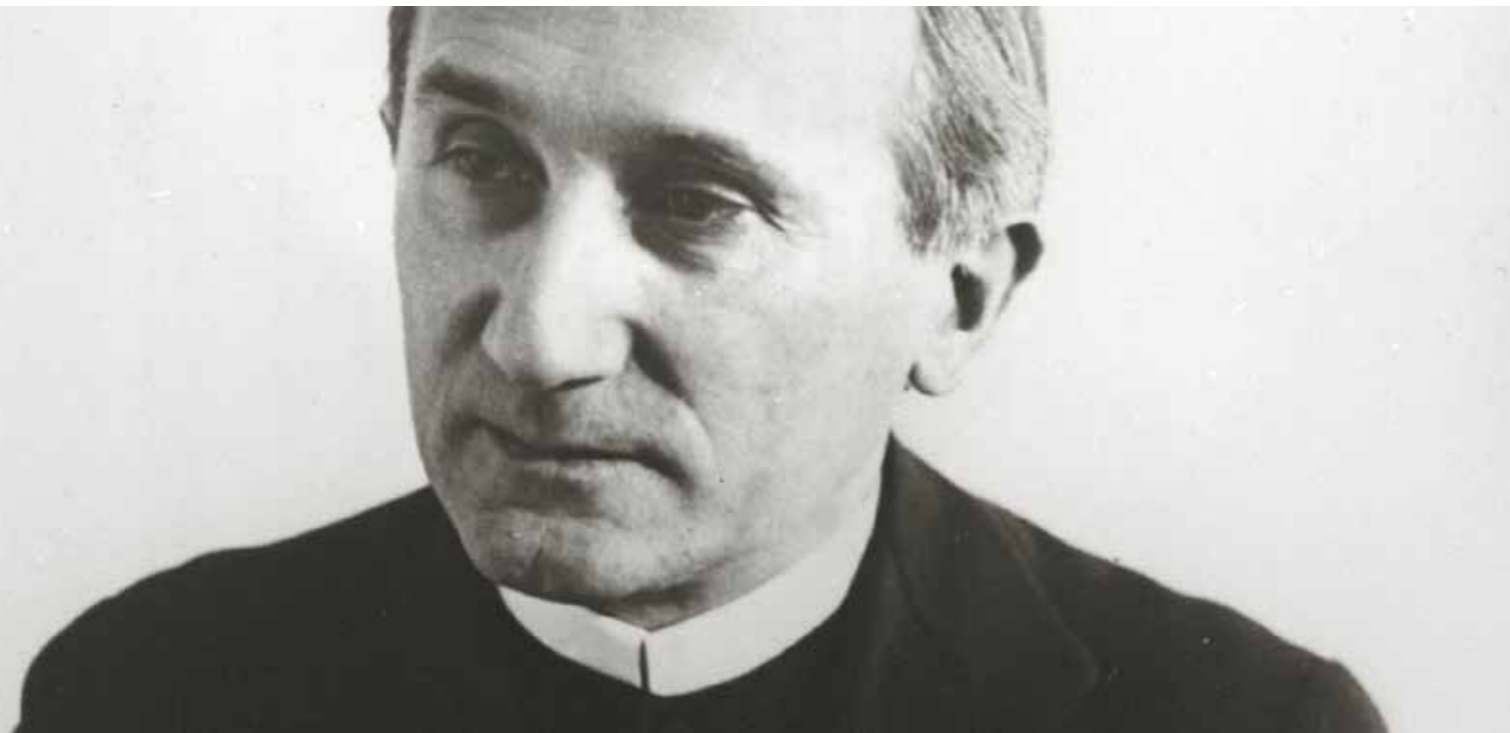
Što su kadri Isusovi učenici? Mogu samo svjedočiti velebnost, veličajnost osobe koja nadilazi sve njihove pojmove i umne kategorije, sve što mogu svojim sposobnostima shvatiti ili dokučiti. Kako je moguće 'dohvatiti' osobu koja u svakom pogledu izranja iz apostolskog navještaja kao nešto posebno, jedincato, neponovljivo u povijesti svijeta, u svakoj fazi novozavjetnoga navještaja? Bilo to u samim Isusovim nastupima, bilo to u apostolskoj kerigmi? U Isusovoj osobi stupa i ulazi sami Bog u ovaj svijet tako da odnos prema toj osobi mora biti posve drukčiji nego prema bilo kojem umniku, mudracu ili religijskom učitelju. To je temeljno Guardinijevo ishodište.

ISUS NASPRAM BUDE I SOKRATA

Guardini u svom pokušaju uspoređivanja Isusa primjerice s Budom ili

Uz bok engleskom obraćeniku iz 19. stoljeća, blaženomu kardinalu Newmanu može se staviti u 20. stoljeću njemački teolog i filozof, svećenik Romano Guardini, osoba koja je možda najsnažnije impregnirala i obilježila katoličku misao u Njemačkoj, ali i cijeloj Europi do Sabora, a snažno je djelovao i na saborske oce i teologe svojim promišljanjima o svetoj liturgiji, Crkvi, objavi, Isusu Kristu.

Guardini u svom pokušaju uspoređivanja Isusa primjerice Budom ili Sokratom ističe bitne razlike. Buda je „Prosvijetljeni“, „Probuđeni“, on je spoznao zakonitosti koje vladaju u svijetu, zakone egzistencije, skrivene drugim bićima, te bez njega nitko ne bi stekao spoznaju tog zakona ni tog puta otkupljenja. Međutim, načelno svatko može krenuti tim putem, zaputiti se putem jednoga Bude i doći do „prosvjetljenja“, jer Buda izgovara riječi koje svatko može izgovoriti kad dosegne njegov stupanj pročišćenja i prosvjetljenja.

Sokratom ističe bitne razlike. Buda je „Prosvijetljeni“, „Probuđeni“, on je spoznao zakonitosti koje vladaju u svijetu, zakone egzistencije, skrivene drugim bićima, te bez njega nitko ne bi stekao spoznaju tog zakona ni tog puta otkupljenja. Međutim, načelno svatko može krenuti tim putem, zaputiti se putem jednoga Bude i doći do „prosvjetljenja“, jer Buda izgovara

riječi koje svatko može izgovoriti kad dosegne njegov stupanj pročišćenja i prosvjetljenja.

Sokrat sve svoje sile usmjeruje da pouči svoje učenike logici i nauči ih otkrivati istinu. Ali u konačnici, Sokrat kao osoba ili pojava nije bitan, nije on toliko značajan, nego jedino istina koju otkriva drugima. Istina se ot-kriva, treba samo razgrnuti zastor (a-letheia). Metodom *majeutike*, primaljskom metodom. Bitna je metoda, ne osoba.

Mojsije je Božji sluga i prijatelj Božji; on je posrednik između Boga i naroda, donosi zakon narodu, ali njegova osoba nije identična s porukom koju donosi narodu i koju naviješta i donosi narodu. Isto vrijedi za starozavjetne proroke. Oni izgovaraju Božje riječi, dok je Isus u osobi Božja Riječ. Bog ih u određenom trenutku njihova života i povijesti poziva i oni su svjesni da su samo poslanici i ništa više. Tako i Kristovi apostoli. Oni su prožeti sviješću da njihov navještaj nosi u sebi specifičnu spasensku težinu, ali na bit njihove egzistencije spada da naviještaju nešto što daleko nadmašuje i nadilazi njihovo biće i njihove sposobnosti. Naviještaju Isusa koji je u osobi kraljevstvo Božje. Netko Drugi vuče konce i 'režira' stvari.

S Isusom, dakle, stvari posve drukčije stoje. Nije on nikav mit, nego čista povijest. Njegova povijesna

pojavnost drukčija je u ovome svijetu od naše pojavnosti. On je došao i otišao, znao je odakle je i kamo ide. On nosi u sebi puninu Božje spoznaje; on zna da zna više od ostalih. Ako je Sokratovo „znam da ne znam“, za Isusa vrijedi „znam da znam“! Zna na drukčiji način od nas, jer je on samo zrenje Boga. On ima pravo znanje. On je živa kontemplacija, živi Božji bitak među nama. Živi tumač Boga, Božja slovnica među nama. Govori rječnikom kojim je dopušteno govoriti jedino i samo Bogu u povijesti spasenja.

BOG U OSOBNOJ BLIZINI SVIJETA

Novina i jedincatost koja pripada Kristu i njegovu biću određuje, definira kršćanstvo. Bog je u Kristu stupio u osobnu blizinu sa svijetom, o čemu druge religije nemaju pojma. Krist ne donosi u svijet nešto religiozno, „jer on je došao kako bi čovjeku dao vrhunac bilo koje vrsti 'pobožnosti' te mu time, na finalni, završni način, podario ono što je iznad samoga čovjeka i iznad stvari. Krist je došao ne samo da čovjeka oslobodi od zla, nego da ga liši i onoga ljudski-dobroga. Ne samo od bezbožnosti, nego da ga otkupi i oslobodi i od čisto ljudske pobožnosti“.

Isusovo značenje nije u onome što govori ili što čini, što se s njim događa, nego što on zapravo jest, što u sebi nosi, što krije u svome biću. Ne

S obzirom na historijsko-kritički pristup te tu egzegetsku metodu pristupa Isusovu liku Guardini je krajnje skeptičan i nepovjerljiv. On jasno veli: „Kad bi nam uspelo gurnuti u stranu sveukupne izvještaje o Isusu te kad bi nam se posrećilo steći neposredni uvid i pogled na Isusa Krista, kakav je On bio na zemlji, tad promatraču ne bi došao ususret nekakav 'obični' povijesni Isus, nego lik potresne veličine i neshvatljivosti. Nepojmljiv! Napredak u prikazivanju Isusova lika ne predstavlja nikakav dodatak navjestitelja, nego je to stupnjeviti razvitak onoga što je 'od samoga početka' prisutno“.

kako i što on o Bogu govori, nego na koji je način Bog prisutan u njemu i preko njega. Nije on ondje gdje je pobožnost, nego ondje prema kome ona smjera, prema Ocu. Sve što Isus jest, nalazi se i počiva u onome što on jest od Oca iz kojega se rađa.

Isus je cijeloga života samac, usamljenik. Prema Ivanovu Evanđelju Isus se ljudima ne „povjerava jer ih je sve dobro poznavao. Nije trebalo da mu bilo tko daje svjedočanstvo o čovjeku: Ta sam je dobro znao što je u čovjeku“ (Iv 2,25). Pozna je on čovjekove dubine. Zar bi mogao izreći one riječi iz Govora na gori o dubokim porivima ljudskoga srca, da nije poznavao čovjekovo srce, čovjekove žudnje? Od ljudi ništa ne traži, a sa svoje strane sve nudi.

ZANIJEMJETI PRED VELIČINOM BOŽJE TAJNE

Posebitost Isusove osobe defini- ra naš vjernički kršćanski život. Molitva nije misaona vježba, nego pokušaj da u sebe prihvatimo jedincati odnos koji je Isus imao prema svome Ocu. Isus jasno zbori: „Nitko ne može doći Ocu osim po meni!“ (Iv 14,6) Za naš molitveni stav to znači: „Moliti se Kristu ne znači u bitnome Njemu se klanjati ili Njega moliti za pomoć. Naravno i to; ali to se jednostavno usmjeruje prema Bogu. Autentična molitva Kristu uzbuđuje onaj odnos u koji nas je On

osobno uključio. U molitvi molitelj moli da mu Krist podari da Ga može razumjeti. On promatra Gospodina. Razmišlja o Njegovu životu, Njegovim riječima. Prodire u Njegovu istinu. Dopušta da Kristov sveti nauk posloži misli i prosvijetli ih. Molitelj se pita, što mu je činiti da bi Njega nasljedovao. Podastire svoj život pod svjetlo Njegovih riječi i čina. On moli Krista za Njegovu ljubav. Privikava i uvježbava svoje srce u tu ljubav koja je posve drukčija od onoga što naša narav naziva ljubavlju te kuša tu ljubav učiniti snagom u vlastitu životu. Stavljajući se u Kristovo otkupiteljsko djelo i moli Njega da njegov život zastupa pred Očevom pravdom. Ište da bude prihvaćen u novi početak koji je Krist otvorio te priziva tajnu novoga stvaranja kako bi se ona u njemu ozbiljila“.

U molitvi, u obraćanju Bogu čovjek ostaje u stavu klanjanja, tišine, šutnje; riječ tu mora zanjemjeti pred veličinom Božje tajne. Kad vidimo da je njegova „propedeutika molitve“ izišla u osam izdanja, onda to zbori o istini te svježini i misli, ali i jezika jednog Guardinija, i pola stoljeća nakon njegove smrti te se osjeća krajnja sudobnost njegovih misli i riječi te savjeta.

GODIŠNJI FORMACIJSKI SUSRETKATOLIČKE KARIZMATSKE OBNOVE HRVATSKE I BIH

Međugorje, župa sv. Jakova, 24. – 28. 4. 2019.

Papa Franjo poziva katolike koju su dio Katoličke karizmatске obnove da budu duhovna obitelj i svjedoci ljubav – djelovanje Duha Svetoga. Susret više od 1 000 predstavnika iz oko 100 molitvenih zajednica prigoda je za osnažiti vjeru, nadu i ljubav. Ove godine tema susreta je – **Zagovorna molitva**. Glavni gost predavač je Cyril John – koji dolazi iz Indije i predstavnik je Azije u javnom crkvenom tijelu Katoličke karizmatске obnove – CHARIS, osnovanom od Dikasterija za laike i koje djeluje iz Vatikana.

Program susreta:

SRIJEDA
Predavanja 1. 15.00 – 17.00
SUDJELOVANJE U ŽUPNOM PROGRAMU
Predavanja 2. 20.30 – 22.00

ČETVRTAK
Predavanja 3. 09.00 – 12.00
Ručak i odmor 12.00 – 14.00
Predavanja 4. 14.00 – 17.00
SUDJELOVANJE U ŽUPNOM PROGRAMU
Predavanja 5. 20.30 – 22.00

PETAK
Predavanja 6. 09.00 – 12.00
Ručak i odmor 12.00 – 14.00
Predavanja 7. 14.00 – 17.00
SUDJELOVANJE U ŽUPNOM PROGRAMU
PETAK
Večer zajedništva 20.00 – 22.30

SUBOTA
Predavanja 8. 09.00 – 12.00
Ručak i odmor 12.00 – 14.00
Predavanja 9. 14.00 – 17.00
SUDJELOVANJE U ŽUPNOM PROGRAMU
SUBOTA VEČER

Župno klanjanje te slavljenje – molitva i zahvaljivanje pjevanjem – u nastavku klanjanja

NEDJELJA
Euharistija 08.45 – 11.00
i završni dio programa

SLUŽBE SLAVLJENJA TIJEKOM PROGRAMA
Božja pobjeda, Božja slava, Dom molitve Slavonski brod, Nanovo rođeni, El Shaddai – zajednica Spiritus Sanctus iz Sarajeva

Cijeli program se održava u ŽUPNOJ DVORANI sv. Ivana Pavla II.

Susret članova COMECE-a s predsjednikom Europske komisije Junckerom

U sklopu redovitog proljetnog zasjedanja Komisije biskupskih konferencija zemalja članica Europske unije (COMECE) koja je od 13. do 15. ožujka održana u Bruxellesu, članovi Komisije susreli su se 14. ožujka, s predsjednikom Europske komisije Jean-Claude Junckerom. Zajedno su pozvali sve građane da se uključe u europsku političku raspravu, odgovorno glasuju te štite i promiču opće dobro.

Razgovor s predsjednikom Europske komisije bio je prilika da se

biskupi upoznaju s glavnim postignućima i preostalim prioritetima njegova predsjedništva. U svojem izlaganju Juncker je istaknuo: „Ja sam gorljivi zagovornik društvenog nauka Crkve. To je jedno od najplemenitijih učenja naše Crkve. Sve je to dio doktrine koja se u Europi ne primjenjuje dovoljno često. Želio bih da ponovno otkrijemo vrijednosti i vodeće principe društvenog nauka Crkve.“

Europski biskupi potvrdili su predanost Crkve rješavanju iza-

zova s kojima se suočava naš kontinent i naši ljudi: digitalizacija i tehnološki razvoj, demografija, globalno zagrijavanje i migracije. Istaknuli su potrebu zajedničkog djelovanja svih ljudi dobre volje u boljem služenju općem dobru, stavljajući ljudsku osobu u središte javnih politika EU.

U Ženevi održan Hod za pakistanske kršćane

Hod za pakistanske kršćane održan je u subotu 16. ožujka u Ženevi gdje je pred poznatom skulpturom Slomljene stolice koja se nalazi pred sjedištem Ujedinjenih naroda hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu Marijana Petir održala govor u kojem je upozorila na zloupotrebu pakistanskog zakona o blasfemiji.

„Dok smo još uvijek zabrinuti za sudbinu Asije Bibi, koja je najsnažniji simbol progona pakistanskih kršćana, okupili smo se ovdje kako bismo podsjetili svijet da u Pakistanu ima još Asija Bibi. U siječnju ove godine, u Pakistanu je zabilježeno 187 slučajeva kršćana optuženih za blasfemiju koji riskiraju biti osuđeni na cjeloživotni zatvor ili smrt“, rekla je Petir u govoru.

Pakistanski zakon o blasfemiji nazvala je jednim od najnepravednijih zakona na svijetu jer on predstavlja temelj za progon kršćana jer ga se u praksi zloupotrebljava, što je prije svega dokazano na najpoznatijem slučaju – onome Asije Bibi, majke petero

djece, koju je pakistanski sud nedavno oslobodio, no koja se još uvijek nalazi u Pakistanu te joj prijete opasnost.

„Svijet je ostao nijem na vapaj gotovo četiri milijuna pakistanskih kršćana koji žive u strahu i koje se tretira kao građane drugoga reda“, rekla je Petir, dodajući kako nije riječ samo o zakonu o blasfemiji, već o cjelokupnom političko-društvenom sustavu Pakistana.

Pakistan se nalazi na petom mjestu na ljestvici zemalja u kojima je najteže biti kršćanin. U periodu između 1. studenoga 2017. i 31. listopada 2018. u Pakistanu je ubijeno dvadeset i osam kršćana, dok ih je 1 467 napadnuto. U istom periodu zabilježeno je 28 napada na kršćanske crkve i 407 napada na kuće ili trgovine u vlasništvu kršćana.

„Ne zaboravimo progone. Ne zaboravimo da su prava kršćana ljudska prava i da je sloboda vjere jedno od temeljnih prava. Progon kršćana u Pakistanu, i diljem svijeta, mora prestati“, zaključila je Petir.

Katolički biskupi izrazili solidarnost s muslimanskom zajednicom na Novom Zelandu

U terorističkim napadima na dvije džamije u petak 15. ožujka u Christchurchu na Novom Zelandu 49 osoba je ubijeno, a više od 40 je ranjeno. Odmah nakon napada katolički biskupi Novog Zelanda izrazili su solidarnost s članovima novozelandske muslimanske zajednice.

S vama smo u molitvi dok slušamo strašne vijesti o nasilju nad muslimanima u džamijama u Christchurchu. Duboko smo svjesni dobrih odnosa s muslimanskom zajednicom u ovoj zemlji i užasnuti smo što se to dogodilo na mjestu i u trenutku molitve. Duboko smo žalosni zbog ubijenih i ranjenih ljudi, naša srca su s njima i njihovim obiteljima, poručili su katolički biskupi Novog Zelanda.

U Kamerunu ubijen franjevac kapucin

Svećenik kapucin porijeklom iz Srednjoafričke Republike ubijen je u Kamerunu dok se vraćao u svoje bratstvo u Mbaibokoumu u Čadu.

Prema onome što je Fidesu priopćila Generalna kustodija kapucina za Čad i Srednjoafričku Republiku, fra Toussaint Zoumalde boravio je prije toga u biskupiji Bouar, u zapadnom dijelu Srednjoafričke Republike, gdje je održao tečaj za tamošnje svećenike. Kapucin je na povratku u svoje bratstvo u Čadu odlučio putovati preko Kameruna. U noći s 19. na 20. ožujka nepo-

znati napadači su ga napali i ubili hladnim oružjem u Ngaoundéréu u Kamerunu gdje se zaustavio da se odmori. Ubojice još uvijek nisu pronađene.

P. Toussaint (rođen 1971.) intenzivno je radio kao novinar Radio Siriri biskupije Bouar i autor je više vjerskih pjesama. Tragična smrt o. Toussainta Zoumalde dogodila se istih dana kad je otkriveno tijelo don Clementa Rapuluchukwu Ugwu, nigerijskog svećenika otetog prije tjedan dana u državi Enugu, te nestanka u Burkini Faso o. Joëla Yougbaréa, župnika Djiba.

Biskupi SAD-a podržavaju prijedlog zakona o dozvoli trajnog boravka djeci ilegalnih migranata

Biskupi Sjedinjenih Američkih Država podupiru prijedlog novoga zakona kojim bi se tzv. „sanjarima“, odnosno djeci ilegalnih imigranata koja godinama žive u SAD-u, te korisnicima privremene zaštite (TPS) i privremene obnovljive dozvole boravka (DED) zajamčila trajna pravna zaštita i put prema državljanstvu.

Spomenuti zakon prošlih je dana predstavljen u Američkom Kongresu. Ukoliko ga odobre, zakon će omogućiti dozvolu trajnoga boravka i dobivanje državljanstva osobama koje su ilegalno ušle u Sjedinjene Američke Države u dobi mlađoj od 18 godina, a trenutno studiraju ili rade uz minimalno četiri godine neprekidnog boravka u zemlji (s datumom stupanja zakona na snagu). Slična mogućnost bila bi odobrena korisnicima privremene zaštite i privremene obnovljive dozvole boravka koji u SAD-u borave najmanje pet godina.

Premda su različite sudske odluke do sada tim grupama useljenika omogućavale produženje boravka u SAD-u, njihov pravni status ostaje neizvjestan te je oko 800 000 mladih imigranata suočeno s prijetnjom deportacije. Iz toga je razloga Biskupska konferencija Sjedinjenih Američkih Država pozvala na donošenje konačnog zakonskog rješenja i u tom smislu podržala novi zakon (H.R.6).

Predstavljena nova knjiga pape Franje „Politika i društvo“ – Papa bez filtera!

Nakladna kuća Verbum objavila je novu knjigu pape Franje pod naslovom Politika i društvo – Papa bez filtera!, a koja je plod razgovora s uglednim francuskim sociologom Dominiqueom Woltonom. Tijekom godinu dana Wolton se čak dvanaest puta susreo na osobnom razgovoru s papom Franjom, a rezultat tih susreta ova je jedinstvena knjiga intervjua u kojoj Papa sasvim otvoreno i bez zadržke progovara o kršćanstvu, kulturi, politici i društvu uopće. Temeljna pitanja su vrlo značajna: koje je naravi društveni i politički angažman Crkve i po čemu se on razlikuje od političkoga djelovanja; što spaja, a što razdvaja duhovnost i političko djelovanje? Kako izbjeći da se angažman Crkve ne svede na nešto što bi bilo usporedivo s djelovanjem kakva globalnoga političkog čimbenika ili nevladine organizacije? Na tim polazištima Papa se po prvi put

cjelovito i konkretno izjašnjava i o vrlo osjetljivim temama koje su od velike važnosti za svakog čovjeka bez obzira na svjetonazor: ekonomskoj nejednakosti, kapitalizmu, siromaštvu, globalizaciji i kulturnoj raznolikosti, ranjivim skupinama, o migracijama, fundamentalizmu, sekularizmu, međukulturnim i međureligijskim pitanjima, dijalogu između kršćana i ateista, o tradiciji, modernosti, obitelji, perspektivama mladih, običajima, o Europi, europskomu identitetu i jedinstvu Europe te prijetnji rata. Progovarajući o najvećim društvenim izazovima 21. stoljeća papa Franjo istodobno nudi i svoju viziju zaštite ljudskoga dostojanstva i mogućnosti zajedništva bez ideološkoga nadmetanja i dominacije. Njegove izravne riječi, bez imalo konformizma i stereotipa, počesto popraćene i finim humorom, bit će zacijelo zanimljive i poticajne ljudima najrazličitijih uvjerenja.

TIJELO/PŪT, ŽIVOT, SMRT I USKRSNUĆE

MILE MAMIĆ

RIJEČ TIJELO ZNAČENJSKI I MORFOLOŠKI VRLO JE ZANI-MLJIVA. Mi ćemo se ovdje usredotočiti na riječ *tijelo* u biološkom smislu, ljudskom smislu, živo, ljudsko tijelo, organizam, cjelina, ukupnost svih udova. I u tom smislu ona je višeznačna. Ima li ta riječ istoznačnica ili sličnoznačnica? Za riječ *tijelo* već u praslavenskom, staroslavenskom, pa i starohrvatskom i drugim slavenskim jezicima postojala je jedna druga riječ. Ona se u hrvatskom od davnine javlja u liku *put*, *g. puti*, kao imenica ženskoga roda za razliku od imenice *put*, *g. puta*, koja je nekoć bila također ženskoga roda, ali danas je muškoga roda. Riječ *put*, *puti* dolazi dakle od staroslavenskog *путь* „meso, tijelo, koža, boja kože, krvno srodstvo“. U većini spomenutih značenja ta je riječ obilno potvrđena u hrvatskoj jezičnoj tradiciji. Što se naglaska tiče, jezični se autoriteti ne slažu: jedni imaju: *pūt*, *pūti*, a drugi: *pūt*, *pūti*, ali svi imaju: *pūten*, *pūtenost*. U vezi s tim postoji cijeli niz riječi: *uputiti se*, *upućen*, *upućenje*, gdje bi naglasak ovisio o naglasku polazne riječi. U novije vrijeme ta se riječ osjeća zastarjelom, potiskuje se i prepušta mjesto riječi *tijelo* u neutralnom i stilski obilježenom, uglavnom negativnom značenju u vezi sa *grijež*, *grješnost*, *grješna nagnuća*, *pohota*, *požuda* i sl. Stara se riječ još drži u značenju „boja kože“: *tamnoputa djevojka*. U hebrejskom je postojala jedna riječ za tijelo *bāšār*. Tako je i u SZ. Taj se izraz u grčkom izražavao dvjema riječima: *sōma* i *sārks*. Stoga i u latinskom: *corpus* i *caro*. Prva riječ više odgovara značenjski neutralnoj riječi *tijelo*, a druga – uglavnom obilježenoj riječi *put*. U Iv 1, 14 stoji u grčkom *sārks*, a u latinskom *caro*. Od toga je lat. *incarnatio*, „inkarnacija“. A kako hrvatski? Prevladavalo je *upućenje*, ali u novije vrijeme – *utjelovljenje*. Budući da grčki *sārks* i lat. *caro* znače „meso“, njem. ima *Fleisch*. I u hrvatskom je moglo biti umesovljenje/pomesovljenje, ali nije. U skladu s Pavlovom teologijom *tijela* i *puti*. Rječnik biblijske teologije riječima *tijelo* i *pūt* posvećuje po

sedam stupaca. Njihovo stanovito razlikovanje dobiva svoju punu vrijednost tek s tumačenjem vjere, ali u biti oni označuju istu stvarnost; sav se čovjek naime izražava kroz jedno i drugo. Iako je riječ *tijelo* bila rezervirana za „svetiji“ kontekst, a *pūt* za „manje sveti“, grješni kontekst, u novije vrijeme riječ *tijelo* upotrebljava se u oba značenja, a po potrebi se dodaje pridjev *grješan* ili koji drugi. I zato *pūt* pomalo iščezava. Njezinu je nestanku vjerojatno pridonijelo i ispreplitanje s riječju *put* muškoga roda. U hrvatskoj jezičnoj tradiciji dugo su supostojala dva niza, i to stariji: *pūt*, *uputiti se*, *upućen*, *upućenje*, i noviji: *tijelo*, *utjeloviti se*, *utjelovljen*, *utjelovljenje*. Davanjem prednosti novijem i slabije potvrđenom nizu hrvatski se jezik udaljuje od klasičnoga (grčkog i latinskog), pa i Pavlova i Ivanova predložaka.

U vezi s pojmom i riječi *tijelo*, *pūt*, govoreći o ljudima, imamo *začeće* i *rođenje*. Imamo život. Nakon iskonskoga praroditeljskog grijeha njima se pridružuje i *smrt* kao posljedica grijeha. A njoj obično pripravlja put ljudske patnje, muke, bolovi, boli, bolesti. Tijelo, *pūt* je za to podloga, ali to može dubinski zahvatiti i ljudski duh. Valja spomenuti da imenica *bol* može biti i muškoga i ženskoga roda. A na pitanje razlike u njihovu značenju davno je odgovorio moj dragi profesor Brozović: „Boli više bole nego bolovi.“ Život i *smrt* dvije su suprotnice u jeziku i stvarnosti. Imamo tako i pridjevski antonimni par: živ – *mrtav*, glagolski par: živjeti – *umrijeti*. Premda su život i *smrt* suprotnice, njima odgovarajući pridjevi *doživotni* i *dosmrtni* u općem jeziku su istoznačnice jer „do kraja života“ ili „do smrti“ znače isto. U hrvatskom pravnom jeziku ti se pridjevi npr. u svezi *doživotno uzdržavanje* i *dosmrtno uzdržavanje* upotrebljavaju u različitim značenju, što je vrlo važno znati kad se potpisuje takav ugovor. Život poslije smrti vrlo je zanimljivo filozofsko i teološko pitanje. Kad *doživotni* znači „do kraja života“, to bi onda značilo da života više nema. A svi imamo iskustvo smrti. Stoga je razumljivo pitanje: Ima li života i poslije smrti? Nasuprot tom općem iskustvu smrti i pitanju života poslije smrti, ugledni naš psihijatar Robert Torre napisao je vrlo zanimljivu knjigu *Ima li života prije smrti?*

Najbolji odgovor na pitanje života i smrti, te života poslije (i prije) smrti dao nam je Isus Krist svojim životom, smrću, uskrsnućem, uzašašćem, poslanjem Duha Svetoga i svojim trajnim ostankom s nama na razne načine, osobito u svojoj Riječi, u euharistiji, u sakramentima, u svojoj Crkvi, koja je njegovo otajstveno tijelo.

Činjenica da je Sin Božji postao čovjekom, da je imao ljudsko tijelo, *pūt* (i ljudski duh), podloga je za njegovu muku i smrt na križu. Sjetimo se krvavog znoja u Getsemanskom vrtu, Judine izdaje, uhićenja, bičevanja, izrugivanja, trnove krunice, smrtne kazne, muke na križnom putu, Petrova zatajenja, razapinjanja na križ, krvlju obilvene glave, njegovih probodenih ruku i nogu, probodenog srca. Apostoli i učenici sve to opisuju kao očevdici i(li) uhočulci. A prorok Izaija nekoliko stoljeća prije sve to opisuje kao da je uživao gledao. Sažima to lje-kovitim zaključkom: „Na njega pada kazna – radi našeg mira. Njegove nas rane iscijeliše.“ (Iz 53,4-5)

„Svršeno je!“ (Iv 19, 30) Svršeno je Kristovo djelo otkupljenja. Jaganjac Božji je žrtvovan jednom zauvijek za grijeha svega svijeta. A život? A smrt?

Ta tri dana, od Velikoga petka do Uskrsa (nedjelje), zbivao se najveći dvoboj u povijesti: Dvoboj Života i Smrti. Ishod: Uskrsnuo je! Aleluja! Kristovim uskrsnućem smrt je dobila smrtni udarac. Krist je pobijedio svoju smrt. A našu? On je „svojom smrću uništio našu smrt i svojim uskrsnućem obnovio naš život“.

(Hvalospjev uskrsnoj svijeći) Evandjelja donose izvješća o Kristovu uskrsnuću i susretima s Uskrslim. Djela apostolska i poslanice prožete su vjerom u Kristovo uskrsnuće i našom uskrsnom nadom. Vjera u „uskrsnuće tijela“ ušla je i u Vjervanje i postala je temelj kršćanstva. Mnogi su vjerovali jer su vidjeli Uskrslog, bili su očevdici. Oni su nakon silaska Duha Svetoga neustrašivo svjedočili Krista uskrsloga i dali svoj život za vjeru u uskrsloga Krista. A glava se ne daje lako. Drugi su prihvatili njihovo svjedočanstvo i, ispunjeni uskrsnom nadom, bili su spremni dati život za tu istinu. Slijede tri krvava stoljeća progona kršćana, natopljena krvlju kršćanskih mučenika. Ali: „Krv mučenika sjeme je novih kršćana.“ (Tertulijan) Paklene sile smišljale su sve protiv Kristove uskrsne pobjede. Progornili očevdici, svjedoke i vjernike, proglašavajući to mitom. Tih progona ima puno i danas, na razne načine. Ali biblijski, psihološki, povijesni, arheološki i drugi dokazi nepobitno potvrđuju Kristovo uskrsnuće.

Promatrajući naslov TIJELO/PŪT, ŽIVOT, SMRT I USKRSNUĆE u Kristovu uskrsnom svjetlu i obogaćeni spoznajama teologije tijela svetoga pape Ivana Pavla Drugog, svi ti pojmovi mogu dobiti epitet *svet*: *Sвето tijelo/sveta pūt*, *sveti život*, *sveta smrt*, *sveto uskrsnuće*. U tom svjetlu smrt nije kraj: ona je *preminuće*, *premosnica*, *prijelaz* iz nižeg stupnja života u viši, vječni. Uskrsli Krist je jamac. On je Put, Istina i Život. „Ja sam uskrsnuće i život.“ (Iv 11,25)

Neka vam je svima SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 15. 4. 2019.

Iz 42,1-7; Ps 27,1-3.13-14; Iv 12,1-11

Utorak, 16. 4. 2019.

Iz 49,1-6; Ps 71,1-6b.15ab.17; Iv 13,21-33.36-38

Srijeda, 17. 4. 2019.

Iz 50,4-9a; Ps 69,8-10.21bc-22.31.33-34; Mt 26,14-25

Četvrtak, 18. 4. 2019.**VELIKI ČETVRTAK**
Izl 12,1-8.11-14; Ps 116,12-13.15.16b-18; 1Kor 11,23-26; Iv 13,1-15**Petak, 19. 4. 2019.****VELIKI PETAK**
Iz 52,13 – 53,12; Ps 31,2.6.12-13.15-17.25; Heb 4,14-16; 5,7-9; Iv 18,1 – 19,42**Subota, 20. 4. 2019.****VELIKA SUBOTA**
SZ: Post 1,1–2,2 (ili 1,1.26-31a); Post 22,1-18 (ili 22,1-2.9a.10-13.15-18); Izl 14,15–15,1a; Iz 54,5-14; Iz 55,1-11; Bar 3,9-15.32–4,4; Ez 36,16-17a.18-28; NZ: Rim 6,3-11; Ps 118,1-2.16ab-17.22-23; Lk 24,1-12**Nedjelja, 21. 4. 2019.****NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODINOVA**
Dj 10,34a.37-43; Ps 118,1-2.16-17.22-23; Kol 3,1-4 (ili: 1Kor 5,6b-8); Iv 20,1-9**Ponedjeljak, 22. 4. 2019.**

Dj 2,14.22-32; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Mt 28,8-15

Utorak, 23. 4. 2019.

Dj 2,36-41; Ps 33,4-5.18-20.22; Iv 20,11-18

Srijeda, 24. 4. 2019.

Dj 3,1-10; Ps 105,1-4.6-9; Lk 24,13-35

Četvrtak, 25. 4. 2019.

Dj 3,11-26; Ps 8,2a.5-9; Lk 24,35-48

Petak, 26. 4. 2019.

Dj 4,1-12; Ps 118,1-2.4.22-24.25-27a; Iv 21,1-14

Subota, 27. 4. 2019.

Dj 4,13-21; Ps 118,1.14-21; Mk 16,9-15

Nedjelja, 28. 4. 2019.

Dj 5,12-16; Ps 118,2-4.22-27a; Otk 1,9-11a.12-13.17-19; Iv 20,19-31

Ponedjeljak, 29. 4. 2019.

vl: 1Iv 1,5–2,2; Ps 103,1-4.8.9.13-14.17-18a; Mt 11,25-30

Srijeda, 1. 5. 2019. Sv. Josip Radnik
Dj 5,17-26; Ps 34,2-9; Iv 3,16-21; ili od spomendana: Post 1,26-2,3 (ili: Kol 3,14-15.17.23-24), Ps 90,2-4.12-14.16; Mt 13,54-58**Četvrtak, 2. 5. 2019.**

Dj 5,27-32; Ps 34,2.9.17-20; Iv 3,31-36

Petak, 3. 5. 2019.

vl.: 1Kor 15,1-8; Ps 19,2-5; Iv 14,6-14

Subota, 4. 5. 2019.

Dj 6,1-7; Ps 33,1-2.4-5.18-19; Iv 6,16-21

Nedjelja, 5. 5. 2019.

Dj 5,27b-32.40b-41; Ps 30,2.4-6.11-12a.13b; Otk 5,11-14; Iv 21,1-19

Ponedjeljak, 6. 5. 2019.

Dj 6,8-15; Ps 119,23-24.26-27.29-30; Iv 6,22-29

Utorak, 7. 5. 2019.

Dj 7,51 – 8,1a; Ps 31,3c-4.6.7b.8a.17.21ab; Iv 6,30-35

Srijeda, 8. 5. 2019.

Dj 8,1b-8; Ps 66,1-3a.4-7a; Iv 6,35-40

Četvrtak, 9. 5. 2019.

Dj 8,26-40; Ps 66,8-9.16-17.20; Iv 6,44-51

Petak, 10. 5. 2019. Bl. Ivan Merz
Dj 9,1-20; Ps 117,1-2; Iv 6,52-59**Subota, 11. 5. 2019.**

Dj 9,31-42; Ps 116,12-17; Iv 6,60-69

Nedjelja, 12. 5. 2019.

Dj 13,14.43-52; Ps 100,2-3.5; Otk 7,9.14b-17; Iv 10,27-30

Ponedjeljak, 13. 5. 2019. Bl. Djevoja Marija Fatimska
Dj 11,1-18; Ps 42,2-3; 43,3-4; Iv 10,1-10**Utorak, 14. 5. 2019.**

Dj 1,15-17.20-26; Ps 113,1-8; Iv 15,9-17

Srijeda, 15. 5. 2019.

Dj 12,24 – 13,5a; Ps 67,2-3.5-6.8; Iv 12,44-50

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

